

การพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

ดรรรัตน์ วงศ์สถาน

บัญชาหิมาบัณทิต

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
เมษายน 2558

การพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

ดาร์รัตน์ วงศ์สถาน

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพื่อเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

ลิขสิทธิ์ © by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เมษายน 2558

การพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

ดรรรัตน์ วงศ์สถาน

การค้นคว้าอิสระแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบ

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(ดร.อรุณี ยศบุตร)

ประธานกรรมการ

.....
(อาจารย์ ดร.ศุรยา สุขมยา)

.....
(อาจารย์ ดร.ศุรยา สุขมยา)

กรรมการ

.....
(อาจารย์ ดร.ภูริทัต อินยา)

กรรมการ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

8 เมษายน 2558

©ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ศรยา สุขมยา อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ผู้ซึ่งกรุณาให้ความรู้ คำแนะนำและคำปรึกษา รวมทั้งตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนการค้นคว้าแบบอิสระนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.อรุณี ยศบุตร ที่กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ และอาจารย์ ดร.ภูริทัต อินยา ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ และให้ความรู้ ให้คำแนะนำ คำปรึกษา รวมทั้งตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนชี้แนะแนวทางอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างดีตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ ผอ.วิชัย ปานอุทัย ผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายใน และ ดร.วชิราพร สุวรรณศรวล ศิษยานิเทศก์ ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 5 ผู้ซึ่งให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา ช่วยเหลือและให้ข้อมูลในการจัดทำ การค้นคว้าแบบอิสระนี้เป็นอย่างดีตลอดมา ตลอดจนได้ให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น และแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อศึกษานี้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 5 และผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 5 ที่ให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำ การค้นคว้าแบบอิสระนี้อย่างเต็มที่

การค้นคว้าแบบอิสระนี้คงสำเร็จไม่ได้ หากไม่ได้รับแรงบันดาลใจและแรงสนับสนุนจากผู้มีพระคุณทุกท่าน นับตั้งแต่บุพการี คณาจารย์ ญาติสนิท มิตรสหาย ขอกราบขอบพระคุณทุกๆ ท่าน ที่ให้ความรัก ความเข้าใจ จนเกิดความมุ่งมั่นในการศึกษาจนสำเร็จสมดังมุ่งหมาย

ท้ายสุดนี้ หากการค้นคว้าแบบอิสระนี้มีข้อผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษาขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การค้นคว้าแบบอิสระนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษา และหรือสถาบันอื่นๆ ที่มีความประสงค์ที่จะพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตลอดจนผู้สนใจทุกท่าน

ดารารัตน์ วงศ์สถาน

หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ

การพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

ผู้เขียน

นางสาวดารารัตน์ วงศ์สถาน

ปริญญา

บัญชีมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร.ศรียา สุขดมยา

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ตามโครงการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ โดยมีขอบเขตการศึกษาถึงมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน มาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการ และแนวทางการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ เพื่อเป็นกรอบในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคลากรในตำแหน่งผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ในฐานะผู้ตรวจสอบจำนวน 10 คน และรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามผู้ปฏิบัติงาน และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ในฐานะผู้รับการตรวจ จำนวน 86 คน

จากการศึกษาพบว่า กระบวนการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 มีแนวทางการพัฒนาให้เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐและสอดคล้องกับภารกิจ บทบาทหน้าที่ และบริบทสภาพพื้นที่ของหน่วยงาน ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานด้านคุณสมบัติ และมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน

ในส่วนของมาตรฐานด้านคุณสมบัติ ทั้งผู้ให้สัมภาษณ์และผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในเรื่องกฎบัตรการตรวจสอบภายใน ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ความระมัดระวังรอบคอบในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน การพัฒนาความรู้ในวิชาชีพการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนถึงการประเมินผลการปฏิบัติงานจากองค์กรภายนอก

ในส่วนของมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน ทั้งผู้ให้สัมภาษณ์และผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับการตรวจสอบการบริหาร การตรวจสอบผลการดำเนินงานและการตรวจสอบการปฏิบัติงาน เพื่อวัดประสิทธิผลและผลสำเร็จของการปฏิบัติงาน ส่วนขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในนั้น ให้ความสำคัญกับการวางแผนการตรวจสอบ และการรายงานผลการตรวจสอบภายในสามารถนำมาปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารและการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ

จากการศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า นอกจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในควรมีการพัฒนาความรู้ในวิชาชีพที่เป็นมาตรฐานสากลเพื่อรองรับการเปิดเสรีการค้าอาเซียน มีความรู้หลากหลาย และควรมีศึกษานำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้าใช้ในงานตรวจสอบภายใน ส่วนกระบวนการตรวจสอบภายในโดยใช้เครือข่ายแบบมีส่วนร่วมเป็นการแก้ไขปัญหาจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอกับปริมาณงานที่รับผิดชอบ ควรจัดทำคู่มือการตรวจสอบภายในเพื่อใช้ในการอบรมและทำความเข้าใจให้กับเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน ซึ่งเป็นการสร้างองค์ความรู้ในการตรวจสอบภายในให้เข้มแข็งเสมือนเป็นผู้ตรวจสอบภายใน โดยใช้กระบวนการตรวจสอบภายในแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการตรวจสอบระหว่างเครือข่าย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Stusy Title Development of Internal Audit Process for Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 5

Author Ms. Dararat Wolngsatan

Degree Master of Accounting

Advisor Lect. Dr. Duraya Sukthomya

ABSTRACT

This independent study aimed at analyzing the development of internal audit process of Chiang Mai primary educational service area office 5 according to the government internal audit process quality assurance project. The area of the study includes international standard for the professional practice of internal auditing, standards for internal auditing and ethics of government internal auditors, and guidelines for government internal auditing quality assurance of Chiang Mai primary educational service area office 5 to set the pattern for internal audit process development of Chiang Mai primary educational service area office 5. The researcher collected data from interviewing 10 personnel in the position of administrators in the status of auditors under Chiang Mai primary educational service area office 5. Moreover, data were collected from 86 officers and school administrators in the status of auditees under Chiang Mai primary educational service area office 5 via questionnaires.

The results revealed that development guideline of internal audit process of Chiang Mai primary educational service area office 5 complied with the standard of government internal audit process quality assurance, missions, roles, and area context of the office which consists of qualification standards and performance standards.

In terms of qualification standards, interviewees and questionnaire respondents gave importance to internal audit charter, the proficiency of internal audit performances, discretion in internal audit performances, continuous improvement of knowledge in the career, along with performance evaluation from other organizations.

In terms of performance standards, interviewees and questionnaire respondents gave importance to the management auditing, operation auditing, and performance auditing to measured effectiveness of the performance. In terms of internal audit process, they gave importance to the audit plan and report of the results as it can be used to improve efficiency on administration and performance of the auditing unit.

From the study, it was recommended that apart from the internal auditing quality assurance standards, internal auditors should improve knowledge in their profession to international standards in order to prepare for entering the ASEAN Economic Community (AEC). Furthermore, they should have versatile knowledge and learn to apply information technology system with internal audit. Internal audit process by participatory network also helps solving problem when the numbers of personnel are not enough. The internal audit manual should be created for training and better understanding on internal audit network. Moreover, using peer assist method can create strong knowledge in internal audit process which can be compared to the actual internal audit. In addition, the experiences can be exchanged while auditing among networks.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
ABSTRACT	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.4 นิยามศัพท์	3
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 การพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน	5
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมภายใน	6
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน	7
2.4 หลักเกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ	10
2.5 โครงสร้างการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5	13
2.6 เอกสารและการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	14
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา	17
3.1 ขอบเขตการศึกษา	17
3.2 วิธีการศึกษา	18

บทที่ 4	ผลการศึกษา	21
4.1	การเปรียบเทียบเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐกับการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5	21
4.2	ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 5	37
4.3	ผลการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5	75
บทที่ 5	สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ	152
5.1	สรุปผลการศึกษา	152
5.2	อภิปรายผล	156
5.3	ข้อค้นพบ	159
5.4	ข้อเสนอแนะ	160
เอกสารอ้างอิง		162
ภาคผนวก		165
	ภาคผนวก ก	166
	ภาคผนวก ข	174
ประวัติผู้เขียน		184

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 4.1	การเปรียบเทียบเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐกับการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5	22
ตารางที่ 4.2	ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์	38
ตารางที่ 4.3	ความสำคัญของการควบคุมภายในต่องานตรวจสอบภายใน	39
ตารางที่ 4.4	ประโยชน์ของการตรวจสอบภายใน	40
ตารางที่ 4.5	ขอบเขตการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน	42
ตารางที่ 4.6	อำนาจหน้าที่ของหน่วยตรวจสอบภายใน	44
ตารางที่ 4.7	ขั้นตอนการวางแผนการตรวจสอบภายใน	45
ตารางที่ 4.8	ขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน	46
ตารางที่ 4.9	ขั้นตอนการจัดทำรายงาน	47
ตารางที่ 4.10	ขั้นตอนการติดตามผลการตรวจสอบ	48
ตารางที่ 4.11	การปรับใช้ข้อมูลจากรายงานผลการตรวจสอบภายในเพื่อการบริหาร	49
ตารางที่ 4.12	ปัญหาและอุปสรรคของงานตรวจสอบภายในปัจจุบัน	50
ตารางที่ 4.13	แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของงานตรวจสอบภายใน	51
ตารางที่ 4.14	การใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในในการพัฒนางานตรวจสอบภายใน	52
ตารางที่ 4.15	ปัญหา อุปสรรค ในการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในช่วยตรวจสอบภายในสถานศึกษา	53
ตารางที่ 4.16	แนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหา อุปสรรคในการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในสถานศึกษา	54
ตารางที่ 4.17	การพัฒนาความเชี่ยวชาญของผู้ช่วยผู้ตรวจสอบภายใน	55
ตารางที่ 4.18	ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน	57
ตารางที่ 4.19	ความระมัดระวังรอบคอบในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน	59
ตารางที่ 4.20	การพัฒนาความรู้ในวิชาชีพการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง	60
ตารางที่ 4.21	การประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในจากองค์กรภายนอก	61

ตารางที่ 4.22	การนำผลการประเมินการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในมาปรับปรุงคุณภาพงาน	62
ตารางที่ 4.23	การวางแผนการตรวจสอบภายใน	63
ตารางที่ 4.24	การนำผลการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในการวางแผนการตรวจสอบภายใน	64
ตารางที่ 4.25	ความเพียงพอด้านบุคลากรของหน่วยงานตรวจสอบภายใน	66
ตารางที่ 4.26	การปฏิบัติงานตามนโยบายและแนวทางการปฏิบัติงาน	67
ตารางที่ 4.27	ลักษณะงาน / กิจกรรมการตรวจสอบภายใน	68
ตารางที่ 4.28	การวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน	69
ตารางที่ 4.29	การให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานตามขั้นตอนการตรวจสอบภายใน	70
ตารางที่ 4.30	การติดตามผลการตรวจสอบ	71
ตารางที่ 4.31	การพัฒนาเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในโดยใช้เกณฑ์การประเมินการ ประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ	72
ตารางที่ 4.32	การปรับปรุงงานตรวจสอบภายในตามเกณฑ์การประเมินการประกัน คุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ	74
ตารางที่ 4.33	จำนวนและอัตราร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	76
ตารางที่ 4.34	จำนวนและอัตราร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ	76
ตารางที่ 4.35	จำนวนและอัตราร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา	76
ตารางที่ 4.36	จำนวนและอัตราร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสาขาที่จบ การศึกษา	77
ตารางที่ 4.37	จำนวนและอัตราร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งงาน ปัจจุบัน	77
ตารางที่ 4.38	จำนวนและอัตราร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับตำแหน่ง งาน	78
ตารางที่ 4.39	จำนวนและอัตราร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน	78
ตารางที่ 4.40	จำนวนและอัตราร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ การรับราชการในตำแหน่งอื่นก่อนดำรงตำแหน่งปัจจุบัน	79
ตารางที่ 4.41	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นในการพัฒนา กระบวนการตรวจสอบภายในตามประเด็นมาตรฐานด้านคุณสมบัติ	80
ตารางที่ 4.42	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ของระดับความคิดเห็นในการพัฒนา กระบวนการตรวจสอบภายในตามประเด็นมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน	84

ตารางที่ 4.43	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในที่นอกเหนือจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ	91
ตารางที่ 4.44	ค่าเฉลี่ย ของระดับความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในตามประเด็นมาตรฐานด้านคุณสมบัติ จำแนกตามอายุ	94
ตารางที่ 4.45	ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในตามประเด็นมาตรฐานด้านการปฏิบัติงานจำแนกตามอายุ	99
ตารางที่ 4.46	ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในเพิ่มเติมจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ จำแนกตามอายุ	108
ตารางที่ 4.47	ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในตามประเด็นมาตรฐานด้านคุณสมบัติจำแนกตามตำแหน่งงานปัจจุบัน	114
ตารางที่ 4.48	ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในตามประเด็นมาตรฐานด้านการปฏิบัติงานจำแนกตามตำแหน่งงานปัจจุบัน	118
ตารางที่ 4.49	ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในเพิ่มเติมจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐจำแนกตามตำแหน่งงานปัจจุบัน	124
ตารางที่ 4.50	ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในตามประเด็นมาตรฐานด้านคุณสมบัติจำแนกตามประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน	129
ตารางที่ 4.51	ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในตามประเด็นมาตรฐานด้านการปฏิบัติงานจำแนกตามประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน	134
ตารางที่ 4.52	ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในเพิ่มเติมจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐจำแนกตามประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน	143

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

จากการปรับเปลี่ยนการบริหารงานภาครัฐไปสู่การบริหารจัดการแนวใหม่ที่ทำให้ความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ของงาน มุ่งปฏิรูประบบงบประมาณ โดยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้ทรัพยากรสาธารณะแต่มิได้ลดประสิทธิภาพของการควบคุมทางการเงิน และให้มีการลดบทบาทและกระจายอำนาจของหน่วยงานกลางไปสู่ส่วนราชการ การกระจายอำนาจของหน่วยงานกลางทำให้ส่วนราชการต้องให้ความสำคัญกับความเสี่ยง การควบคุม การวัด และประเมินผลงานเพื่อก่อให้เกิดการแข่งขันและพัฒนางานในความรับผิดชอบ รวมทั้งสามารถตอบแทนผลสำเร็จจากการทำงานได้อย่างเป็นธรรมและมีความโปร่งใส การตรวจสอบภายในถือเป็นเครื่องมือช่วยผู้บริหารในการติดตามและประเมินการปฏิบัติงานของส่วนงานต่างๆ ในหน่วยงาน และเสนอแนะแนวทางหรือมาตรการที่ทำให้ผลการดำเนินงานมีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด (กรมบัญชีกลาง, 2545) บทบาทของงานตรวจสอบภายใน คือ การสนับสนุนส่งเสริมให้การปฏิบัติงานในทุกระดับของหน่วยงานในส่วนราชการบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ภายใต้การบริหารความเสี่ยง การควบคุมและการกำกับดูแลที่ดี (Good Governance) (สำนักกำกับและพัฒนาการตรวจสอบภายในภาครัฐ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง, 2554)

เมื่อรัฐบาลมีนโยบายปฏิรูประบบราชการ กระทรวงการคลังจึงได้กำหนดให้ส่วนราชการที่เป็นกระทรวง ทบวง กรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ต้องจัดให้มีหน่วยตรวจสอบภายในที่ขึ้นตรงต่อหัวหน้าส่วนราชการ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายใน พ.ศ.2551 และมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ (กระทรวงการคลัง, 2551) โดยการกำหนดมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการ ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน (International Standards for The Professional Practice of Internal Auditing) ที่กำหนดโดยสถาบันผู้ตรวจสอบภายในของ

สหรัฐอเมริกา (The Institute of Internal Audits : IIA) (กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง, 2545) และได้ดำเนินการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ โดยจัดทำโครงการประเมินระบบประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ เพื่อให้มีการประเมินผลจากทั้งภายในและภายนอก อีกทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาและปฏิบัติของหน่วยงาน โดยมีหน่วยงานที่เข้าร่วมนำร่องโครงการประเมินระบบประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ในปี 2554 ทั้งหมด 21 หน่วยงาน และมี 2 หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน คือ กรมทางหลวง และกรมบัญชีกลาง (กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง, 2555) ซึ่งกรมบัญชีกลางนำข้อมูลที่ได้มาปรับเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ เพื่อนำไปใช้ในการประเมินต่อไป

จากลักษณะการปฏิบัติงานในอดีตที่เน้นการตรวจสอบด้านการเงิน บัญชี และการบริหารพัสดุ ปัจจุบัน หน่วยตรวจสอบภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับงานตรวจสอบภายใน โดยใช้วิธีการตรวจสอบที่เป็นมาตรฐานสากล คือการตรวจสอบทางการเงิน การตรวจสอบการดำเนินงาน การตรวจสอบการบริหาร การตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนด การตรวจสอบระบบงานสารสนเทศ และการตรวจสอบพิเศษ ส่งผลให้ผู้ตรวจสอบภายในต้องปรับการปฏิบัติงานตรวจสอบโดยขยายขอบเขตจากการตรวจสอบความถูกต้องทางด้านบัญชี และการใช้จ่ายเงิน ไปสู่การตรวจสอบที่เน้นประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นสำคัญ ทำให้บทบาทของผู้ตรวจสอบภายในเปลี่ยนแปลงไปจากการทำงานค้นหาข้อผิดพลาด เป็นการส่งเสริมให้งานประสบความสำเร็จหรือเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กร พัฒนาให้ทันสมัยและตรงกับความต้องการและวัตถุประสงค์ของฝ่ายบริหาร โดยใช้แนวความเสี่ยง (Risk Base Approach) การตรวจสอบแบบมีส่วนร่วม (Participative Audit) การตรวจสอบภายในเชิงรุกแบบก้าวหน้าและสร้างสรรค์ (Proactive and Constructive) การติดตามแนวทางการคิดทางการบริหารใหม่ (สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย, 2548) หน่วยตรวจสอบภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 จึงได้สร้างเครือข่ายผู้ช่วยผู้ตรวจสอบภายใน โดยให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ร่วมเป็นคณะทำงานตรวจสอบ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5, 2557) ดังนั้น การปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในจึงต้องมีการปรับปรุงระบบและกระบวนการตรวจสอบเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ เพราะการตรวจสอบภายในจะช่วยให้สถานศึกษาในสังกัดสามารถปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน บรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ประกอบกับการที่ผู้ศึกษาได้เป็นผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับโครงการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ซึ่งจะส่งผลการปฏิบัติงานเป็นที่น่าเชื่อถือ มีคุณภาพ และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้นและเป็นประโยชน์ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในด้านการเงินและบัญชีของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ตามโครงการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบถึงการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 เป็นไปตามมาตรฐานโครงการประกันคุณภาพการตรวจสอบภายในภาครัฐ

1.4 นิยามศัพท์

การพัฒนา หมายถึง การทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากสภาพหนึ่งไปสู่อีกสภาพหนึ่งที่ดีกว่าเดิมอย่างเป็นระบบ หรือการทำให้ดีขึ้นกว่าสภาพเดิมที่เป็นอยู่อย่างเป็นระบบ

กระบวนการการตรวจสอบภายใน หมายถึง การดำเนินงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงาน หรือการทำงานตั้งแต่เริ่มต้นจนงานเสร็จตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพของกิจกรรมการให้หลักประกันอย่างเที่ยงธรรมและการให้คำปรึกษาอย่างเป็นอิสระ เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานขององค์กรให้ดีขึ้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา และแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสถานศึกษาที่รับผิดชอบใน 3 อำเภอ คือ อำเภอฮอด อำเภอดอยเต่า และอำเภอแม่อาย

โครงการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ หมายถึง โครงการที่กรมบัญชีกลางจัดทำขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2551 เห็นชอบตามข้อเสนอของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ให้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในและการควบคุมภายใน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง การพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ได้อาศัยแนวคิดและทฤษฎี ดังต่อไปนี้

- 2.1 การพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมภายใน
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
  - 2.3.1 ความหมายของการตรวจสอบภายใน
  - 2.3.2 มาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน
  - 2.3.3 จริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการ
- 2.4 หลักเกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพการตรวจสอบภายในภาครัฐ
- 2.5 โครงสร้างการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5
- 2.6 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1 การพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน

การพัฒนา (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525, 2538) หมายถึง ทำให้เจริญ คือ ทำให้เติบโตได้ งอกงาม ทำให้งอกงามและมากขึ้น

กระบวนการ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525, 2538) หมายถึง วิธีดำเนินการตามแบบแผนและขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้แน่นอน

การตรวจสอบภายใน (สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย , 2548) หมายถึง การให้ความเชื่อมั่นและการใช้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร

กล่าวโดยสรุป การพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน หมายถึง การปรับเปลี่ยนวิธีดำเนินการ หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานการให้ความปรึกษา ที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมภายใน (สำนักบัญชีและตรวจสอบภายใน กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง, 2545)

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานภาครัฐภายใต้ประยุกต์ตามแนวคิดการควบคุมภายในของ COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ส่วน คือ

1) สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) เป็นองค์ประกอบแรกที่สุดที่มีความสำคัญมากที่สุด เป็นเสมือนรากฐานในองค์ประกอบอื่นเกิดขึ้นหรือดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและมีประสิทธิผล สภาพแวดล้อมของการควบคุม หมายถึง ปัจจัยต่างๆ เช่น นโยบาย วิธีการ และวิธีปฏิบัติ ที่แสดงให้เห็นถึงทัศนคติของบุคลากรที่มีต่อการควบคุมภายในของกิจการ ปัจจัยที่สำคัญยิ่ง คือ คนภายในองค์กรนั่นเอง เช่น ความซื่อสัตย์และจริยธรรม ความรู้ความสามารถของบุคลากร การมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพของคณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการตรวจสอบ โครงสร้างการจ้องค์กร การมอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ

2) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์หรือการกระทำใด ๆ อันจะก่อให้เกิดผลลัพธ์ในด้านลบหรือเป็นผลลัพธ์ที่ไม่ต้องการ ทำให้งานไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด ความเสี่ยงอาจเกิดผลจากลักษณะงานหรือกิจกรรมของหน่วยงาน การควบคุมภายใน การที่หน่วยงานตรวจไม่พบข้อผิดพลาด

3) กิจกรรมการควบคุม (Control Activities) กิจกรรมการควบคุม หมายถึง นโยบายและวิธีการต่างๆ ที่จะสนับสนุนมาตรการที่ป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ประเภทของการควบคุม กิจกรรมการควบคุมอาจแตกแยกตามความจำเป็นและลักษณะของการควบคุม ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการดำเนินงานของหน่วยงานนั้นๆ เช่น การควบคุมแบบป้องกัน (Preventive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกัน ไม่ให้เกิดความเสี่ยงและข้อผิดพลาดตั้งแต่แรก การควบคุมแบบค้นพบ (Detection Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อค้นพบข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้ว การควบคุมแบบแก้ไข (Corrective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นให้ถูกต้อง หรือเพื่อหาวิธีการแก้ไขไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำอีกในอนาคต การควบคุมแบบส่งเสริม (Directive Control) เป็นวิธีการส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จ โดยตรงกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

4) สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication) สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลข่าวสารที่ใช้ในการบริหาร ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการเงินและไม่ใช้การเงิน รวมทั้งข้อมูลข่าวสารอื่นๆ ทั้งจากแหล่งภายในและภายนอก การสื่อสาร หมายถึง การรับและส่งข่าวสาร

ระหว่างกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างบุคคลที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในงานที่สัมพันธ์กัน การสื่อสารจะเกิดได้ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน ระบบการสื่อสารที่ดีและมีประสิทธิภาพควรเป็นการสื่อสารแบบสองทางและติดต่อระหว่างหน่วยงานอย่างทั่วถึงครบถ้วน

5) การติดตามผล (Monitoring and Evaluation) การติดตามผล หมายถึง การสอดส่องดูแลกิจกรรมที่อยู่ระหว่างการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า การดำเนินงานเป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนด การประเมินผล หมายถึง การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับระบบการควบคุมภายในที่กำหนดไว้ว่ามีความสอดคล้องหรือไม่เพียงใด และประเมินระบบการควบคุมภายในที่มีอยู่แล้วยังมีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบันหรือไม่ รวมทั้งการวิเคราะห์ การหาสาเหตุของความแตกต่างระหว่างแผนงานกับผลการดำเนินงาน สรุปผลและเสนอข้อแนะนำเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน

1) ความหมายของการตรวจสอบภายใน (กรมบัญชีกลาง , 2546) กรมบัญชีกลางได้ให้ความหมายของการตรวจสอบภายใน โดยอ้างอิงจากมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในที่กำหนดโดยสถาบันผู้ตรวจสอบภายในของสหรัฐอเมริกา (The Institute of Internal Audits : IIA) ดังนี้

การตรวจสอบภายใน หมายถึง กิจกรรมการให้หลักประกันอย่างเที่ยงธรรมและการให้ คำปรึกษาอย่างเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานขององค์กรให้ดีขึ้น การตรวจสอบภายในช่วยให้องค์กรบรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้ ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุมและการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบและเป็นระเบียบ

การตรวจสอบภายในมีความจำเป็นสำหรับการบริหารองค์กรในปัจจุบัน โดยถือเป็นเครื่องมือของผู้บริหารในการบริหารงานทั้งในภาคเอกชนและภาคราชการ ซึ่งเดิมจะเน้นเฉพาะการตรวจสอบทางการเงิน การบัญชี ซึ่งมีหน้าที่ในการตรวจสอบ การติดตาม และการประเมินผล แต่ในปัจจุบัน ได้เน้นเรื่องของการเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และประหยัดในการปฏิบัติงานด้านต่างๆ จึงเพิ่มการตรวจสอบภายในด้านการตรวจสอบการปฏิบัติงาน และการตรวจสอบการบริหาร

ประเภทของการตรวจสอบภายใน แบ่งเป็น 6 ประเภท คือ การตรวจสอบทางการเงิน การตรวจสอบการดำเนินงาน การตรวจสอบการบริหาร การตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนด การตรวจสอบระบบงานสารสนเทศ การตรวจสอบพิเศษ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- การตรวจสอบทางการเงิน (Financial Auditing) เป็นการตรวจสอบความถูกต้อง เชื่อถือได้ของข้อมูลและตัวเลขต่าง ๆ ทางการเงิน การบัญชีและรายงานทางการเงิน โดยครอบคลุม ถึงการดูแลป้องกันทรัพย์สิน และประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของระบบงาน ต่าง ๆ ว่ามีเพียงพอที่จะมั่นใจได้ว่าข้อมูลที่บันทึกในบัญชี รายงาน ทะเบียน และเอกสารต่าง ๆ ถูกต้อง และสามารถสอบทานได้หรือเพียงพอที่จะป้องกันการรั่วไหล สูญหาย ของทรัพย์สินต่าง ๆ ได้

- การตรวจสอบการดำเนินงาน (Performance Auditing) เป็นการตรวจสอบผลการ ดำเนินงานตามแผนงาน งานและ โครงการขององค์กร ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย หรือหลักการที่กำหนด การตรวจสอบเน้นถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและความคุ้มค่า โดยต้องมี ผลผลิตและผลลัพธ์เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย ซึ่งวัดจากตัวชี้วัดที่เหมาะสม ทั้งนี้ ต้อง คำนึงถึงความเพียงพอ ความมีประสิทธิภาพของกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงและการควบคุม ภายในขององค์กรประกอบด้วย

ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency) คือ มีการจัดระบบงานให้มั่นใจได้ว่าการใช้ ทรัพยากรสำหรับแต่ละกิจกรรมสามารถเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุน อันมีผลทำให้องค์กรได้รับ ผลประโยชน์อย่างคุ้มค่า

ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) คือ มีการจัดระบบงาน และวิธีปฏิบัติงาน ซึ่งทำให้ผลที่เกิดจากการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร

ความคุ้มค่า (Economy) คือ มีการใช้จ่ายเงินอย่างรอบคอบ ระมัดระวัง ไม่ สูญเสีย ฟุ่มเฟือย ซึ่งส่งผลให้องค์กรสามารถประหยัดต้นทุนหรือลดการใช้ทรัพยากรต่ำกว่าที่ กำหนดไว้ โดยยังได้รับผลผลิตตามเป้าหมาย

- การตรวจสอบการบริหาร (Management Auditing) เป็นการตรวจสอบการ บริหารงานด้านต่าง ๆ ขององค์กร ว่ามีระบบการบริหารจัดการเกี่ยวกับการวางแผน การควบคุม การประเมินผล เกี่ยวกับการงบประมาณ การเงิน การพัสดุและทรัพย์สิน รวมทั้งการบริหารงาน ด้านต่าง ๆ ว่าเป็นไปอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจขององค์กร รวมทั้งเป็นไปตาม หลักการบริหารงานและหลักการกำกับดูแลที่ดี (Good Governance) ในเรื่องความน่าเชื่อถือ ความ รับผิดชอบ ความเป็นธรรม และความโปร่งใส

- การตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนด (Compliance Auditing) เป็นการ ตรวจสอบการปฏิบัติงานต่าง ๆ ขององค์กรว่าเป็นไปตามนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องที่กำหนดทั้งจากภายนอกและภายในองค์กร เป็นการตรวจสอบ

การปฏิบัติงานต่าง ๆ ขององค์กรว่าเป็นไปตามนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง มติ คณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องที่กำหนดทั้งจากภายนอกและภายในองค์กร

- การตรวจสอบระบบงานสารสนเทศ (Information System Auditing) เป็นการพิสูจน์ความถูกต้องและเชื่อถือได้ของระบบงานและข้อมูลที่ได้จากการประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ รวมทั้ง ระบบการเข้าถึงข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขและการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล การตรวจสอบประเภทนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานตรวจสอบภายในเกือบทุกงานที่นำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการปฏิบัติงานไม่ว่าเป็นการตรวจสอบทางการเงิน การตรวจสอบการดำเนินงาน หรือการตรวจสอบการบริหาร ผู้ตรวจสอบภายในจึงจำเป็นต้องมีความรู้ในระบบงานสารสนเทศนี้ เพื่อให้สามารถดำเนินการตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การตรวจสอบประเภทนี้อาจจ้างผู้ตรวจสอบที่มีความเชี่ยวชาญทางคอมพิวเตอร์โดยตรงมาดำเนินการตรวจสอบ เนื่องจากเป็นงานเทคนิคเฉพาะ ผู้ตรวจสอบภายในอาจมีความรู้ความชำนาญ ไม่เพียงพอ และต้องใช้เวลาานพอสมควรที่จะเรียนรู้ ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายแก่งานขององค์กรได้ วัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดของการตรวจสอบระบบงานสารสนเทศ ก็เพื่อให้ทราบถึงความน่าเชื่อถือของข้อมูลและความปลอดภัยของระบบการประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์

- การตรวจสอบพิเศษ (Special Auditing) หมายถึง การตรวจสอบในกรณีที่ได้รับมอบหมายจากฝ่ายบริหาร หรือกรณีที่มีการทุจริตหรือการกระทำที่ส่อไปในทางทุจริต ผิดกฎหมาย หรือกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า จะมีการกระทำที่ส่อไปในทางทุจริตหรือประพฤตินิชอบเกิดขึ้น ซึ่งผู้ตรวจสอบภายในจะดำเนินการตรวจสอบเพื่อค้นหาสาเหตุ ข้อเท็จจริง ผลเสียหายหรือผู้รับผิดชอบ พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการป้องกัน

2) มาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน (สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย, 2554) ได้กำหนดโครงสร้างของมาตรฐานประกอบด้วย มาตรฐานด้านคุณสมบัติ (Attribute Standards) และมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน (Performance Standards) มาตรฐานด้านคุณสมบัติ คือ มาตรฐานเกี่ยวกับลักษณะขององค์กร และบุคลากรที่ทำหน้าที่ตรวจสอบภายใน มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน คือมาตรฐานที่กล่าวถึงลักษณะของกิจกรรมการตรวจสอบภายใน และการกำหนดบรรทัดฐานทางคุณภาพที่สามารถนำไปใช้ประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน มาตรฐานด้านคุณสมบัติและมาตรฐานด้านการปฏิบัติงานสามารถนำมาใช้กับงานตรวจสอบภายในโดยทั่วไป ส่วนมาตรฐานด้านการนำไปปฏิบัติเป็นการขยายความมาตรฐานด้านคุณสมบัติและด้านการปฏิบัติงาน ทั้งในการนำไปใช้งานต่อกิจกรรมด้านการให้ความเชื่อมั่น หรือด้านการให้คำปรึกษาการบริการให้ความเชื่อมั่น เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักฐานอย่างเที่ยงธรรมโดยผู้ตรวจสอบภายในเพื่อให้ความเห็นหรือข้อสรุปอย่างเป็นอิสระต่อหน่วยงาน/องค์กร การปฏิบัติงาน

หน้าที่ กระบวนการระบบงาน หรือเรื่องอื่นๆ โดย ผู้ตรวจสอบภายในจะเป็นผู้กำหนดลักษณะและขอบเขตของภารกิจทำให้ความเชื่อมั่น ซึ่งจะมีผู้ที่เกี่ยวข้อง 3 ฝ่าย คือ 1) เจ้าของงาน ได้แก่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับหน่วยงาน/องค์กร การปฏิบัติงาน หน้าที่ กระบวนการระบบงาน หรือเรื่องอื่นๆ 2) ผู้ตรวจสอบภายใน ได้แก่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ทำการประเมิน 3) ผู้ใช้ ได้แก่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ใช้ผลการประเมิน

3) จริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการ (กรมบัญชีกลาง, 2545) มีดังนี้

- หลักปฏิบัติที่กำหนดในจริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายในเป็นหลักการพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ที่ผู้ตรวจสอบภายในพึงปฏิบัติโดยใช้สามัญสำนึกและวิจารณญาณอันเหมาะสม

- ผู้ตรวจสอบภายในควรประพฤติปฏิบัติตนตามกรอบจริยธรรมนี้ นอกเหนือจากการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของข้าราชการและกฎหมายหรือระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้อง

- ผู้ตรวจสอบภายในควรยึดถือและดำรงไว้ซึ่งหลักปฏิบัติดังต่อไปนี้

ความมีจุดยืนที่มั่นคง (Integrity) : ความมีจุดยืนที่มั่นคงของผู้ตรวจสอบภายในจะช่วยให้เกิดความเชื่อถือและยอมรับจากบุคคลทั่วไป

ความเที่ยงธรรม (Objectivity) : ผู้ตรวจสอบภายในต้องรวบรวมข้อมูลประเมินผลและรายงานผลการตรวจสอบด้วยความเที่ยงธรรม ผู้ตรวจสอบภายในต้องทำหน้าที่ประเมินอย่างเป็นธรรมในทุกๆ สถานการณ์และไม่ปล่อยให้ความรู้สึกส่วนตัว หรือความรู้สึกนึกคิดของบุคคลอื่นเข้ามามีอิทธิพลเหนือการประเมิน นั้น

การปกปิดความลับ (Confidentiality) : ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเคารพต่อคุณค่าและสิทธิแห่งข้อมูลที่ได้รับทราบจากการปฏิบัติงานและไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจหน้าที่โดยตรงเสียก่อน ยกเว้นในกรณีที่มีพันธะในแง่ของงานอาชีพและเกี่ยวข้องกับกฎหมายเท่านั้น

ความสามารถในหน้าที่ (Competency) : ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องนำความรู้ ทักษะและประสบการณ์ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้บริการตรวจสอบภายในอย่างเต็มที่

2.4 หลักเกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพการตรวจสอบภายในภาครัฐ (สำนักกำกับและพัฒนาการตรวจสอบภายในภาครัฐ กรมบัญชีกลาง , 2555)

หลักเกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพการตรวจสอบภายในภาครัฐ ได้กำหนดตามกรอบมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วน

ราชการประกอบด้วย มาตรฐานหลัก 2 มาตรฐาน คือ มาตรฐานด้านคุณสมบัติ และมาตรฐานด้าน
การปฏิบัติงาน ดังนี้

มาตรฐานด้านคุณสมบัติ มีจำนวน 6 ประเด็น ประกอบด้วย

1) กฎบัตรการตรวจสอบภายใน ประเด็นที่ใช้ในการประเมิน คือ มีการจัดทำกฎบัตร
การตรวจสอบภายใน ซึ่งมีองค์ประกอบครบถ้วน ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ สายการบังคับบัญชา
อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ คำนิยามของการตรวจสอบภายใน มาตรฐานและจริยธรรมในการ
ปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ได้รับความเห็นชอบโดยหัวหน้าส่วนราชการ มีการทบทวนกฎบัตร
การตรวจสอบภายในและนำเสนอหัวหน้าส่วนราชการทุกปี มีการเผยแพร่กฎบัตรการตรวจสอบ
ภายในให้ทราบทั่วกันในส่วนราชการ

2) การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่เป็นอิสระและเที่ยงธรรม ประเด็นที่ใช้ในการ
ประเมิน คือ การเสนอรายงานตรงต่อหัวหน้าส่วนราชการ การอนุมัติแผนการตรวจสอบโดย
หัวหน้าส่วนราชการ มีการกำหนดกรอบความประพฤติเกี่ยวกับความเที่ยงธรรมและข้อจำกัดของ
ความเป็นอิสระหรือความเที่ยงธรรม มาตรฐานจริยธรรม คุณธรรมของหน่วยงานตรวจสอบภายใน
เสนอให้หัวหน้าส่วนราชการให้ความเห็นชอบและมีการเผยแพร่ให้ทราบทั่วกันในส่วนราชการ
บุคลากรของหน่วยตรวจสอบภายในทราบและถือปฏิบัติตามกรอบที่กำหนด

3) ความเชี่ยวชาญด้านการตรวจสอบภายใน ประเด็นที่ใช้ในการประเมินคือ
ประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายใน และการฝึกอบรมด้านการตรวจสอบภายใน
ของบุคลากรในหน่วยตรวจสอบภายใน

4) การปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายในอย่างระมัดระวังรอบคอบเชิงผู้ประกอบ
วิชาชีพ ประเด็นที่ใช้ในการประเมินคือ มีการบันทึกการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในกระต่ายทำ
การที่เป็นลายลักษณ์อักษรครอบคลุมทุกกระบวนการปฏิบัติงาน มีการกำกับดูแลและสอบทานการ
ปฏิบัติงานที่สำคัญโดยหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน มีการยืนยันถึงความถูกต้องเหมาะสมของ
เรื่องที่ตรวจพบและข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะกับหน่วยรับตรวจ ไม่มีข้อทักท้วงจากหน่วยรับ
ตรวจต่อรายงานผลการตรวจสอบ

5) การพัฒนาวิชาชีพการตรวจสอบภายใน ประเด็นที่ใช้ในการประเมินคือ มี
แผนพัฒนาบุคลากรในระดับหน่วยตรวจสอบภายใน มีการฝึกอบรมด้านการตรวจสอบภายใน การ
ควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยงและความรู้ที่เป็นประโยชน์ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน มีการ
เผยแพร่องค์ความรู้และนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน

6) การประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ประเด็นที่ใช้ในการประเมินคือ มีการประเมินผลการปฏิบัติงานจากภายนอกอย่างน้อยทุก 5 ปี มีการรายงานผลการประเมินทั้งจากภายในและภายนอกให้หัวหน้าส่วนราชการทราบ และมีการกำหนดแผนหรือแนวทางการพัฒนาปรับปรุงตามผลการประเมิน

มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน มีจำนวน 10 ประเด็น ประกอบด้วย

1) การวางแผนการตรวจสอบ การเสนอ และอนุมัติแผนการตรวจสอบ ประเด็นที่ใช้ในการประเมินคือ มีการนำข้อมูลข่าวของฝ่ายบริหารมาใช้ประกอบการพิจารณาวางแผนการตรวจสอบระยะยาว แผนการตรวจสอบสอดคล้องกับนโยบายของหัวหน้าส่วนราชการ มีการกำหนดงานให้คำปรึกษาไว้ในแผนการตรวจสอบประจำปี มีการวางแผนการตรวจสอบที่ครอบคลุมประเภทงานให้ความเชื่อมั่น

2) การประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบ ประเด็นที่ใช้ในการประเมินคือ มีการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการระบุปัจจัยเสี่ยง มีการกำหนดระบุปัจจัยเสี่ยงทั้งระดับหน่วยงานและระดับกิจกรรม มีการจัดทำข้อตกลงในการกำหนดเกณฑ์ความเสี่ยงร่วมกันของบุคลากรในองค์กรกับหน่วยตรวจสอบภายใน มีการปรับหรือทบทวนปัจจัยเสี่ยงและเกณฑ์ความเสี่ยงให้สอดคล้องกับสถานะที่เปลี่ยนแปลง

3) งบประมาณ และอัตรากำลังของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ประเด็นที่ใช้ในการประเมินคือ มีบุคลากรผู้ปฏิบัติงานเต็มจำนวนตามกรอบอัตรากำลัง และมีการบริหารทรัพยากรอย่างเหมาะสม เพียงพอ สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุตามแผนการตรวจสอบประจำปีและแผนการตรวจสอบระยะยาวที่ได้รับอนุมัติ

4) นโยบายและแนวทางการปฏิบัติงาน การประสานงาน ประเด็นที่ใช้ในการประเมินคือ มีการกำหนดนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน มีการสื่อสารนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างทั่วถึงภายในหน่วยตรวจสอบภายใน และนำนโยบายของหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในไปปฏิบัติ มีแนวทางหรือคู่มือการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่เป็นปัจจุบันและนำไปใช้การปฏิบัติงานตรวจสอบ

5) รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ประเด็นที่ใช้ในการประเมินคือ มีการรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานในรอบปีและมีสาระสำคัญครบถ้วน มีการพัฒนารูปแบบรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานให้เข้าใจง่าย น่าสนใจ และเผยแพร่ส่วนที่เป็นสาระสำคัญให้หน่วยรับตรวจและผู้เกี่ยวข้องทราบ

6) กิจกรรมการตรวจสอบภายใน ต้องประเมินและช่วยสนับสนุนให้มีการปรับปรุง กระบวนการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยง และการควบคุมของส่วนราชการ ประเด็นที่ใช้ในการ ประเมินคือ กิจกรรมการตรวจสอบภายในมีการประเมินกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความ เสี่ยงและการควบคุมของส่วนราชการ มีการให้ข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพปรับปรุง ระบบงาน กระบวนการทำงาน

7) การวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบ (Engagement Plan) ประเด็นที่ใช้ในการ ประเมินคือ มีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบสอดคล้องกับภารกิจที่ได้รับมอบหมายมี องค์กรประกอบครบถ้วนและสัมพันธ์กัน มีการนำแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบไปปฏิบัติงาน ตรวจสอบภาคสนาม มีการนำผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบของปีที่ผ่านมา มาร่วมพิจารณาในการจัดทำแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบทุกปี

8) การปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม ประเด็นที่ใช้ในการประเมินคือ มีการระบุและ รวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่มีความเพียงพอ มีความน่าเชื่อถือ มีความเกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ ต่อการปฏิบัติงาน มีการวิเคราะห์และประเมินผลที่เหมาะสม มีการบันทึกข้อมูลครบถ้วนทุกภารกิจ งานตรวจสอบตามแผนการตรวจสอบประจำปี มีการจัดเก็บกระดาษทำการและรายงาน ตลอดถึง หลักฐานต่างๆ อย่างเป็นระบบ

9) รายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ ประเด็นที่ใช้ในการประเมินคือ การรายงาน ผลการปฏิบัติงานตรวจสอบครบถ้วนตามแผนการตรวจสอบประจำปี รายงานผลการปฏิบัติงาน ตรวจสอบมีองค์ประกอบครบถ้วนถูกต้อง เที่ยงธรรม ชัดเจน รัดกุม สร้างสรรค์ และทันเวลา มีการ แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างคุณค่าเพิ่มให้แก่ส่วนราชการในภาพรวม

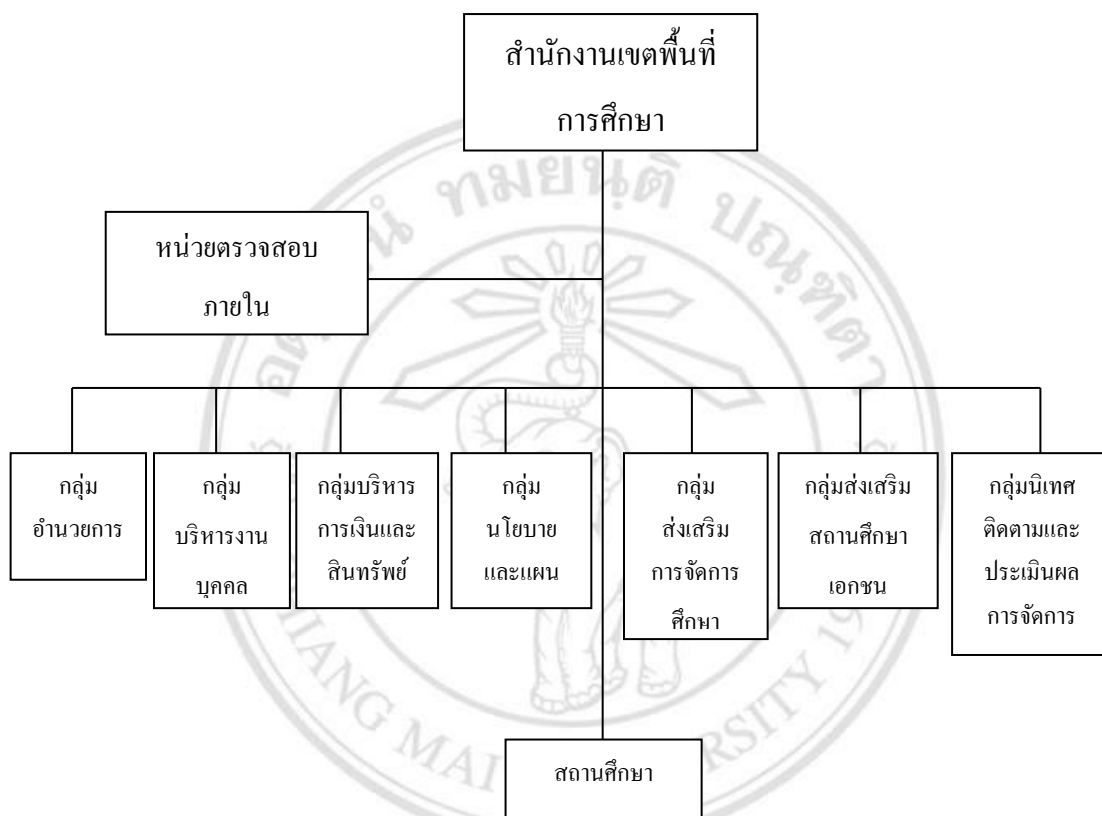
10) การติดตามผลการตรวจสอบ ประเด็นที่ใช้ในการประเมินคือ มีกระบวนการ ติดตามผลการตรวจสอบ และมีการรายงานสรุปผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ พร้อมทั้งมีการ วิเคราะห์ในภาพรวม เพื่อหาแนวทางการพัฒนาองค์กรเสนอต่อหัวหน้าส่วนราชการ

2.5 โครงสร้างการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 (หน่วย ตรวจสอบภายใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีรูปแบบการบริหาร โดยให้การ บริหารและ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาให้ยึดเขตพื้นที่ การศึกษา (มาตรา 37) โดยให้มีคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม เขตพื้นที่การศึกษา กำกับดูแลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา (มาตรา 38) และให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา

ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรง (มาตรา 39) โดยมีโครงสร้างการบริหารงานดังนี้

โครงสร้างหน่วยตรวจสอบภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แจ้งตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา

2.6 เอกสารและการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

รัศมี ยาสุมุท (2546) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการประยุกต์ใช้การจัดการคุณภาพโดยรวม (TQM) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบภายในของกรมบัญชีกลางโดยใช้วิธีสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากคณะทำงานด้านการตรวจสอบภายใน เพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน พบว่า เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในมีการสับเปลี่ยนหน้าที่ ทำให้งานที่ตรวจสอบไม่ต่อเนื่อง และเมื่อนำระบบการจัดการคุณภาพโดยรวมมาประยุกต์ใช้กับการปรับปรุงคุณภาพของ

รายงานการตรวจสอบภายใน โดยการนำวงจรคุณภาพ PDCA มาใช้ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อให้ข้อเสนอแนะที่เพิ่มคุณค่าแก่ฝ่ายบริหารในการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน เพิ่มประสิทธิผลและการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า ซึ่งมีกลยุทธ์ในการดำเนินงานคือ การพัฒนารายงานการตรวจสอบให้ตอบสนองต่อความต้องการของหน่วยงานต่างๆ ให้สามารถสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่องค์กรโดยรวมและสามารถมีระบบการควบคุมภายในที่ดีเหมาะสม พร้อมถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ และการพัฒนาผู้ตรวจสอบภายในให้มีความรู้ความสามารถเพียงพอที่สามารถสร้างผลงานที่เป็นลักษณะเพิ่มคุณค่า ให้แก่องค์กรตามความคาดหวังของผู้ใช้บริการงานด้านการตรวจสอบภายใน ผลที่ได้รับจากการศึกษาพบว่าการทำงานของ ผู้ตรวจสอบภายในเป็นระบบมากขึ้น มีคุณภาพ มีการทำงานเป็นทีม โดยได้รับความร่วมมือจากผู้บริหาร หน่วยงานรับตรวจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพิจารณาสั่งการ ดำเนินการตรวจสอบ และนำข้อเสนอแนะไปสู่การปฏิบัติจริง การรายงานมีคุณค่าได้รับความร่วมมือจากผู้บริหาร หน่วยงานรับตรวจ องค์กรมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงในระดับกลยุทธ์นำไปสู่ความเป็นองค์กรชั้นนำระดับสากล

วารุณี สุทธิ (2550) ได้ทำการศึกษาการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นจากผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน พบว่าภาพรวมของการปฏิบัติงานในประเด็นต่างๆ ของกระบวนการตรวจสอบภายใน ซึ่งประกอบด้วย การประเมินผลความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบประจำปี การจัดทำแผนการตรวจสอบประจำปี การเสนอขออนุมัติแผนการตรวจสอบประจำปี การวางแผนการปฏิบัติงาน การสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายใน การตรวจสอบรายงานการเงินประจำปี การตรวจสอบการดำเนินงาน การตรวจสอบพัสดุ การให้บริการคำปรึกษา การจัดองค์กร และการพัฒนาบุคลากร มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง การตรวจสอบภายในจะประสบความสำเร็จ และเกิดคุณค่าแก่มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีมากน้อยเพียงใด ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับผู้บริหารของมหาวิทยาลัยที่จะเห็นความสำคัญของงานตรวจสอบภายใน ทั้งในเรื่องกรอบอัตรากำลัง งบประมาณ เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ การมอบหมายงานที่เหมาะสมกับหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบภายใน รวมทั้งการทำให้หน่วยงานที่อยู่ในความรับผิดชอบและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือและยอมรับผู้ตรวจสอบภายใน และการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน

นิวัตร ชนะพาล (2550) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติการตรวจสอบภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก โดยการสัมภาษณ์ความต้องการและไม่ต้องการแนวทางการปฏิบัติการตรวจสอบภายในของสถานศึกษาจากผู้บริหาร

สถานศึกษาและครู พบว่า มีความต้องการแนวทางการปฏิบัติการตรวจสอบภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก จำนวน 5 ประเด็น คือ หลักการสำคัญของการ ตรวจสอบภายใน วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบภายใน ขอบข่ายการตรวจสอบภายใน คณะทำงานการตรวจสอบภายใน และกระบวนการตรวจสอบภายใน และแนวทางการปฏิบัติการ ตรวจสอบภายในของสถานศึกษาตรงกับความต้องการและตรงกับมาตรฐานทางวิชาการ มี 2 รายการที่ไม่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานทางวิชาการ คือ คุณสมบัติทั่วไปของคณะทำงาน ตรวจสอบภายใน และการแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบภายใน ปัญหาที่เกิดขึ้นกับการดำเนินงาน ตรวจสอบภายใน ของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครนายก คือ มีการปฏิบัติไม่ถูกต้องตาม ระเบียบปฏิบัติ ปฏิบัติไม่ครบถ้วน และไม่เป็นปัจจุบัน ปัญหาการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก คือ ผู้ตรวจสอบไม่ได้ตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ การจัดทำรายงาน ไม่ถูกต้องและทำส่งล่าช้า

กรณีการ ๒๕๕๔ ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากระบวนการ ตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา โดยได้ทำสัมมนาบุคลากรที่มี หน้าที่ในการจัดให้มีการตรวจสอบดูแลการควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ล้านนา และทำการเปรียบเทียบกระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ในปัจจุบันกับมาตรฐานการตรวจสอบภายในของส่วนราชการและ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อหาแนว ทางแก้ไขและพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ต่อไปในอนาคต พบว่ากระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในยังไม่ ครอบคลุมตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ และระเบียบกระทรวงการคลังว่า ด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ.๒๕๕๑ และยังพบปัญหา อุปสรรค ข้อยกพร่องด้าน การดำเนินงาน ได้แก่ กฎบัตร กรอบอัตรากำลัง ความรู้ความสามารถความเชี่ยวชาญของผู้ ตรวจสอบภายใน การประกันคุณภาพการตรวจสอบภายใน และด้านกระบวนการปฏิบัติงาน ตรวจสอบภายใน ซึ่งได้แก่ ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบและขั้นตอนการ จัดทำรายงานและติดตามผล ดังนั้น จึงต้องมีแนวทางการพัฒนาด้านการดำเนินงานและด้าน กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ได้แก่ การทบทวนกฎบัตรให้สอดคล้องกับภารกิจของ หน่วยงานและมาตรฐานการตรวจสอบภายใน ด้านกรอบอัตรากำลังควรนำเรื่องทรัพยากรที่ต้องใช้ ในการปฏิบัติงานเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อหารือกับผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบ

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 เป็นการศึกษาสำรวจ เพื่อศึกษาการพัฒนากระบวนการตรวจสอบ ภายในด้านการเงินและบัญชีของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ตาม โครงการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดหัวข้อระเบียบวิธี การศึกษา อันประกอบด้วย ขอบเขตการศึกษา ขอบเขตเนื้อหา ขอบเขตประชากร วิธีการศึกษา ข้อมูลและแหล่งข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

3.1 ขอบเขตการศึกษา

3.1.1 ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย การศึกษามาตรฐานสากลการปฏิบัติงาน วิชาชีพการตรวจสอบภายใน มาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายใน ของส่วนราชการ และแนวทางการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ เพื่อเป็นกรอบที่ใช้ ในการประเมินการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ตามการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ

3.1.2 ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ จากบุคลากรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 จำนวน 115 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 , 2556) ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

ระดับผู้บริหารในฐานะผู้ตรวจสอบ จำนวน 10 คน ได้แก่

- ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 จำนวน 1 คน
- ผู้อำนวยการกลุ่มงาน 8 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้อำนวยการ กลุ่มบริหารการเงินและสินทรัพย์ กลุ่มนโยบายและแผน กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา กลุ่ม

ส่งเสริมการศึกษาเอกชน กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล และหน่วยตรวจสอบภายใน จำนวน 8 คน

- ผู้ปฏิบัติงานหน่วยตรวจสอบภายใน จำนวน 1 คน

ระดับผู้ปฏิบัติงานในฐานะผู้รับการตรวจสอบ จำนวน 105 คน ได้แก่

- ผู้ปฏิบัติงาน 7 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มอำนาจการ กลุ่มบริหารการเงินและสินทรัพย์ กลุ่มนโยบายและแผน กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน และกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล จำนวน 7 คน

- ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 จำนวน 98 คน

3.2 วิธีการศึกษา

3.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

โดยการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับกระบวนการตรวจสอบภายใน และการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 และใช้แบบสอบถามผู้ปฏิบัติงานในเรื่อง การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจรรยาบรรณการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการค้นคว้า และศึกษาข้อมูลจาก หนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ และเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การค้นคว้าข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต และเอกสารที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ

1) แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สำหรับผู้บริหารในฐานะผู้ตรวจสอบ จำนวน 10 คน ซึ่งในแบบสัมภาษณ์มี 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลส่วนบุคคล วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ ผู้รับการสัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 เนื้อหาที่สัมภาษณ์ ผู้ศึกษาได้กำหนดประเด็นหัวข้อไว้ 2 หัวข้อ คือ กระบวนการตรวจสอบภายในโดยใช้เครือข่ายแบบมีส่วนร่วม และเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- กระบวนการตรวจสอบภายใน เป็นคำถามเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมของ เครือข่ายตรวจสอบภายใน ความสำคัญและประโยชน์ของการตรวจสอบภายใน ขอบเขตของงาน ตรวจสอบภายใน ความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ตรวจสอบภายใน ได้แก่ การวางแผนการตรวจสอบ การปฏิบัติงานตรวจสอบ และการจัดทำ รายงานและติด ตามผล และปัญหาอุปสรรคของงานตรวจสอบภายใน

- เกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ เป็นคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายในว่ามีการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการ ตรวจสอบภายในของส่วนราชการ รวมถึงวิธีการและแนวทางการพัฒนากระบวนการตรวจสอบ ภายในที่ควรนำมาปรับใช้

2) แบบสอบถาม เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความเห็น สำหรับ ผู้ปฏิบัติงานในฐานะผู้รับการตรวจสอบ จำนวน 105 คน โดยแบบสอบถามจะแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะแบบ ตรวจสอบรายการ (Check List) เป็นข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งงาน ระดับ การศึกษา สาขาที่สำเร็จการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน โดยใช้ เกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานหลัก 2 มาตรฐาน คือ มาตรฐานด้านคุณสมบัติและมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน มาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการ ตรวจสอบภายใน โดยกำหนดระดับความเห็น เป็น 5 ระดับ (Rating scale) คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแสดงความเห็นเพิ่มเติม

3.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสัมภาษณ์ แบ่งได้ดังนี้ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความหมายใน รูปของการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาแยกตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาและหัวข้อของแนว คำถาม โดยพรรณนาในเชิงอธิบาย และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Deviation) เพื่อวิเคราะห์ความกระจายของข้อมูลที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม แบ่งได้ดังนี้

ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมจากแบบสอบถามส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมจากแบบสอบถามส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์การพัฒนาการประกันคุณภาพการตรวจสอบภายในภาครัฐ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) ซึ่งแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีการกำหนดระดับมาตราส่วนแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้

ระดับคะแนน	ระดับความคิดเห็น
5	เห็นด้วยมากที่สุด
4	เห็นด้วยมาก
3	เห็นด้วยปานกลาง
2	เห็นด้วยน้อย
1	เห็นด้วยน้อยมาก

การคำนวณช่วงค่าเฉลี่ยเพื่อวิเคราะห์แปลผลแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	แปลผล
4.50 – 5.00	เห็นด้วยมากที่สุด
3.50 – 4.49	เห็นด้วยมาก
2.50 – 3.49	เห็นด้วยปานกลาง
1.50 – 2.49	เห็นด้วยน้อย
1.00 – 1.49	เห็นด้วยน้อยมาก

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ซึ่งเป็นลักษณะคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา และหาค่าความถี่ของความเห็นและข้อเสนอแนะ

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาถึงการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ซึ่งผู้ศึกษาแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ตอนคือ

1. การเปรียบเทียบเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐกับการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 เพื่อนำมาใช้ในการสร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม
2. ผลการสัมภาษณ์บุคลากรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ในฐานะผู้ตรวจสอบ
3. ผลการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ในฐานะผู้รับการตรวจสอบ

4.1 การเปรียบเทียบเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐกับการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

จากการเปรียบเทียบเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐกับการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐกับการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

ลำดับ ที่	เกณฑ์การประกันคุณภาพ งานตรวจสอบภายในภาครัฐของ กรมบัญชีกลาง	การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
1	มาตรฐานด้านคุณสมบัติ กฎบัตรการตรวจสอบภายใน - มีการจัดทำกฎบัตรการตรวจสอบ ภายใน ซึ่งมีองค์ประกอบ ครบถ้วนคือ วัตถุประสงค์ สาย การบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ คำนียามของการ ตรวจสอบภายใน มาตรฐานและ จริยธรรมในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบภายใน	- มีการจัดทำกฎบัตรการตรวจสอบ ภายใน ตามแนวทางของสำนัก ตรวจสอบภายในสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีองค์ประกอบคือ คำนียาม วัตถุประสงค์ สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ	กฎบัตรการตรวจสอบ ภายในของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาควร มีองค์ประกอบเพิ่มเติม คือ มาตรฐานและ จริยธรรมในการ ปฏิบัติงานตรวจสอบ ภายใน
	- ได้รับความเห็นชอบโดยหัวหน้า ส่วนราชการทุกปี	- ได้รับความเห็นชอบโดย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ทุกปี	-
	- มีการทบทวนกฎบัตรการ ตรวจสอบภายในและนำเสนอ หัวหน้าส่วนราชการทุกปี	-	หน่วยตรวจสอบภายใน ควรมีการทบทวนกฎ บัตรการตรวจสอบ ภายในทุกปี
	- มีการเผยแพร่กฎบัตรการ ตรวจสอบภายในให้ทราบทั่วกัน ในส่วนราชการ	- มีการเผยแพร่กฎบัตรการ ตรวจสอบภายในผ่านเว็บไซต์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5	-
2	การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่ เป็นอิสระและเที่ยงธรรม - เสนอรายงานตรงต่อหัวหน้าส่วน ราชการ	- มีการเสนอรายงานตรงต่อ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5	-

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	เกณฑ์การประกันคุณภาพ งานตรวจสอบภายในภาครัฐของ กรมบัญชีกลาง	การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	- อนุมัติแผนการตรวจสอบโดย หัวหน้าส่วนราชการ	- แผนการตรวจสอบประจำปีได้รับ การอนุมัติจากผู้อำนวยการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 5	-
	- มีการกำหนดกรอบความ ประพฤติกี่ยวกับความเที่ยงธรรม และข้อจำกัดของความเป็นอิสระ หรือความเที่ยงธรรม/มาตรฐาน จริยธรรม/คุณธรรมของหน่วยงาน ตรวจสอบภายในเสนอให้หัวหน้า ส่วนราชการให้ความเห็นชอบ	-	หน่วยตรวจสอบภายใน ควรมีการกำหนดกรอบ ความประพฤติกี่ยวกับ ความเที่ยงธรรมและ ข้อจำกัดของความเป็น อิสระหรือความเที่ยง ธรรม / มาตรฐาน จริยธรรม / คุณธรรม ของหน่วยตรวจสอบ ภายใน และเสนอให้ ผู้อำนวยการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ให้ความเห็นชอบ
	- บุคลากรของหน่วยงานตรวจสอบ ภายในทราบและถือปฏิบัติตาม กรอบที่กำหนด		
	- มีการเผยแพร่กรอบความ ประพฤติกี่ยวกับความเที่ยงธรรม และข้อจำกัดของความเป็นอิสระ หรือความเที่ยงธรรม/มาตรฐาน จริยธรรม/คุณธรรมของหน่วยงาน ตรวจสอบภายในให้ทราบทั่วกัน ในส่วนราชการ	-	หน่วยตรวจสอบภายใน ควรจัดทำกรอบฯและ เผยแพร่ให้ทราบภายใน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 5

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	เกณฑ์การประกันคุณภาพงาน ตรวจสอบภายในภาครัฐของ กรมบัญชีกลาง	การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
3	<p>ความเชี่ยวชาญด้านการตรวจสอบภายใน</p> <p>- บุคลากรในหน่วยตรวจสอบภายในมีประสบการณ์ด้านการตรวจสอบภายในมากกว่า 5 ปีขึ้นไป มีจำนวนตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป</p> <p>- บุคลากรในหน่วยตรวจสอบภายในได้รับวุฒิปริญญาตรี มีจำนวนมากกว่า ร้อยละ 65</p>	<p>หน่วยตรวจสอบภายในมีบุคลากรที่มีประสบการณ์ด้านการตรวจสอบภายในมากกว่า 5 ปี มีเพียง 1 คน</p> <p>หน่วยตรวจสอบภายในมีบุคลากรที่ได้รับวุฒิปริญญาตรี CGIA ของกรมบัญชีกลาง 1 คน</p>	<p>ส่งเสริมให้บุคลากรที่มีอายุน้อยได้พัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน</p> <p>ควรส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรหน่วยตรวจสอบภายในศึกษาหาความรู้ในวิชาชีพตรวจสอบภายในเพิ่มเติม</p>
4	<p>การปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายในอย่างระมัดระวังเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ</p> <p>- มีการบันทึกการปฏิบัติงานตรวจสอบในกระดาษทำการที่เป็นลายลักษณ์อักษรครอบคลุมทุกกระบวนการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วย การสอบทานระบบการควบคุมภายใน การประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบ การวางแผนการตรวจสอบ การวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบ การตรวจสอบภาคสนาม การสรุปข้อตรวจสอบ</p>	<p>มีการบันทึกการปฏิบัติงานตรวจสอบในตามกระดาษทำการที่หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนด ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ ผลของการตรวจสอบ การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปผลการตรวจสอบ แต่การสอบทานการควบคุมภายใน และการประเมินความเสี่ยง ได้จัดทำทุก 5 ปี แต่ไม่มีการจัดทำกระดาษทำการ ส่วนการวางแผนการตรวจสอบ และการวางแผนการปฏิบัติงานได้กำหนดไว้ในแผนการปฏิบัติงานประจำปี</p>	<p>ควรบันทึกกระบวนการปฏิบัติงานไว้ในกระดาษทำการ โดยทำการแยกตามรายงานผลการตรวจสอบสถานศึกษารายโรงเรียน</p>

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	เกณฑ์การประกันคุณภาพงาน ตรวจสอบภายในภาครัฐของ กรมบัญชีกลาง	การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	- มีการกำกับดูแลและสอบทานการ ปฏิบัติงานที่สำคัญ โดยหัวหน้า งานตรวจสอบภายใน/ผู้ที่ได้รับ มอบหมายที่มีความรู้และ ประสบการณ์ที่เหมาะสม	ผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบ ภายในเป็นผู้กำกับดูแลและสอบ ทานการปฏิบัติงานตรวจสอบ ภายใน	-
	- มีการยื่นชั้นถึงความถูกต้อง เหมาะสมของเรื่องที่ตรวจพบและ ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะกับ หน่วยรับตรวจ	-	ควรมีการจัดทำรายงาน สรุปผลการตรวจสอบ แยกตามรายสถานศึกษา เพื่อยืนยันความถูกต้อง ของเรื่องที่ตรวจพบ รวมทั้งข้อคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะ
	- ไม่มีข้อทักท้วงจากหน่วยรับตรวจ ต่อรายงานผลการตรวจสอบหรือ มีข้อทักท้วงจากหน่วยรับตรวจต่อ รายงานผลการตรวจสอบแต่ สามารถแก้ไขข้อทักท้วงอย่างมี เหตุผลได้	-	ควรให้ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับผลการ ตรวจสอบโดยตรงแก่ สถานศึกษา
5	การพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง - มีแผนการพัฒนาบุคลากรใน ระดับหน่วยงานตรวจสอบภายใน	ในแผนการปฏิบัติงานประจำปี ได้ กำหนดงบประมาณในการพัฒนา บุคลากรในหน่วยตรวจสอบภายใน	-
	- มีแผนการพัฒนาบุคลากรใน ระดับบุคคลที่สอดคล้องกับผล การประเมิน competency	มีการกำหนดแผนการพัฒนา บุคลากรที่สอดคล้องกับผลการ ประเมิน competency ในระดับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	-

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	เกณฑ์การประกันคุณภาพงาน ตรวจสอบภายในภาครัฐของ กรมบัญชีกลาง	การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	- มีการฝึกอบรมด้านการตรวจสอบ ภายใน การควบคุมภายใน การ บริหารความเสี่ยง และความรู้ที่ เป็นประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติงาน 30 ชม.: คน : ปี	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานมีนโยบายในการให้บุคลากร ได้รับการฝึกอบรมด้านการตรวจสอบ ภายใน และความรู้ที่เป็นประ โยชน์ที่ เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน	-
	- มีการเผยแพร่องค์ความรู้และ นำไปใช้ในการปฏิบัติงาน	มีการนำความรู้ที่ได้รับจากการ ฝึกอบรมขยายผลสู่บุคลากรใน หน่วยตรวจสอบภายในและ สถานศึกษาในสังกัด	-
6	การประเมินผลการปฏิบัติงาน ตรวจสอบภายใน		
	- มีการประเมินผลและติดตามผล การปฏิบัติงานตามสายการบังคับ บัญชาภายในหน่วยงานตรวจสอบ ภายใน	มีการประเมินผลและติดตามผลการ ปฏิบัติงานตามสายการบังคับบัญชา ภายในหน่วยตรวจสอบภายในทุก 6 เดือน	-
	- มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งระดับบุคคลและระดับ หน่วยงานด้วยตนเองหรือสอบ ทานโดยบุคคลอื่นที่อยู่ภายใน ส่วนราชการ	มีการจัดทำการประเมินความพึง พอใจของหน่วยตรวจสอบภายใน จากสถานศึกษาในสังกัดทุกปี	-
	- มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน จากภายนอกอย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี โดยผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์การ ตรวจสอบภายใน	ยังไม่มีมีการประเมินผลการ ปฏิบัติงานจากภายนอก เนื่องจาก อยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อม ก่อนการเข้าร่วมโครงการประกัน คุณภาพงานตรวจสอบภายใน ภาครัฐ ระดับสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	-
	- มีการรายงานผลการประเมินทั้ง จากภายในและภายนอกให้ หัวหน้าส่วนราชการทราบ	ยังไม่มีมีการประเมินผลการ ปฏิบัติงานจากภายนอก	-

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	เกณฑ์การประกันคุณภาพงาน ตรวจสอบภายในภาครัฐของ กรมบัญชีกลาง	การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	- มีการกำหนดแผนหรือแนว ทางการพัฒนา/ปรับปรุงตามผล การปฏิบัติงาน	ยังไม่มีผลการประเมินผลการ ปฏิบัติงานจากภายนอก เนื่องจาก อยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อม ก่อนการเข้าร่วม โครงการประกัน คุณภาพงานตรวจสอบภายใน ภาครัฐ ระดับ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	-
		ยังไม่มีผลการประเมินผลการ ปฏิบัติงานจากภายนอก เนื่องจาก อยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อม ก่อนการเข้าร่วม โครงการประกัน คุณภาพงานตรวจสอบภายใน ภาครัฐ ระดับ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	-
7	มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน การวางแผนการตรวจสอบ การ เสนอและอนุมัติแผนการตรวจสอบ - จัดทำแผนการตรวจสอบตามผล การประเมินความเสี่ยง	มีการนำผลการประเมินความเสี่ยงมาใช้ ในการวางแผนการตรวจสอบระยะยาว	-
	- มีการนำข้อมูลข่าวสารของฝ่าย บริหารมาใช้ประกอบการ พิจารณาวางแผนการตรวจสอบ	มีการนำข้อมูลข่าวสารของผู้บริหาร และคณะกรรมการเขตพื้นที่ การศึกษามาใช้ประกอบการ พิจารณาวางแผนการตรวจสอบ	-
	- แผนการตรวจสอบได้รับอนุมัติ จากหัวหน้าส่วนราชการภายใน เดือนกันยายน	แผนการตรวจสอบประจำปีได้รับ การอนุมัติจากผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ใน เดือนกันยายนของทุกปี และจัดส่ง สำเนาให้ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ	-

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	เกณฑ์การประกันคุณภาพงาน ตรวจสอบภายในภาครัฐของ กรมบัญชีกลาง	การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	- แผนการตรวจสอบระยะยาว ครอบคลุมหน่วยรับตรวจ/ กิจกรรม (Audit Universe) และ ไม่เกิน 5 ปี	แผนการตรวจสอบระยะยาว ครอบคลุมสถานศึกษาในสังกัด ภายในระยะเวลา 3 ปี	-
	- แผนการตรวจสอบสอดคล้องกับ นโยบาย/ความคิดเห็นของหัวหน้า ส่วนราชการ	มีการนำนโยบายของผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 มาใช้ ในการจัดทำแผนการตรวจสอบ	-
	- มีการกำหนดงานให้คำปรึกษาไว้ ในแผนการตรวจสอบประจำปี	มีการปฏิบัติงานการให้คำปรึกษา แต่ไม่ได้ระบุไว้ในแผนการ ตรวจสอบประจำปี	ควรกำหนดแผนการ ปฏิบัติงานให้คำปรึกษา ไว้ในแผนการ ตรวจสอบประจำปี
	- มีการวางแผนตรวจสอบที่ ครอบคลุมประเภทงานให้ความ เชื่อมั่น ได้แก่ การตรวจสอบ รายงานทางการเงิน(Financial Auditing) การตรวจสอบการ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Auditing) การ ตรวจสอบการปฏิบัติงาน (Operational Auditing) การ ตรวจสอบผลการดำเนินงาน (Performance Auditing) การ ตรวจสอบสารสนเทศ (Information Technology Auditing) การตรวจสอบการ บริหาร (Management Auditing)	มีการวางแผนตรวจสอบที่ ครอบคลุมประเภทงานให้ความ เชื่อมั่นทุกประเภท	-

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	เกณฑ์การประกันคุณภาพงาน ตรวจสอบภายในภาครัฐของ กรมบัญชีกลาง	การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
8	การประเมินความเสี่ยงเพื่อวาง แผนการตรวจสอบ - มีการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการ การระบุปัจจัยเสี่ยงที่ครอบคลุม ภารกิจของส่วนราชการ	มีการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการ ระบุปัจจัยเสี่ยงที่ครอบคลุมภารกิจ ด้านกลยุทธ์ การดำเนินงาน การ บริหารความรู้ การเงินการบัญชี และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	-
	- มีการจัดทำบัญชีรายการความ เสี่ยง มีการวิเคราะห์และ จัดลำดับความเสี่ยง	มีการวิเคราะห์และจัดลำดับความ เสี่ยงจากแบบประเมินความเสี่ยง ของแต่ละกลุ่มงานและจัดทำบัญชี รายการความเสี่ยงเพื่อจัดลำดับ ความเสี่ยงและวางแผนในการ ตรวจสอบ	-
	- มีการนำผลการประเมินความ เสี่ยงไปใช้เพื่อการวางแผนการ ตรวจสอบ	มีการจัดทำบัญชีรายการความเสี่ยง เพื่อจัดลำดับความเสี่ยงและวางแผน ในการตรวจสอบ	-
	- มีการกำหนดระบุปัจจัยเสี่ยงทั้ง ระดับหน่วยงานและระดับ กิจกรรม	มีการดำเนินการตรวจสอบตาม กิจกรรมของปัจจัยเสี่ยง	-
	- มีการจัดทำข้อตกลงในการ กำหนดเกณฑ์ความเสี่ยงร่วมกัน ของบุคลากรในองค์กรกับ หน่วยงานตรวจสอบภายใน	-	ผู้อำนวยการกลุ่มงาน ควรมีส่วนร่วมในการ กำหนดเกณฑ์ความเสี่ยง ภายในสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5
	- มีการปรับหรือทบทวนปัจจัย เสี่ยงและเกณฑ์ความเสี่ยงให้ สอดคล้องกับสถานะการที่ เปลี่ยนแปลง	-	ควรมีการทบทวนปัจจัย เสี่ยงและเกณฑ์ความเสี่ยง ให้สอดคล้องกับสถานะ การที่เปลี่ยนแปลง

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	เกณฑ์การประกันคุณภาพงาน ตรวจสอบภายในภาครัฐของ กรมบัญชีกลาง	การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	- มีการพิจารณาคำร้องขอของ หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้า หน่วยรับตรวจในการวางแผนการตรวจสอบ	มีการนำนโยบายของผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 มา พิจารณาในการวางแผนการ ตรวจสอบ	ควรจัดให้มีการประชุม เพื่อรับทราบถึงความ ต้องการและข้อเสนอแนะ จากผู้อำนวยการ สถานศึกษาในสังกัดเพื่อ นำข้อมูลที่ได้รับมาวางแผนการตรวจสอบ
9	งบประมาณและอัตรากำลังของ หน่วยงานตรวจสอบภายใน - มีกรอบงบประมาณของ หน่วยงานตรวจสอบภายใน	หน่วยตรวจสอบภายในได้รับการ จัดสรรงบประมาณทั้งในแบบ เฉพาะเจาะจงและในภาพรวมของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5	-
	- มีกรอบอัตรากำลังผู้ตรวจสอบ ภายใน และมีผู้ปฏิบัติงานเต็ม จำนวนตามกรอบอัตรากำลัง	หน่วยตรวจสอบภายใน มี อัตรากำลังไม่ครบตามกรอบ อัตรากำลังที่สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 แก้ไขปัญหาโดยการจัดจ้าง ลูกจ้างชั่วคราวช่วยในการ ปฏิบัติงาน มีข้อจำกัดในการพัฒนา ความรู้ความสามารถตามมาตรฐาน วิชาชีพตรวจสอบภายใน	ในการตรวจสอบ ภายในจำเป็นต้องได้รับ บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะ ตำแหน่ง ซึ่งจะทำให้ การตรวจสอบมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
	- มีการบริหารทรัพยากรอย่าง เหมาะสม เพียงพอ สามารถ ปฏิบัติงานให้บรรลุตามแผนการ ตรวจสอบประจำปีและแผนการ ตรวจสอบระยะยาวที่ได้รับอนุมัติ	ทรัพยากรทางด้านงบประมาณและ บุคลากรยังได้รับการจัดสรรใน อัตราน้อยไม่เพียงพอกับปริมาณ งานที่รับผิดชอบ	การจัดสรรทรัพยากร ควรคำนึงปริมาณงานที่ รับผิดชอบ

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	เกณฑ์การประกันคุณภาพงาน ตรวจสอบภายในภาครัฐของ กรมบัญชีกลาง	การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
10	<p>นโยบายและแนวทางการ ปฏิบัติงาน การประสานงาน</p> <p>- มีการกำหนดนโยบายและ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ตรวจสอบภายใน</p>	<p>หน่วยตรวจสอบภายในได้กำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และจัดทำคู่มือการตรวจสอบ ภายใน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการ ปฏิบัติงาน</p>	-
	<p>- มีการสื่อสารนโยบายและขั้นตอน การปฏิบัติงานอย่างทั่วถึงภายใน หน่วยงานตรวจสอบภายใน และนำ นโยบายของหัวหน้าหน่วยงาน ตรวจสอบภายในไปปฏิบัติ</p>	<p>มีการประชาสัมพันธ์โครงการ ปฏิบัติงาน และผลการปฏิบัติงาน ในการจัดนิทรรศการสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 5</p>	-
	<p>- มีแนวทางหรือคู่มือการ ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่ เป็นปัจจุบันและนำไปใช้ในการ ปฏิบัติงาน</p>	<p>หน่วยตรวจสอบภายในได้จัดทำ คู่มือการตรวจสอบภายใน สถานศึกษาสำหรับใช้เป็นแนวทาง ในการตรวจสอบ และจัดทำคู่มือ การรายงานผลการปฏิบัติงาน สำหรับสถานศึกษาเพื่อเป็น แนวทางในการจัดทำรายงานผล การปฏิบัติงาน</p>	-
	<p>- มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและ ประสานงานเพื่อให้ขอบเขตของ งานตรวจสอบครอบคลุมเรื่อง ที่สำคัญอย่างเหมาะสม และลด การปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อน</p>	<p>หน่วยตรวจสอบภายในมีการ แลกเปลี่ยนข้อมูลและประสานงาน กับกลุ่มงานต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ ครอบคลุมงานที่ตรวจสอบ</p>	-
	<p>- มีการทบทวนหรือปรับปรุง นโยบายและขั้นตอนการ ปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับ ศักยภาพของหน่วยงาน ตรวจสอบภายใน</p>	<p>มีการสร้างเครือข่ายช่วยตรวจสอบ ภายในในการตรวจสอบภายใน สถานศึกษา และปรับรูปแบบการ รายงานผลการปฏิบัติงานของ สถานศึกษาให้ง่ายต่อการตรวจสอบ</p>	-

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	เกณฑ์การประกันคุณภาพงาน ตรวจสอบภายในภาครัฐของ กรมบัญชีกลาง	การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	- มีการขอรับนโยบายหรือความคิดเห็นจากหัวหน้าส่วนราชการมาประกอบในการพิจารณา ทบทวนหรือปรับปรุงนโยบาย	หน่วยตรวจสอบภายในปฏิบัติตามแนวทางหรือนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนด และมีการปรับขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่รับผิดชอบ	-
	- มีแนวทางหรือคู่มือการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่เป็นปัจจุบันและนำไปใช้ในการปฏิบัติงานตรวจสอบ	หน่วยตรวจสอบภายในได้จัดทำคู่มือการตรวจสอบภายในสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการตรวจสอบสถานศึกษา และใช้คู่มือการตรวจสอบภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการตรวจสอบสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5	-
11	<p>รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนของหน่วยงานตรวจสอบภายใน</p> <p>- มีการรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน 3 ครั้งในรอบปี และมีสาระสำคัญครบถ้วน</p>	มีการจัดทำรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานประจำปี และรายงานผลการตรวจสอบตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานและจัดส่งภายในเวลาที่กำหนด ส่วนในการตรวจสอบสถานศึกษาในสังกัด ไม่มีการรายงานผลการตรวจสอบที่เป็นลายลักษณ์อักษร เพียงแต่แจ้งด้วยวาจาให้ผู้บริหารทราบและให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปัญหา	ควรมีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของสถานศึกษาที่เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อติดตามการแก้ไขตามที่ได้เสนอแนะไว้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	เกณฑ์การประกันคุณภาพงาน ตรวจสอบภายในภาครัฐของ กรมบัญชีกลาง	การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	- มีการพัฒนารูปแบบรายงาน สรุปผลการปฏิบัติงานให้เข้าใจ ง่าย น่าสนใจ และเผยแพร่ส่วนที่ เป็นสาระสำคัญให้หน่วยรับ ตรวจและผู้เกี่ยวข้องทราบ	-	ควรศึกษาหาตัวอย่าง รูปแบบรายงานผลการ ปฏิบัติงานที่เข้าใจง่าย กระชับ และน่าสนใจมา ปรับใช้ในการรายงาน
12	กิจกรรมการตรวจสอบภายในต้อง ประเมินและช่วยสนับสนุนให้มี การปรับปรุงกระบวนการกำกับ ดูแล การบริหารความเสี่ยง และ การควบคุมของส่วนราชการ - กิจกรรมการตรวจสอบภายในมี การประเมินกระบวนการกำกับ ดูแล การบริหารความเสี่ยง และ การควบคุมของส่วนราชการ ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน	กิจกรรมการตรวจสอบมีการประเมิน กระบวนการกำกับดูแล การบริหาร ความเสี่ยง และการควบคุมของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5	-
	- มีการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพปรับปรุง กระบวนการทำงาน	หน่วยตรวจสอบภายในมีการให้ ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง กระบวนการทำงานของ สถานศึกษาในสังกัดให้เป็นไป กฏระเบียบที่เกี่ยวข้อง	-
	- มีการให้ข้อเสนอแนะที่หัวหน้า ส่วนราชการสั่งการให้ปฏิบัติและ หน่วยรับตรวจยอมรับนำไปสู่การ ปฏิบัติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ปรับปรุงกระบวนการทำงาน	หน่วยตรวจสอบภายในมีการนำ ข้อเสนอแนะจากผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ไป ปรับปรุงกระบวนการทำงาน	-
13	การวางแผนการปฏิบัติงาน ตรวจสอบ (Engagement Plan) - มีการจัดทำแผนการปฏิบัติงาน ตรวจสอบครบถ้วนทุกภารกิจงาน ตรวจสอบตามแผนการตรวจสอบประจำปี	หน่วยตรวจสอบภายในมีแผนการ ปฏิบัติงานตรวจสอบครบถ้วนตาม แผนการตรวจสอบประจำปี เพื่อ นำไปใช้ปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม	-

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	เกณฑ์การประกันคุณภาพงาน ตรวจสอบภายในภาครัฐของ กรมบัญชีกลาง	การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	- แผนการปฏิบัติงานตรวจสอบ สอดคล้องกับภารกิจที่ได้รับ มอบหมาย มีองค์ประกอบ ครบถ้วนและสัมพันธ์กัน	หน่วยตรวจสอบภายในมีแผนการ การปฏิบัติงานตรวจสอบครบถ้วน ตามแผนการตรวจสอบประจำปี เพื่อนำไปใช้ปฏิบัติงานตรวจสอบ ภาคสนาม	-
	- มีการนำแผนการปฏิบัติงาน ตรวจสอบ (Engagement Plan) ไป ปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม	หน่วยตรวจสอบภายในมีแผนการ การปฏิบัติงานตรวจสอบครบถ้วน ตามแผนการตรวจสอบประจำปี เพื่อนำไปใช้ปฏิบัติงานตรวจสอบ ภาคสนาม	-
	- มีการนำผลการดำเนินงานตาม แผนการปฏิบัติงานตรวจสอบของ ปีที่ผ่านมามาร่วมพิจารณาในการ จัดทำแผนการปฏิบัติงาน ตรวจสอบปีปัจจุบัน	หน่วยตรวจสอบภายในมีการนำผล การตรวจสอบของปีที่ผ่านมา นำมาใช้ในการจัดทำแผนการ ตรวจสอบและติดตามผล	-
14	การปฏิบัติงานภาคสนาม - มีการระบุและรวบรวมข้อมูล สารสนเทศที่มีความเพียงพอ มี ความน่าเชื่อถือ มีความเกี่ยวข้อง และเป็นประโยชน์ต่อการ ปฏิบัติงาน	หน่วยตรวจสอบภายในมีการ รวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่ เกี่ยวข้อง เป็นประโยชน์กับการ ปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน	-
	- มีการวิเคราะห์และประเมินผล ข้อมูลสารสนเทศที่เหมาะสม	หน่วยตรวจสอบภายในมีการ วิเคราะห์ ข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับ เพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบ สะดวก และรวดเร็ว	-
	- มีการบันทึกข้อมูลครบถ้วนทุก ภารกิจงานตรวจสอบตามแผนการ ตรวจสอบประจำปี	มีการบันทึกข้อมูลเพื่อการจัดทำ รายงานผลการปฏิบัติงานตาม สภาพความเป็นจริงโดยไม่มี รูปแบบที่ชัดเจน	ควรมีการจัดทำรูปแบบ การบันทึกข้อมูล และการ รายงานผลที่ชัดเจน และ ครอบคลุมภารกิจงาน ตรวจสอบที่รับผิดชอบ

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	เกณฑ์การประกันคุณภาพงาน ตรวจสอบภายในภาครัฐของ กรมบัญชีกลาง	การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	- ได้รับการสอบถามจากหัวหน้า หน่วยงานตรวจสอบภายใน/ผู้ที่ ได้รับมอบหมายที่มีความรู้และ ประสบการณ์ที่เหมาะสม	ได้รับการสอบถามการปฏิบัติงาน จากผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบ ภายใน	-
	- มีการจัดเก็บกระดาษทำการและ รายงาน ตลอดจนหลักฐานต่างๆ อย่างเป็นระบบ	มีการจัดเก็บเพิ่มหลักฐานและ รายงานผลการปฏิบัติงานโดยแยก ตามขั้นตอนการตรวจสอบ	ควรมีการจัดทำกระดาษ ทำการในรูปแบบที่ ชัดเจนและจัดเก็บโดย แยกตามสถานศึกษา
	- มีการสื่อสารยืนยันถึงความ เหมาะสมของวัตถุประสงค์ และ ขอบเขตการตรวจสอบกับหน่วย รับตรวจ	ก่อนการตรวจสอบจะมีการแจ้งถึง วัตถุประสงค์และขอบเขตของการ ตรวจสอบให้แก่สถานศึกษาที่ ตรวจสอบ	-
	- นำผลการวิเคราะห์ และการสรุป ข้อตรวจพบมาใช้ในการให้ ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ เพื่อ แก้ไขข้อบกพร่อง / ปรับปรุงการ ปฏิบัติงาน / พัฒนาองค์กรได้	มีการจัดฝึกอบรมและชี้แจงข้อสรุป จากการตรวจสอบในภาพรวม เพื่อให้สถานศึกษานำไปปรับใช้ใ การปฏิบัติงาน	-
15	รายงานผลการปฏิบัติงาน ตรวจสอบ - รายงานผลการปฏิบัติงาน ตรวจสอบครบถ้วนตามแผนการ ตรวจสอบประจำปี	การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน มีการจัดทำครบถ้วนตามแผนการ ตรวจสอบประจำปี และมี องค์ประกอบครบถ้วน	-
	- รายงานผลการปฏิบัติงาน ตรวจสอบถูกต้อง เทียบธรรมเนียม ชัดเจน รัดกุม สร้างสรรค์ ครบถ้วน และทันเวลา	รายงานผลการปฏิบัติงาน ตรวจสอบถูกต้อง เทียบธรรมเนียม ชัดเจน รัดกุม สร้างสรรค์ ครบถ้วน และทันเวลา	-
	- มีการเผยแพร่รายงานผลการ ปฏิบัติงานตรวจสอบให้ผู้ เกี่ยวข้องทราบ	ไม่มีการเผยแพร่รายงานผลการปฏิบัติงาน ตรวจสอบที่เป็นลายลักษณ์อักษร เพียงแจ้ง เป็นข้อสรุปในการประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง	-

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	เกณฑ์การประกันคุณภาพงาน ตรวจสอบภายในภาครัฐของ กรมบัญชีกลาง	การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	- มีการแสดงความคิดเห็นที่เป็น ประโยชน์ต่อการสร้างคุณค่าเพิ่ม ให้แก่ส่วนราชการในภาพรวม	มีการให้ข้อเสนอแนะและ ข้อคิดเห็นในการประชุมเตรียม ความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียน	-
16	การติดตามผลการตรวจสอบ - มีการกำหนดระบบ/เกณฑ์การ ติดตามผลการตรวจสอบอย่าง ชัดเจน	มีการวางแผนติดตามผลการ ตรวจสอบไว้ในแผนการตรวจสอบ ประจำปี มีการกำหนดระยะเวลาที่ ชัดเจน	-
	- มีกระบวนการติดตามผลการ ตรวจสอบตามระบบ/เกณฑ์การ ติดตามผล	มีการวางแผนการตรวจติดตาม และ นำผลการตรวจสอบของปีที่ผ่านมา เป็นแนวทางในการตรวจติดตาม	-
	- มีการรายงานผลการติดตามเสนอ หัวหน้าส่วนราชการ	มีการรายงานผลการติดตามซึ่ง รายงานผลการติดตามจะปรากฏอยู่ ในรายงานการตรวจสอบประจำปี เพื่อเสนอผู้อำนวยการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 5 และสำเนาให้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน เพื่อทราบ	-
	- มีการรายงานสรุปผลการปฏิบัติ ตามข้อเสนอ พร้อมทั้งมีการ วิเคราะห์ในภาพรวม เพื่อหาแนว ทางการพัฒนาองค์กรเสนอต่อ หัวหน้าส่วนราชการ	ในรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานมี การให้ข้อเสนอแนะ แนวทางใน การปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น	-

จากตารางที่ 4.1 จากการเปรียบเทียบเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบ
ภายในภาครัฐกับการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงใหม่ เขต 5 พบว่า

มาตรฐานด้านคุณสมบัติ มีข้อค้นพบเพื่อการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ดังนี้ 1) กฎบัตรการตรวจสอบภายในควรมีองค์ประกอบเพิ่มเติมคือมาตรฐานและจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน 2) หน่วยตรวจสอบภายในควรมีการทบทวนกฎบัตรทุกปี 3) ควรมีการกำหนดกรอบความประพฤติเกี่ยวกับความเที่ยงธรรมและข้อจำกัดของความเป็นอิสระหรือความเที่ยงธรรม / มาตรฐานจรรยาบรรณ / คุณธรรมของหน่วยตรวจสอบภายใน และเสนอให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ให้ความเห็นชอบ 4) ควรจัดทำกรอบความประพฤติเกี่ยวกับความเที่ยงธรรมและข้อจำกัดของความเป็นอิสระหรือความเที่ยงธรรม/มาตรฐานจรรยาบรรณ/คุณธรรมและถือปฏิบัติตามกรอบที่กำหนด และมีการเผยแพร่ 5) ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรที่มีอายุน้อยได้มีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในวิชาชีพการตรวจสอบภายใน 6) ต้องบันทึกผลการปฏิบัติงานไว้ในกระดาษทำการเพื่อประกอบการให้ข้อเสนอแนะแก่หน่วยรับตรวจ

มาตรฐานการปฏิบัติงานมีข้อค้นพบ ดังนี้ 1) ควรกำหนดแผนการปฏิบัติงานให้คำปรึกษาไว้ในแผนการตรวจสอบประจำปี 2) ผู้อำนวยการกลุ่มงานควรมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ความเสี่ยงภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 3) มีการทบทวนปัจจัยความเสี่ยงและเกณฑ์ความเสี่ยงให้สอดคล้องกับสถานะที่เปลี่ยนแปลง 4) บุคลากรต้องมีความรู้ความสามารถเฉพาะตำแหน่ง ซึ่งจะทำให้การตรวจสอบมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 5) การจัดสรรทรัพยากรความค้ำถึงปริมาณงานที่รับผิดชอบ 6) จัดการประชุมเพื่อรับทราบถึงความต้องการและข้อเสนอแนะจากผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำแผนการตรวจสอบ 7) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของสถานศึกษาเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อติดตามการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ 8) มีการปรับปรุงแบบรายงานผลการปฏิบัติงานที่เข้าใจง่าย กระชับ และครอบคลุมภารกิจงานตรวจสอบภายใน

4.2 ผลการสัมภาษณ์บุคลากรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้อำนวยการกลุ่มงาน 8 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มอำนวยการ กลุ่มบริหารการเงินและสินทรัพย์ กลุ่มนโยบายและแผน กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล หน่วย

ตรวจสอบ และผู้ปฏิบัติงานหน่วยตรวจสอบในฐานะผู้ตรวจสอบ ได้ให้ความเห็นในเรื่องการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

4.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์การพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

4.2.2 กระบวนการตรวจสอบภายในโดยใช้เครือข่ายแบบมีส่วนร่วม

4.2.3 เกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ

4.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ การพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 เป็นเพศหญิง 6 คนและเพศชาย 4 คนซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับผู้บริหารในฐานะผู้ตรวจสอบ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ กลุ่มบริหารการเงินและสินทรัพย์ กลุ่มนโยบายและแผน กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล หน่วยตรวจสอบภายใน และผู้ปฏิบัติงานหน่วยตรวจสอบภายใน เป็นผู้มีอายุราชการต่ำกว่า 10 ปี 1 คน อายุราชการ 20-25 ปี 2 คน อายุราชการ 26-30 ปี 4 คน อายุราชการ 31-35 ปี 2 คน และอายุราชการเกิน 35 ปี 1 คน รายละเอียดดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน
1. เพศ	
หญิง	6
ชาย	4
2. อายุการรับราชการ	
ต่ำกว่า 10 ปี	1
20 – 25 ปี	2
26 – 30 ปี	4
31 – 35 ปี	2
เกิน 35 ปี	1

4.2.2 กระบวนการตรวจสอบภายในโดยใช้เครือข่ายแบบมีส่วนร่วม

กระบวนการตรวจสอบภายในโดยใช้เครือข่ายแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วยหัวข้อในการสัมภาษณ์ คือ ความสำคัญของการควบคุมภายในต่องานตรวจสอบภายใน ประโยชน์ของการตรวจสอบภายใน ขอบเขตการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน กฎบัตรการตรวจสอบภายใน อำนาจหน้าที่ของหน่วยตรวจสอบภายใน ขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน การปรับใช้ข้อมูลจากรายงานผลการตรวจสอบภายในเพื่อการบริหาร ปัญหาและอุปสรรคของงานตรวจสอบภายใน ปัจจุบัน แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของงานตรวจสอบภายใน การใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในในการพัฒนางานตรวจสอบภายใน ปัญหาและอุปสรรคในการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในช่วยตรวจสอบภายในสถานศึกษา แนวทางการปรับปรุงแก้ไข ปัญหาและอุปสรรคในการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในช่วยตรวจสอบภายในสถานศึกษา การพัฒนาความเชี่ยวชาญของผู้ช่วยผู้ตรวจสอบภายใน

4.2.2.1 ความสำคัญของการควบคุมภายในต่องานตรวจสอบภายใน

จากการสัมภาษณ์บุคลากรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้สัมภาษณ์ให้ความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการควบคุมภายในต่องานตรวจสอบภายใน รายละเอียดดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ความสำคัญของการควบคุมภายในต่องานตรวจสอบภายใน

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น
การควบคุมภายในเป็นมาตรการช่วยเรื่องการตรวจสอบภายในทั้งระบบ	4
การควบคุมภายในช่วยให้งานตรวจสอบภายในมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	2
การตรวจสอบภายในจะต้องนำแนวทางในการควบคุมภายในมาใช้ในการวางแผนการตรวจสอบ	2
การควบคุมภายในเป็นการควบคุมการบริหารงานทั้ง 4 ด้านของสถานศึกษา	1
การควบคุมภายในเป็นการควบคุมการใช้จ่ายเงิน ส่วนตรวจสอบภายในเป็นการสอบทานการควบคุมภายใน	1

จากตารางที่ 4.3 จะเห็นได้ว่า การควบคุมภายในมีความสำคัญต่องานตรวจสอบภายใน คือทำให้เกิดความมั่นใจในระดับที่สมเหตุสมผลเป็นมาตรการช่วยเรื่องการตรวจสอบภายในทั้งระบบ โดยสอดคล้องกับกระบวนการตรวจสอบ ทำให้งานตรวจสอบภายในมี

ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สามารถทราบปัญหาได้ชัดเจนตรงจุด ช่วยลดเวลาและค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานตรวจสอบ การควบคุมภายในเป็นการควบคุมข้อผิดพลาดและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นซึ่งการตรวจสอบภายในจะต้องนำแนวทางในการควบคุมภายในมาประกอบในการวางแผนการตรวจสอบ การปฏิบัติงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ 3 ด้าน คือ ด้านการดำเนินงาน ด้านการรายงานการเงิน ด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการควบคุมการบริหารงาน 4 งานในสถานศึกษา คืองานบริหารทั่วไป งานวิชาการ งานงบประมาณ และงานบริหารบุคลากรของสถานศึกษา จึงต้องมีการควบคุมภายในภายในเพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นก่อนการเข้าตรวจสอบ การควบคุมภายในเป็นการควบคุมค่าใช้จ่ายเงินอย่างมีวัตถุประสงค์เกิดประโยชน์ต่อทางราชการสูงสุด การปฏิบัติงานตรวจสอบเป็นการสอบทานการควบคุมภายในให้เป็นไปอย่างรัดกุม สามารถลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้โดยยึดหลักธรรมาภิบาล โปร่งใส ดังคำกล่าวของผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา ที่กล่าวว่า “การควบคุมภายในเป็นส่วนหนึ่งของงานตรวจสอบภายใน ที่ใช้ควบคุมการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ทำให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในทำได้ง่ายขึ้น โดยยึดหลักธรรมาภิบาล ความโปร่งใส และเกิดประโยชน์ต่อส่วนราชการ”

4.2.2.2 ประโยชน์ของการตรวจสอบภายในที่มีต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

จากการสัมภาษณ์บุคลากรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้สัมภาษณ์ให้ความเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของการตรวจสอบภายในที่มีต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ประโยชน์ของการตรวจสอบภายใน

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น
ทำให้การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และคุ้มค่า	3
ช่วยผู้บริหารให้ทราบถึงข้อดี ข้อด้อยของผลการดำเนินงานและวิธีปฏิบัติงาน	2
ทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามขั้นตอน ตามกฎระเบียบ วิธีปฏิบัติงานที่ถูกต้อง	2
เป็นเครื่องมือของผู้บริหารในการกำกับดูแลการปฏิบัติงาน	1
เป็นงานประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	1
เป็นการตรวจสอบการวางแผนให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ	1

จากตารางที่ 4.4 จะเห็นได้ว่าการตรวจสอบภายในมีประโยชน์ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 คือ ทำให้การใช้ทรัพยากรของผู้ปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ค้ำประกันหรือลดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลือง หรือการทุจริตในหน่วยรับตรวจ คำกล่าวของผู้ช่วยผู้บริหารให้ทราบถึงข้อดี ข้อดีของนโยบาย วิธีปฏิบัติงาน ผลการปฏิบัติงานของสำนักงานและผู้บริหารสามารถนำผลการตรวจสอบไปใช้วางแผนนโยบายบริหารได้ถูกต้องเป็นมาตรการควบคุมการทำงานที่ลดข้อผิดพลาดจากการปฏิบัติงาน ป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อสำนักงาน ทำให้ผู้ปฏิบัติงาน และผู้รับบริการทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามขั้นตอน ตามกฎระเบียบวิธีปฏิบัติที่ถูกต้องสร้างความเชื่อถือให้แก่ผู้รับบริการ สร้างความมั่นใจให้แก่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน เป็นงานที่คอยช่วยให้ผู้บริหารควบคุมการบริหารงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างชัดเจนถือเป็นเครื่องมือของผู้บริหารในการกำกับดูแลการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดียิ่งขึ้น ผู้ปฏิบัติงานมีความกระตือรือร้นในการที่จะพัฒนาตนเองเพื่อทำงานให้งานถูกต้อง มีประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการของหน่วยงานมีความสำนึกในหน้าที่ เป็นงานประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น เป็นการตรวจสอบการวางแผนหรือจัดทำแผนงานประจำปีว่าสอดคล้องกับนโยบายของรัฐหรือไม่ทำให้ทราบถึงผลการดำเนินงานของกลุ่มงานในสังกัดว่าเป็นอย่างไร เพื่อการหาแนวทางการปรับปรุงแก้ไขในปีงบประมาณต่อไป คำกล่าวของผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายใน ที่กล่าวว่า “การตรวจสอบภายในเป็นการควบคุมการทำงานที่ลดข้อผิดพลาดจากการปฏิบัติงาน ป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อผู้ปฏิบัติงานและผู้รับบริการ อีกทั้งเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้รับบริการ และช่วยให้ผู้บริหารควบคุมการบริหารให้เกิดประโยชน์สูงสุด บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างชัดเจน”

4.2.2.3 ขอบเขตการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

จากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นว่า นอกจากขอบเขตการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่เป็นไปตามภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ควรเน้นการตรวจสอบเพิ่มเติม ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ขอบเขตการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดง ความคิดเห็น
เน้นการตรวจสอบด้านการบริหาร	4
เน้นตรวจสอบด้านผลการดำเนินงาน	2
เน้นการตรวจสอบด้านการปฏิบัติงาน	1
เน้นการตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านการพัสดุ	1
เน้นการตรวจสอบเงินบริจาคหรืองบประมาณที่ได้รับจากภาคเอกชน	1
ควรตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาเอกชน และ โรงเรียนพระ ปริยัติธรรมที่อยู่ในพื้นที่ให้บริการ	1

จากตารางที่ 4.5 จะเห็นว่านอกจากขอบเขตการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่เป็นไปตามภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ควรเน้นการตรวจสอบเพิ่มเติมในเรื่อง การตรวจสอบด้านการบริหาร การตรวจสอบด้านผลการดำเนินงาน การตรวจสอบด้านการปฏิบัติงาน อีกทั้งควรเน้นการตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านพัสดุที่ผิดปกติ การตรวจสอบเงินบริจาคหรืองบประมาณที่ได้รับจากภาคเอกชนที่เข้ามาสนับสนุนงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดตามหนังสือสั่งการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและระเบียบกระทรวงการคลังที่กำหนดการตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาเอกชน และโรงเรียนพระปริยัติธรรมที่อยู่ในพื้นที่ให้บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ดังคำกล่าวของผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายใน ที่กล่าวว่า “ควรมีการตรวจสอบเพิ่มในงาน 3 ด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านผลการดำเนินงาน และด้านการปฏิบัติงาน โดยในด้านการบริหาร เป็นการตรวจสอบถึงความเหมาะสม การบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักการบริหารงานและหลักการกำกับดูแลที่ดี ส่วนในด้านผลการดำเนินงานเป็นการตรวจสอบความสำเร็จตามเป้าหมาย ความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และความคุ้มค่า ทั้งผลผลิตและผลลัพธ์ ส่วนด้านการปฏิบัติงาน เป็นการตรวจสอบเพื่อตรวจสอบให้จริงกับผลการดำเนินงาน”

4.2.2.4 กฎบัตรการตรวจสอบภายใน

จากการสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นเกี่ยวกับกฎบัตรการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ที่กำหนดบทบาทของผู้ตรวจสอบภายในว่า “บทบาทของผู้ตรวจสอบ

ภายในคือ การตรวจสอบการปฏิบัติตามนโยบาย ระเบียบ และ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมภายใน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 เพื่อให้มั่นใจว่าการควบคุมเพียงพอที่จะบรรลุภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5” นั้นผู้ให้สัมภาษณ์ 9 คน เห็นว่ามีความครอบคลุมแล้ว แต่มีผู้ให้สัมภาษณ์ 1 คน เห็นว่าควรเพิ่มในเรื่องการตรวจสอบการบริหารงาน ผลการดำเนินงาน การปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มคุณค่าของงานตรวจสอบภายใน ให้ใช้ประโยชน์ในเชิงบริหารได้มากยิ่งขึ้น และเป็นที่ยอมรับ รวมทั้งนำรายงานไปใช้ประโยชน์ได้กว้างขวางยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นการสร้างที่น่าเชื่อถือ และยอมรับในหน่วยตรวจสอบภายในได้ดีกว่า บทบาทตามกฎบัตรที่กำหนด

4.2.2.5 อำนาจหน้าที่ของหน่วยตรวจสอบภายใน

ตามกฎบัตรการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ได้ระบุถึงอำนาจหน้าที่ของหน่วยตรวจสอบภายใน ดังนี้ “การสอบทานการปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 5 โดยมีอำนาจในการเข้าถึงข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ทรัพย์สิน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอีกทั้งการให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะด้านการตรวจสอบตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ ส่งเสริมสนับสนุน กำกับติดตามและพัฒนาการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5”

จากการสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้ให้สัมภาษณ์ 6 คน มีความเห็นว่าอำนาจหน้าที่ของหน่วยตรวจสอบภายในที่ระบุในกฎบัตรมีความครอบคลุมแล้ว แต่ผู้ให้สัมภาษณ์ 4 คนมีความเห็นว่าอำนาจหน้าที่ของหน่วยตรวจสอบภายในที่ระบุในกฎบัตรการตรวจสอบภายใน ควรเพิ่มเติมในเรื่องดังตารางที่ 4.6

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.6 อำนาจหน้าที่ของหน่วยตรวจสอบภายใน

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดง ความคิดเห็น
อำนาจหน้าที่ของหน่วยตรวจสอบภายในที่ระบุในกฎบัตรมีความครอบคลุมแล้ว	6
การตรวจสอบที่สามารถใช้วัดผลหรือส่งผลต่อการกำหนดนโยบายของฝ่ายบริหาร คือ ตรวจสอบการบริหารงาน และตรวจสอบการปฏิบัติงาน	1
การตรวจสอบระบบสารสนเทศ ซึ่งปัจจุบันมีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการทำงานเป็นอย่างมาก	1
การตรวจสอบพิเศษ เพื่อให้ครอบคลุมนโยบายที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน	1
การเรียกผู้ปฏิบัติงานในการให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลได้	1

จากตารางที่ 4.6 อำนาจหน้าที่ของหน่วยตรวจสอบภายในตามกฎบัตรการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ควรเพิ่มเติมในเรื่อง การตรวจสอบที่สามารถใช้วัดผล ทำให้ส่งผลต่อการกำหนดนโยบายของฝ่ายบริหาร คือ การตรวจสอบการบริหารงาน การตรวจสอบการปฏิบัติงานของฝ่ายปฏิบัติงาน เพื่อควบคุมการดำเนินงานและสามารถประเมินผลการดำเนินงานได้ การตรวจสอบระบบสารสนเทศ การตรวจสอบพิเศษ รวมถึงสามารถเรียกสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานชี้แจงเกี่ยวกับข้อมูลได้

4.2.2.6 ขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

1) ขั้นตอนการวางแผนการตรวจสอบภายใน

จากการสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ควรมีการพัฒนาในขั้นตอนของการวางแผนการตรวจสอบภายในดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ขั้นตอนการวางแผนการตรวจสอบภายใน

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น
การกำหนดปฏิทินการวางแผนการตรวจสอบภายใน	5
การชี้แจงเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน ให้ทราบขอบเขต และภารกิจ ของงานตรวจสอบภายใน	2
วางแผนการปฏิบัติงานมีความครอบคลุมการตรวจสอบด้านการบริหารและด้านผลการดำเนินงาน	2
การกำหนดเรื่องการตรวจสอบที่มีความเสี่ยงเพื่อให้เกิดการแก้ไข	1

จากตารางที่ 4.7 ขั้นตอนการวางแผนตรวจสอบภายในควรมีการพัฒนาขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน คือ การกำหนดปฏิทินการวางแผนการตรวจสอบภายในให้หน่วยที่เกี่ยวข้องทราบ ควรจัดประชุมชี้แจงแก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในให้ทราบขอบเขตภารกิจ สิ่งที่ต้องบันทึก และรายงาน การวางแผนการปฏิบัติงานที่มีความครอบคลุมการตรวจสอบด้านการบริหารและด้านผลการดำเนินงาน โดยกำหนดแผนให้ชัดเจนตามกำหนดเวลาที่สามารถตรวจสอบผลเทียบกับแผนงานได้ อีกทั้งสามารถใช้รายงานแก้ไขปัญหาได้ทันเวลา เพื่อให้งานตรวจสอบภายในเกิดประโยชน์ต่อองค์กรอย่างแท้จริง จึงควรกำหนดเฉพาะในเรื่องที่มีความเสี่ยง และควรตรวจเชิงลึกในรายละเอียดเพื่อให้เกิดการแก้ไขได้ตรงจุด ดังคำกล่าวของผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ ที่กล่าวว่า “ควรมีการจัดระบบการดำเนินงานตามขั้นตอนเป็นปฏิทินการปฏิบัติงานตามระยะเวลาที่ชัดเจนและแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบด้วย” และคำกล่าวของผู้อำนวยการกลุ่มบริหารการเงินและสินทรัพย์ ที่กล่าวว่า “หน่วยตรวจสอบภายในควรจัดประชุมชี้แจงบทบาทหน้าที่ขอบเขต และภารกิจของงานตรวจสอบภายในที่มอบหมายให้แก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในทราบก่อนการปฏิบัติงานจริง”

2) ขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

จากการสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ควรมีการพัฒนาในขั้นตอนของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดง ความคิดเห็น
ควรมุ่งเน้นการตรวจสอบผลการดำเนินงานและการบริหารงาน	5
ควรแจ้งให้หน่วยรับตรวจทราบล่วงหน้าก่อนการเข้าตรวจสอบ	2
การทำความเข้าใจกับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติในเรื่องบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน	1
มีตารางกำหนดการตรวจสอบที่ชัดเจน	1
ควรแจ้งถึงจุดเสี่ยง การให้คำแนะนำ และแนวทางแก้ไขให้แก่หน่วยรับตรวจในการปิดการตรวจสอบ	1

จากตารางที่ 4.8 ขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในควรมีการพัฒนาขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน คือ มุ่งเน้นตรวจสอบผลการดำเนินงานและการบริหารงาน อีกทั้งควรแจ้งให้สถานศึกษาในสังกัดทราบล่วงหน้าก่อนการเข้าตรวจสอบและก่อนการตรวจสอบจะต้องทำความเข้าใจกับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติเพื่อให้ทราบถึงบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีตารางกำหนดการตรวจสอบชัดเจนทั่วถึง ส่วนการปิดการตรวจสอบควรแจ้งถึงจุดเสี่ยง การให้คำแนะนำ และแนวทางแก้ไขให้แก่หน่วยรับตรวจ ดังคำกล่าวของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ที่กล่าวว่า “ในขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน สิ่งแรกที่ควรมีการพัฒนา คือ มุ่งเน้นตรวจสอบผลการดำเนินงานและการบริหารงานเป็นลำดับแรก โดยให้ความสำคัญในภาพกว้าง วัตถุประสงค์สำเร็จได้ จากนั้นจึงดูวิธีการปฏิบัติงาน การรักษากฎระเบียบ การปฏิบัติงานด้านการเงินการบัญชี เป็นลำดับรองลงมา”

6.3 ขั้นตอนการจัดทำรายงาน

จากการสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ควรมีการพัฒนาในขั้นตอนของการจัดทำรายงาน ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ขั้นตอนการจัดทำรายงาน

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดง ความคิดเห็น
เป็นรายงานที่ผู้บริหารสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงบริหารและจัดการได้อย่างเป็นรูปธรรม	5
ต้องเป็นรายงานที่ทันต่อเหตุการณ์ สามารถป้องกัน และแก้ไขปัญหาได้	2
ควรจัดทำรายงานผลการตรวจสอบให้หน่วยรับตรวจทราบในทันทีเมื่อการตรวจแล้วเสร็จ	2
รายงานผลการตรวจสอบจะต้องมีความกระชับ ชัดเจน เข้าใจง่าย ตรงประเด็น	1

จากตารางที่ 4.9 ขั้นตอนการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบภายใน ควรมีการพัฒนาขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน จะต้องเป็นรายงานที่ผู้บริหารสามารถนำไปใช้ประโยชน์เชิงบริหารและจัดการได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งได้จากการตรวจสอบการบริหาร และตรวจสอบผลการดำเนินงาน ต้องเป็นรายงานที่ทันต่อเหตุการณ์ สามารถป้องกัน และแก้ไขปัญหาได้ทันทั่วทั้งที่ ควรจัดทำรายงานผลการตรวจสอบให้หน่วยรับตรวจทราบในทันทีเมื่อการตรวจแล้วเสร็จ รายงานผลการตรวจสอบจะต้องมีความกระชับ ชัดเจน เข้าใจง่าย ตรงประเด็น ดังคำกล่าวของผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมเอกชน ที่กล่าวว่า “รายงานการตรวจสอบภายในควรเป็นรายงานที่สามารถนำไปใช้ในเชิงบริหารได้ เป็นรายงานที่ทันต่อเหตุการณ์ สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาได้ทันทั่วทั้งที่”

6.4 ขั้นตอนการติดตามผลการตรวจสอบ

จากการสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความเห็นเกี่ยวกับการขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ควรมีการพัฒนาในขั้นตอนของการติดตามผลการตรวจสอบ ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ขั้นตอนการติดตามผลการตรวจสอบ

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดง ความคิดเห็น
ต้องมีการกำหนดมาตรการในการติดตาม และระยะเวลาที่ชัดเจน	4
ผู้บริหารสามารถเห็นพัฒนาการ การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นของผู้ปฏิบัติงานเมื่อได้มีการติดตามอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง	3
ควรมีการจัดตั้งคณะทำงานระดับเขตพื้นที่การศึกษาโดยมีผู้บริหารของแต่ละอำเภอมีส่วนร่วมในการติดตามอย่างน้อย 3 คณะ	1
หน่วยตรวจสอบภายในควรมีการติดตามผลการตรวจสอบทุกๆ ปี	1
ควรมีการอบรมคณะกรรมการให้มีมาตรฐานในการตรวจสอบ	1

จากตารางที่ 4.10 หน่วยตรวจสอบภายในควรมีการพัฒนาขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในในเรื่องการติดตามผลการตรวจสอบ คือ ต้องมีการกำหนดมาตรการในการติดตาม วิธีการ และระยะเวลาที่ชัดเจน ผู้บริหารสามารถเห็นพัฒนาการ การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นของผู้ปฏิบัติงานเมื่อได้มีการติดตามอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง มีการติดตามผลของหน่วยรับตรวจที่ได้รับการตรวจสอบ ว่าได้มีการพัฒนา แก้ไข ให้ถูกต้องหรือไม่ ควรมีการจัดตั้งคณะทำงานระดับเขตพื้นที่การศึกษาโดยมีผู้บริหารของแต่ละอำเภอมีส่วนร่วมในการติดตามอย่างน้อย 3 คณะ หน่วยตรวจสอบภายในควรมีการติดตามผลการตรวจสอบทุกๆ ปี และควรมีการจัดอบรมคณะกรรมการให้มีมาตรฐานการตรวจสอบที่เท่าเทียม สามารถปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ และรับผิดชอบต่อการติดตามผลการตรวจสอบ ดังคำกล่าวของผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายใน ที่กล่าวว่า “ในการติดตามผลการตรวจสอบต้องมีการกำหนดมาตรการในการติดตาม วิธีการ และระยะเวลาที่ชัดเจน เพื่อให้หน่วยรับตรวจสามารถปฏิบัติงานได้ และผลการแก้ไขเป็นประโยชน์ต่อองค์กรตามรายงานของหน่วยตรวจสอบภายใน รวมถึงผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปใช้แนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น” และคำกล่าวของผู้อำนวยการกลุ่มการจัดการศึกษา ที่กล่าวว่า “หากมีการติดตามผลการตรวจภายในแล้วผู้บริหารจะมองเห็นการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในทางที่ดีขึ้น”

4.2.2.7 การปรับใช้ข้อมูลจากรายงานผลการตรวจสอบภายในเพื่อการบริหาร

จากการสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้ให้สัมภาษณ์ 1 คน เห็นว่ารายงานผลการตรวจสอบที่ผ่านมาไม่สามารถนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานได้มากนัก เพราะแต่ละคนมีต้องการรับผิดชอบมาก เนื่องจากบุคลากรที่ปฏิบัติงานมีน้อย ทำให้การปฏิบัติงานเกิดความผิดพลาดได้ รายงานผลการตรวจสอบจึงเป็นเพียงการแจ้งข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นเพื่อให้เกิดการแก้ไข ส่วนผู้ให้สัมภาษณ์ 9 คนได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการนำข้อมูลที่ได้จากการรายงานผลการตรวจสอบภายในปัจจุบันนำไปปรับใช้ในการบริหารงาน ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 การปรับใช้ข้อมูลจากรายงานผลการตรวจสอบภายในเพื่อการบริหาร

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น
เป็นองค์ประกอบในการจัดทำแผน	3
เป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการตรวจสอบ ขยายขอบเขตการตรวจสอบ และกำหนดผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ	2
ใช้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง และข้อตรวจพบในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ	2
ใช้เป็นข้อมูล และแนวทางในการปฏิบัติงานในครั้งต่อไป	1
ใช้เป็นแนวทางในการปรับกฎบัตรการตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง	1

จากตารางที่ 4.11 ข้อมูลที่ได้จากรายงานผลการตรวจสอบภายในปัจจุบันสามารถนำไปปรับใช้เป็นองค์ประกอบในการจัดทำแผน เป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการตรวจสอบ ขยายขอบเขตการตรวจสอบ และกำหนดผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบให้ตรงประเด็นและเป้าหมายยิ่งขึ้น ใช้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ข้อตรวจพบในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ปรับแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน และข้อเสนอแนะ วัตถุประสงค์ เป้าหมายของงานนั้น ๆ เป็นข้อมูล และแนวทางในการปฏิบัติงานในครั้งต่อไปใช้เป็นแนวทางในการปรับกฎบัตรการตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริงในปีต่อไป ดังคำกล่าวของผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผนที่ว่า “รายงานผลการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในสามารถนำไปปรับแก้ไขและเป็น

แนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน วัตถุประสงค์ เป้าหมายของงาน ส่วนข้อเสนอแนะใน รายงานสามารถใช้เป็นองค์ประกอบในการจัดทำแผนงาน การดำเนินงาน และแผนปฏิบัติงานได้”

4.2.2.8 ปัญหาและอุปสรรคของงานตรวจสอบภายในปัจจุบัน

จากการสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของงานตรวจสอบภายในปัจจุบัน ดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ปัญหาและอุปสรรคของงานตรวจสอบภายในปัจจุบัน

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดง ความคิดเห็น
อัตรากำลังมีน้อยกว่าปริมาณงานที่ได้รับผิดชอบ	2
ผู้บริหารและหน่วยรับตรวจไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของงานตรวจสอบภายใน	2
ผู้บริหารให้ความสำคัญน้อย	2
เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติขาดความตระหนักในเรื่องการตรวจสอบภายใน	1
ความไม่เข้าใจกันระหว่างผู้ตรวจสอบกับหน่วยรับตรวจ	1
สถานศึกษาในสังกัดไม่ทราบบทบาท อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน	1
การใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในทำให้หน่วยตรวจสอบภายในไม่เห็น สภาพที่แท้จริง และได้รับข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน	1

จากตารางที่ 4.12 ปัญหาและอุปสรรคของงานตรวจสอบภายในปัจจุบัน คือ อัตรากำลังมีน้อยกว่าปริมาณงานที่ได้รับผิดชอบเป็นอย่างมาก ผู้บริหารและหน่วยรับตรวจไม่เข้าใจ บทบาทหน้าที่ของงานตรวจสอบภายในอย่างแท้จริง ผู้บริหารให้ความสำคัญในงานตรวจสอบ ภายในน้อย เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติขาดความตระหนักในเรื่องการตรวจสอบภายใน ความไม่เข้าใจกัน ระหว่างผู้ตรวจสอบกับหน่วยงานรับตรวจ สถานศึกษาในสังกัดไม่ทราบบทบาท อำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน จึงทำให้ขาดความร่วมมือในการให้ข้อมูล การใช้ เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในทำให้หน่วยตรวจสอบภายในไม่เห็นสภาพที่แท้จริงและได้รับข้อมูล ที่ไม่ครบถ้วน ดังคำกล่าวของผู้ปฏิบัติงานหน่วยตรวจสอบภายในที่กล่าวว่า “ปัญหาของงาน ตรวจสอบภายในคือปริมาณงานมีมากเกินไปกว่าคนที่รับผิดชอบ” และคำกล่าวของผู้อำนวยการกลุ่ม

ส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่กล่าวว่า “ปัญหาของการตรวจสอบภายในคือความไม่เข้าใจระหว่างผู้ตรวจสอบกับหน่วยรับตรวจ ที่ไม่ทราบบทบาทหน้าที่ในการทำงานที่ชัดเจนของงานตรวจสอบภายใน”

4.2.2.9 แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของงานตรวจสอบภายใน

จากการสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของงานตรวจสอบภายใน ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของงานตรวจสอบภายใน

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น
ควรเพิ่มอัตรากำลังให้เหมาะสมกับปริมาณงาน	2
การสร้างเครือข่ายเพื่อช่วยตรวจสอบภายใน	2
จัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของหน่วยตรวจสอบภายใน งานตรวจสอบภายใน และเครือข่ายตรวจสอบภายใน	1
ควรใช้รายงานการตรวจสอบภายในเพื่อการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ	1
สร้างความคุ้นเคยให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเสมือนเป็นผู้ให้คำปรึกษา	1
ควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของตนเอง บุคลากรภายใน และภายนอกองค์กร	1
มีการสำรวจความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายใน	1
มีการนำผลการประเมินและผลการสำรวจความพึงพอใจ ไปปรับปรุงแก้ไข	1

จากตารางที่ 4.13 แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของงานตรวจสอบภายในควรเพิ่มอัตรากำลังให้เหมาะสมกับปริมาณงาน การสร้างเครือข่ายเพื่อช่วยตรวจสอบภายใน ทั้งการตรวจสอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดโดยจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของหน่วยตรวจสอบภายใน งานตรวจสอบภายใน และเครือข่ายตรวจสอบภายใน เพื่อการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง ลดข้อขัดแย้งในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารควรใช้รายงานการตรวจสอบภายในเพื่อการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการตรวจสอบภายในให้แก่เจ้าหน้าที่ทุกระดับ สร้างความคุ้นเคยให้กับเจ้าหน้าที่

ผู้ปฏิบัติงานเสมือนเป็นผู้ให้คำปรึกษามากกว่าการจับผิด ควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานตนเองของหน่วยตรวจสอบภายในจากบุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์กร มีการสำรวจความพึงพอใจทั้งทางด้านจริยธรรมและการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบจากหน่วยรับตรวจ มีการนำผลการประเมินและผลการสำรวจความพึงพอใจไปปรับปรุงแก้ไข

4.2.2.10 การใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในในการพัฒนางานตรวจสอบภายในจากการสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้ให้การสัมภาษณ์ให้ความเห็นเกี่ยวกับการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในในการพัฒนางานตรวจสอบภายใน ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 การใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในในการพัฒนางานตรวจสอบภายใน

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดงความเห็น
เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในช่วยในการแก้ไขปัญหาจำนวนบุคลากรที่ไม่เพียงพอของหน่วยตรวจสอบภายใน	3
เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในเป็นผู้ตรวจสอบเบื้องต้นให้แก่หน่วยรับตรวจ	2
เป็นผู้เก็บข้อมูลและดำเนินการตรวจสอบเบื้องต้นเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบภายใน	1
ทำให้การติดตามการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายในง่ายขึ้น	1
ช่วยลดความตึงเครียดแก่ผู้ปฏิบัติงาน	1
ช่วยเป็นที่ปรึกษาให้แก่สถานศึกษาที่อยู่ห่างไกล การเดินทางเข้าถึงลำบาก ซึ่งหน่วยตรวจสอบภายในไม่ได้เข้าตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ	1
การทำความเข้าใจและสร้างเครือข่ายตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพ	1

จากตารางที่ 4.14 การใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในในการพัฒนางานตรวจสอบภายใน มีส่วนช่วยในการแก้ไขปัญหาจำนวนบุคลากรที่ไม่เพียงพอของหน่วยตรวจสอบภายใน เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในเป็นผู้ตรวจสอบเบื้องต้นให้แก่หน่วยรับตรวจ เพื่อนำข้อเสนอที่พบไปปรับปรุงแก้ไข เพื่อรอรับการตรวจจากหน่วยตรวจสอบภายในเป็นผู้เก็บข้อมูลและดำเนินการตรวจสอบเบื้องต้นโดยใช้เป็นฐานข้อมูลในการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบภายใน ทำให้การติดตามการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายในง่ายขึ้น ช่วยลดความตึงเครียดแก่

ผู้ปฏิบัติงาน ช่วยเป็นที่ปรึกษาให้แก่สถานศึกษาที่อยู่ห่างไกล การเดินทางเข้าถึงลำบาก ซึ่งหน่วยตรวจสอบภายในไม่ได้เข้าตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ การทำความเข้าใจและสร้างเครือข่ายตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพ สามารถช่วยลดความเสี่ยงในการปฏิบัติงานไม่ถูกต้องของสถานศึกษาเนื่องจากผู้ที่เป็นคณะกรรมการช่วยตรวจสอบภายในจะต้องมีความเข้าใจและปฏิบัติงานให้ถูกต้องสามารถเป็นที่ปรึกษาและสามารถช่วยเหลือเป็นที่เลี้ยงให้กับสถานศึกษาใกล้เคียง ซึ่งหากเกิดปัญหาขึ้นสามารถแก้ไขปัญหาได้ทันต่อเหตุการณ์ ดังคำกล่าวของผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายในที่กล่าวว่า “เนื่องจากหน่วยตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 มีบุคลากรในการปฏิบัติงานน้อย ทำให้การตรวจสอบไม่ทั่วถึง การตั้งเครือข่ายให้มีบทบาทในการพัฒนาการตรวจสอบภายในจึงมีความจำเป็น เพราะช่วยสร้างความเชื่อมั่นในงานตรวจสอบภายในของสถานศึกษา”

4.2.2.11 ปัญหา อุปสรรคในการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในช่วยตรวจสอบภายในสถานศึกษา

จากการสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้ให้การสัมภาษณ์มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคในการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในช่วยตรวจสอบภายในสถานศึกษา ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ปัญหา อุปสรรคในการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในช่วยตรวจสอบภายในสถานศึกษา

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น
ขาดการยอมรับของหน่วยรับตรวจ เนื่องจากเป็นผู้บริหารระดับเดียวกัน	4
ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ขั้นตอนวิธีการตรวจสอบภายในอย่างแท้จริง	2
ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในโยกย้ายบ่อย	2
ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยผู้ตรวจสอบภายในละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบภายในอย่างแท้จริง	2

จากตารางที่ 4.15 ปัญหา อุปสรรค การใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในช่วยตรวจสอบภายในตรวจสอบภายในสถานศึกษา คือ ขาดการยอมรับของหน่วยรับตรวจ เนื่องจากเป็นผู้บริหารระดับเดียวกัน เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในไม่มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนวิธีการตรวจสอบภายในอย่างแท้จริงผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน มีการโยกย้ายบ่อย จึงต้องมีการแต่งตั้งผู้ช่วยผู้ตรวจสอบภายในใหม่อยู่เรื่อย ๆ เพื่อปฏิบัติงานให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยผู้ตรวจสอบภายในไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบภายในอย่างแท้จริง ดังคำกล่าวของผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคลที่กล่าวว่า “เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในไม่ค่อยได้รับการยอมรับจากหน่วยรับตรวจ เพราะผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนเหมือนกัน” ผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายในกล่าวว่า “ผู้ที่ เป็นเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในมีการโยกย้ายบ่อย มีการแต่งตั้งใหม่อยู่เรื่อยๆ ทำให้ขาดความต่อเนื่องและความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน จึงทำให้ขาดความน่าเชื่อถือและขาดการยอมรับจากหน่วยรับตรวจ”

4.2.2.12 แนวทางการปรับปรุงแก้ไข ปัญหา อุปสรรคในการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในช่วยตรวจสอบภายในสถานศึกษา

ตารางที่ 4.16 แนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหา อุปสรรคในการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในสถานศึกษา

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น
ควรจัดอบรมทำความเข้าใจและจัดทำคู่มือการตรวจสอบภายใน	4
ควรปรับ โครงสร้างของเครือข่ายตรวจสอบภายในให้มีบุคลากรของสำนักงานเขตการศึกษาาร่วมด้วยในแต่ละชุด	3
การสร้างองค์ความรู้ในการตรวจสอบภายในให้เข้มแข็ง และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการตรวจสอบ	2
การสร้าง ความเข้าใจเกี่ยวกับแบบกรอกข้อมูลให้แก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน	1

จากตารางที่ 4.16 แนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหา อุปสรรคในการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในสถานศึกษา ควรจัดอบรมทำความเข้าใจพร้อมทั้งจัดทำคู่มือการตรวจสอบภายในเพื่อนำไปปฏิบัติงาน การประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของเครือข่ายตรวจสอบภายในและพัฒนาเครือข่ายให้มีความรู้เพียงพอ ควรปรับ โครงสร้างของเครือข่ายตรวจสอบภายในแต่ละชุดให้มีบุคลากรของสำนักงานเขตเข้าร่วมแต่ละชุดด้วย ควรมีการพัฒนาใน

เรื่องการสร้างองค์ความรู้ในการตรวจสอบภายในให้เข้มแข็ง และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการตรวจสอบสร้างความเข้าใจให้กับเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในให้ลึกซึ้งเกี่ยวกับแบบข้อมูลของการตรวจสอบภายในเสมือนเป็นผู้ตรวจสอบภายใน ดังคำกล่าวของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ที่กล่าวว่า “หากจะแก้ไขปัญหในการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน ควรจะทำคู่มือให้ผู้ทำหน้าที่ และจัดอบรมเพื่ออธิบายให้เข้าใจ” ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล กล่าวว่า “ในแต่ละเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในควรแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ร่วมเป็นเครือข่ายด้วย รวมถึงควรมีการจัดอบรมเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันด้วย” ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล กล่าวว่า “ควรมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานให้แก่เครือข่ายด้วย”

4.2.2.13 การพัฒนาความเชี่ยวชาญของผู้ช่วยผู้ตรวจสอบภายใน

จากการสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นในเรื่องการพัฒนาความเชี่ยวชาญของผู้ช่วยผู้ตรวจสอบภายใน ควรได้รับความรู้ในเรื่อง ดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 การพัฒนาความเชี่ยวชาญของผู้ช่วยผู้ตรวจสอบภายใน

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น
กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องและขอบข่ายงานทั้ง 4 งานของโรงเรียน	3
การสร้างองค์ความรู้ในการตรวจสอบภายในให้เข้มแข็ง	2
วิธีการตรวจสอบการดำเนินงานและตรวจสอบการบริหาร	1
การจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่ตรวจ	1
การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการตรวจสอบ	1
ความเข้าใจในบทบาทการตรวจสอบภายในที่ถูกต้อง มุ่งเน้นการป้องกันแก้ไข มิใช่ตรวจสอบเพื่อจับผิด	1
การจัดทำรายงานผลการตรวจสอบ ได้อย่างถูกต้อง ตรงประเด็น รวมทั้งการเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่สร้างสรรค์และสามารถปฏิบัติได้จริง	1

จากตารางที่ 4.17 การพัฒนาความเชี่ยวชาญของผู้ช่วยผู้ตรวจสอบภายในควรรู้
ได้รับความรู้ในเรื่อง กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องและขอบข่ายงาน 4 งานของโรงเรียน คืองานบริหาร
ทั่วไป งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคลากร ควรมีการพัฒนาในเรื่องการสร้างองค์
ความรู้ในการตรวจสอบภายในให้เข้มแข็ง วิธีการตรวจสอบการดำเนินงานและตรวจสอบการ
บริหารการใช้วิจารณ์ การใช้ภาษา การจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่ตรวจ และการมองภาพ
เรื่องที่ตรวจให้ครอบคลุมประเด็นขั้นตอน วิธีการตรวจสอบ ของงานที่ตรวจสอบ เพื่อนำไปแนะนำ
สถานศึกษาให้ปฏิบัติงานได้ มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการตรวจสอบความเข้าใจในบทบาท
การตรวจสอบภายในที่ถูกต้อง มุ่งเน้นการป้องกัน แก้ไข มิใช่ตรวจสอบเพื่อจับผิดการจัดทำรายงาน
ผลการตรวจสอบให้รายงานได้อย่างถูกต้อง ตรงประเด็นรวมทั้งการเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่
สร้างสรรค์และสามารถปฏิบัติได้จริง ดังคำกล่าวของผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายใน ที่กล่าวว่า
“ความเชี่ยวชาญของเครือข่ายควรมีการพัฒนาในเรื่องของการใช้วิจารณ์ การใช้ภาษา การจับ
ประเด็นสำคัญของเรื่องที่ตรวจสอบ และมองภาพของการตรวจสอบให้ครอบคลุมทุกประเด็น”
ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ กล่าวว่า “เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในควรมีความเชี่ยวชาญในกฎ
ระเบียบ และงานทั้ง 4 ด้านของโรงเรียนเป็นอย่างดี”

4.2.3 เกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ

เกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานหลัก
2 มาตรฐาน คือมาตรฐานด้านคุณสมบัติ 6 ประเด็น และมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน 10 ประเด็น
ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่า หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่
เขต 5 ควรได้มีการปฏิบัติงานเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด รวมถึงมีการแก้ไขปัญหาอุปสรรค และ
ข้อปรับปรุงตามข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา แยกประเด็น ได้ดังนี้

4.2.3.1 มาตรฐานด้านคุณสมบัติ

มาตรฐานด้านคุณสมบัติ ประกอบด้วยหัวข้อในการสัมภาษณ์ คือ คำนิยามของ
การตรวจสอบภายใน ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ความระมัดระวังรอบคอบ
ในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน การพัฒนาความรู้ในวิชาชีพการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง
การประเมินผลการปฏิบัติงานจากองค์กรภายนอก

1) คำนิยามของการตรวจสอบภายใน

คำนิยามของการตรวจสอบภายใน “การตรวจสอบภายในเป็นกิจกรรมให้ความ
เชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ” จากการสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้สัมภาษณ์ 8 คนมีความเห็นว่ามีกรอบคอบคลุมงานตรวจสอบภายใน เพราะสามารถตรวจสอบได้ทุกงาน สามารถเข้าถึงเอกสาร ข้อมูลที่จำเป็นในการตรวจสอบได้ ผู้ให้การสัมภาษณ์ 1 คน ให้ความเห็นว่า กิจกรรมให้ความเชื่อมั่น หมายถึง ความเชื่อมั่นว่าถูกต้อง เป็นจริง ตามกฎระเบียบ การให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ หมายถึง การชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ ถูกต้อง สามารถนำไปปฏิบัติได้ ซึ่งปราศจากการครอบงำ หรือการบังคับให้เป็นไปในทางที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งถือว่าคำนิยามที่กล่าวมาครอบคลุมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน แต่ผู้ให้สัมภาษณ์อีก 1 คนยังเห็นว่านิยามของการตรวจสอบภายในยังไม่ครอบคลุมงานตรวจสอบภายใน ควรเพิ่มเติม การประเมินผลทางการบริหาร วัตถุประสงค์ที่ภาพ ประสิทธิภาพ และผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน รวมอยู่ด้วย

2) ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

จากการสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้ให้การสัมภาษณ์มีความเห็นเกี่ยวกับผู้ตรวจสอบภายในควรมีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในด้านต่างๆ ดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น
การตรวจสอบการบริหารงาน ตรวจสอบผลการดำเนินงาน ตรวจสอบสารสนเทศ	2
ความรอบรู้ในเรื่องของนโยบายของผู้บริหาร และความเชี่ยวชาญในการดำเนินการตรวจสอบภายใน	2
ความสามารถในการประเมินความเสี่ยงและแนวทางการบริหารจัดการทุจริต	1
ความเชี่ยวชาญในการควบคุมการปฏิบัติงานด้านสารสนเทศ เพื่อสามารถบ่งชี้ความเสี่ยงได้	1
ความเชี่ยวชาญในด้านการตรวจสอบการเงิน การบริหารงบประมาณ	1
ความรู้ความเชี่ยวชาญในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา	1
ความรู้ความเชี่ยวชาญและความเข้าใจกับงานที่ตรวจสอบทุกด้าน	1
ความเชี่ยวชาญการใช้ภาษาในการพูด เขียน สื่อความหมายและให้คำปรึกษา	1

จากตารางที่ 4.18 ผู้ตรวจสอบภายในควรมีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบภายในในด้าน การตรวจสอบการบริหารงาน ตรวจสอบผลการดำเนินงาน ตรวจสอบสารสนเทศ ความรอบรู้ในเรื่องของนโยบายของผู้บริหาร ความเชี่ยวชาญในการดำเนินการ ตรวจสอบภายใน ความรู้ความสามารถในการประเมินความเสี่ยงของการเกิดการทุจริตและแนวทางในการบริหารจัดการทุจริตขององค์กร ความรู้ความเชี่ยวชาญในการควบคุมการปฏิบัติงานด้านสารสนเทศ เพื่อสามารถบ่งชี้ความเสี่ยงได้ อีกทั้งความเชี่ยวชาญในด้านการตรวจสอบการเงิน การบริหารงบประมาณ ความรู้ความเชี่ยวชาญในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อนำมาให้คำแนะนำผู้ที่มาขอรับคำปรึกษามีความรู้ความเชี่ยวชาญและทำความเข้าใจกับงานที่จะเข้าไปตรวจสอบทุกด้านอย่างครอบคลุมมีความเชี่ยวชาญการใช้ภาษาในการพูด เขียน สื่อความหมาย และแนะนำปรึกษาได้อย่างชัดเจน

3) ความระมัดระวังรอบคอบในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

จากการสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมเชียงใหม่ เขต 5 ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับผู้ตรวจสอบภายในควรใช้ความระมัดระวังรอบคอบในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในดังตารางที่ 4.19

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.19 ความระมัดระวังรอบคอบในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดง ความคิดเห็น
การตรวจสอบการบริหาร เพราะเป็นการตรวจสอบผลการบริหาร มิใช่การตรวจสอบผู้บริหาร	2
การเขียนรายงานผลการตรวจสอบ ต้องใช้คำที่มีความหมายชัดเจน ไม่ต้องตีความ และข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบต้องเป็นไปได้จริงในทางปฏิบัติ	1
กิริยาท่าทาง เป็นกัลยาณมิตร ทำที่เป็นมิตร	1
การใช้ภาษาสื่อความให้ชัดเจน	1
การให้คำแนะนำในส่วนที่เกี่ยวข้องมีความถูกต้องและแม่นยำ	1
ดำเนินการตรวจสอบด้วยความเที่ยงธรรม และเป็นอิสระเป็นไปตามมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน	1
การขยายขอบเขตของงานที่ตรวจสอบความสัมพันธ์ความซับซ้อน ความมีนัยสำคัญ และความสำคัญของงานที่มีผลต่อเลือกวิธีการตรวจสอบ	1
ความเป็นไปได้ที่จะเกิดข้อผิดพลาด การทุจริต หรือการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ	1
ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องมีความรู้ และให้คำแนะนำแก่หน่วยรับตรวจสอบภายในได้อย่างถูกต้อง	1

จากตารางที่ 4.19 ผู้ตรวจสอบภายในควรรู้ใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในในเรื่อง การตรวจสอบการบริหาร เพราะเป็นการตรวจสอบผลการบริหาร มิใช่การตรวจสอบผู้บริหาร การเขียนรายงานผลการตรวจสอบ ต้องใช้คำที่มีความหมายชัดเจน ไม่ต้องตีความ ส่วนข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบต้องเป็นไปได้จริงในทางปฏิบัติ กิริยาท่าทาง เป็นกัลยาณมิตร ทำที่เป็นมิตร การใช้ภาษาสื่อความให้ชัดเจน การให้คำแนะนำในส่วนที่เกี่ยวข้องต้องมีความถูกต้องและแม่นยำ ดำเนินการตรวจสอบด้วยความเที่ยงธรรม และเป็นอิสระเป็นไปตามมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน การขยายขอบเขตของงานที่ตรวจสอบความสัมพันธ์ของความซับซ้อน ความมีนัยสำคัญ ความสำคัญของงานที่มีผลต่อเลือกวิธีการตรวจสอบความเป็นไปได้ที่จะเกิดข้อผิดพลาด การทุจริต หรือการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องมีความรู้ และให้คำแนะนำแก่หน่วยรับตรวจสอบภายในได้อย่างถูกต้อง

4) การพัฒนาความรู้ในวิชาชีพการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง

จากการสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมเชียงใหม่ เขต 5 ผู้ให้สัมภาษณ์ได้มีความเห็นเกี่ยวกับสาเหตุที่ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องมีการพัฒนาความรู้ในวิชาชีพการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง ดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 การพัฒนาความรู้ในวิชาชีพการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น
การบริหาร วิทยาการและเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ	3
การเปลี่ยนแปลงในองค์ความรู้ กฏระเบียบ	3
ผู้ตรวจสอบภายในต้องเป็นผู้แสวงหาความรู้ ทักษะ และความสามารถอื่นๆ เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา	2
งานตรวจสอบภายในเป็นงานที่ต้องมีการค้นหา ค้นพบ ตรวจสอบข้อเท็จจริง	1
งานตรวจสอบภายในเป็นงานที่สามารถช่วยเหลือและให้คำแนะนำงานอื่นที่เกี่ยวข้องได้	1

จากตารางที่ 4.20 ผู้ตรวจสอบภายในควรมีการพัฒนาความรู้ในวิชาชีพการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง เพราะ การบริหาร วิทยาการและเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้นเพื่อให้การตรวจสอบสามารถสร้างความเชื่อมั่น และให้คำปรึกษาได้ถูกต้อง ผู้ปฏิบัติงานต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องอยู่เสมอ ความรู้ กฏระเบียบ มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย หรือมีตัวแปรเกิดขึ้นตลอดเวลาผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ที่ให้คำแนะนำต่อหน่วยรับตรวจได้อย่างถูกต้อง ผู้ตรวจสอบภายในต้องเป็นผู้แสวงหาความรู้ ทักษะ และความสามารถอื่นๆ เพิ่มเติมเพื่อให้งานตรวจสอบมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น งานตรวจสอบภายในเป็นงานที่ต้องมีการค้นหา ค้นพบ ตรวจสอบข้อเท็จจริง จึงต้องมีการพัฒนาทักษะ และประสบการณ์ตลอดเวลา งานตรวจสอบภายในเป็นงานที่สามารถช่วยเหลือและให้คำแนะนำงานอื่นที่เกี่ยวข้องได้ ดังคำกล่าวของผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายใน ที่กล่าวว่า “เทคโนโลยีสมัยปัจจุบันมีความก้าวหน้าทันสมัย มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย นอกจากนี้กฏระเบียบต่างๆ ยังมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง ผู้ตรวจสอบจึงต้องมีการพัฒนาองค์ความรู้ให้มากขึ้น เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ และสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้รับตรวจ”

5) การประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในจากองค์กรภายนอก

จากการสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้ให้สัมภาษณ์ 3 ท่าน ให้ความเห็นว่า หน่วยตรวจสอบภายในไม่ควรให้หน่วยงานภายนอก ประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายใน เนื่องจาก ภารกิจที่ต้องรับผิดชอบและบริบท สภาพพื้นที่ของแต่ละหน่วยงานไม่เหมือนกัน การตรวจสอบจึงต้องมีการปรับเกณฑ์การปฏิบัติงาน ในการตรวจสอบข้อผิดพลาดให้มีจุดที่ยอมรับได้ การที่หน่วยตรวจสอบภายในมีบุคลากรไม่ เพียงพอกับปริมาณงานและใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในซึ่งยังมีข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน อาจทำให้เสียหายต่อภาพลักษณ์ขององค์กร จึงยังไม่ควรให้หน่วยงานภายนอกเข้าประเมินผลการ ปฏิบัติงานหน่วยตรวจสอบภายใน และหน่วยตรวจสอบภายในจะต้องมีความอิสระในการ ปฏิบัติงานอีกทั้งหน่วยงานภายนอกอาจไม่เข้าใจหรือไม่ทราบภาระหน้าที่ของหน่วยงานอย่าง แท้จริงแต่ผู้ให้สัมภาษณ์ 7 ท่าน ให้ความเห็นว่าหน่วยตรวจสอบภายในควรได้รับการประเมินผล การปฏิบัติงานจากหน่วยงานภายนอก สาเหตุดังตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 การประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในจากองค์กรภายนอก

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดง ความคิดเห็น
ให้เกิดความน่าเชื่อถือ และเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติงาน	3
ผลการประเมินสามารถนำไปปรับปรุงและพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป	2
ผลการประเมินทำให้ทราบถึงความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่	1
ทำให้เกิดการเปรียบเทียบผลประเมินการปฏิบัติงานจากหน่วยงานภายนอก เปรียบเทียบกับประเมินของตนเอง	1

จากตารางที่ 4.21 หน่วยตรวจสอบภายในควรได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงาน ตรวจสอบภายในจากองค์กรภายนอก เพราะจะทำให้เกิดความน่าเชื่อถือ และเป็นบรรทัดฐานในการ ปฏิบัติงาน หน่วยตรวจสอบจะได้นำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป โดยไม่จำเป็นต้องทุกปี อาจจะเป็น 3 ปีต่อครั้ง รวมทั้งทำให้ทราบถึงความสามารถในการปฏิบัติ หน้าที่ เพื่อที่จะได้ปรับปรุงให้เหมาะสมและหน่วยตรวจสอบภายในเองควรมีการประเมินการ ดำเนินงานของตนเองถึงสภาพปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นก่อน และจึงให้หน่วยงานภายนอกเข้า ประเมินอีกครั้งหนึ่งเพื่อทำให้ทราบว่า หน่วยตรวจสอบภายในเองสามารถประเมินตนเองได้ตรงกับ หน่วยงานอื่นประเมินหรือไม่ ดังคำกล่าวของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ที่กล่าวว่า “หากหน่วยตรวจสอบภายในได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานจากหน่วยงานภายนอกบ้าง ก็จะทำให้หน่วยตรวจสอบภายในมีความน่าเชื่อถือ มีบรรทัดฐานการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น แต่ต้องเป็นหน่วยงานที่มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทภารกิจ รวมทั้งข้อจำกัดในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยตรวจสอบภายในด้วย”

6) การนำผลการประเมินการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในมาปรับปรุงคุณภาพงานจากการสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้สัมภาษณ์ 7 คนมีความเห็นว่าหน่วยตรวจสอบภายในไม่ควรนำผลการประเมินจากองค์กรภายนอกมาปรับปรุงคุณภาพงานทั้งหมด สาเหตุดังตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 การนำผลการประเมินการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในมาปรับปรุงคุณภาพงาน

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น
หน่วยงานภายนอกไม่เข้าใจบริบททุกอย่างของหน่วยงาน	3
ผลการประเมินไม่สามารถนำมาปฏิบัติได้ตามสภาพจริงของหน่วยรับตรวจ	2
ผู้ประเมินอาจไม่เข้าใจถึงข้อจำกัดของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5	1
ผลการประเมินจะต้องนำมาประเมินความเสี่ยงก่อนการนำมาใช้ปรับปรุงคุณภาพงานทั้งหมด	1

จากตารางที่ 4.22 การนำผลการประเมินการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในมาปรับปรุงคุณภาพงาน ถ้าหากมีการประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในจากองค์กรภายนอกแล้ว หน่วยตรวจสอบภายในไม่ควรนำผลการประเมินจากองค์กรภายนอกมาปรับปรุงคุณภาพงานทั้งหมด เนื่องจากหน่วยงานภายนอกที่ประเมินอาจไม่เข้าใจบริบททุกอย่างของหน่วยงาน จึงไม่ควรใช้เกณฑ์จากหน่วยงานภายนอกมาใช้ในการตัดสินใจตัดสินทั้งหมด ผลการประเมินบางอย่างอาจไม่สามารถนำมาปฏิบัติได้ตามสภาพจริงของสถานศึกษาในสังกัดหรือหน่วยที่รับตรวจที่ต้องพิจารณาถึงข้อแนะนำจากผลการประเมินว่าสามารถปฏิบัติได้จริงหรือไม่ ผู้ประเมินอาจไม่เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ ภารกิจ และข้อจำกัดของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 อย่างครบถ้วน หากมีการปรับปรุงตามผลการประเมินแล้ว คุณภาพงานจะออกมาดีขึ้นจริงหรือไม่ จึงต้องมีการประเมินความเสี่ยงและมาตรการควบคุมภายในของหน่วยตรวจสอบก่อนและนำข้อเสนอแนะหรือผลการประเมินที่สามารถนำมาปรับปรุงและใช้ได้จริงมาปรับปรุงคุณภาพงาน

มากกว่าการนำผลการประเมินทั้งหมดมาปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายใน ดังคำกล่าวของผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล ที่กล่าวว่า “หน่วยงานผู้ประเมินอาจไม่เข้าใจบทบาทภาระหน้าที่ ข้อยกจำกัด และบริบทสภาพพื้นที่ของเราทั้งหมด จึงไม่ควรที่จะให้หน่วยงานภายนอกมาประเมิน”

4.2.3.2 มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน

มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยหัวข้อในการสัมภาษณ์ คือ การวางแผนการตรวจสอบภายใน การนำผลการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในการวางแผนการตรวจสอบภายใน ความเพียงพอ เหมาะสมและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานงบประมาณ ความเพียงพอด้านบุคลากรของหน่วยตรวจสอบภายใน การปฏิบัติงานตามนโยบายและแนวทางการปฏิบัติงาน ลักษณะงาน / กิจกรรมการตรวจสอบภายใน การวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน การให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานตามขั้นตอนการตรวจสอบภายใน และการติดตามผลการตรวจสอบ

1) การวางแผนการตรวจสอบภายใน

จากการสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้สัมภาษณ์ให้ความเห็นว่านอกจากการวางแผนการตรวจสอบภายในในเรื่อง การปฏิบัติงานงบประมาณ จำนวนบุคลากรที่ใช้ในการตรวจสอบภายในแล้ว ควรเพิ่มเติมการวางแผนในเรื่อง ดังตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 การวางแผนการตรวจสอบภายใน

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น
การกำหนดขอบเขตของงานที่ชัดเจน และครอบคลุมการบริหารและการดำเนินงาน	5
การกำหนดช่วงเวลาหรือการกำหนดปฏิทินการตรวจสอบที่เหมาะสม	3
การศึกษาในเรื่องที่ตรวจสอบให้ชัดเจน	2

จากตารางที่ 4.23 การวางแผนการตรวจสอบภายในในเรื่อง การปฏิบัติงานงบประมาณ จำนวนบุคลากรที่ใช้ในการตรวจสอบภายในแล้ว ควรเพิ่มเติมการวางแผนในเรื่อง การกำหนดขอบเขตของงานที่จะตรวจสอบให้ชัดเจน และครอบคลุมการบริหารและการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 เพื่อสามารถวัดผลได้อย่างเป็น

รูปธรรม ควรกำหนดช่วงเวลาหรือการกำหนดปฏิทินในการเข้าตรวจสอบที่เหมาะสมทั้งผู้ตรวจสอบและผู้รับตรวจ รวมถึงการวางแผนในการติดตามผลการตรวจสอบ ว่าหน่วยรับตรวจได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะอย่างไรบ้าง มีปัญหา อุปสรรคใดบ้างที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ตามข้อเสนอแนะที่ให้ไว้ ผู้ตรวจสอบจะต้องศึกษาในเรื่องที่ตรวจสอบให้ชัดเจน เพื่อใช้ในการตรวจสอบและให้คำแนะนำปรึกษาได้อย่างถูกต้อง ดังคำกล่าวของผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน ที่กล่าวว่า “การวางแผนการตรวจสอบภายในจะต้องกำหนดขอบเขตของการตรวจสอบให้ชัดเจน วางแผนการตรวจสอบให้ครอบคลุมถึงนโยบายการบริหาร และการดำเนินงานของเขตพื้นที่การศึกษาด้วย เพราะจะทำให้สามารถวัดผลหรือเห็นผลได้” ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ กล่าวว่า “ควรเพิ่มขอบเขตการตรวจสอบให้ชัดเจน ระบุประเด็นการตรวจสอบให้ชัดเจน แต่อย่างลืมน่าจะต้องคำนึงถึงนโยบายการบริหารงานด้วย” และผู้ปฏิบัติงานหน่วยตรวจสอบภายใน กล่าวว่า “ควรมีการวางแผนในเรื่องของการกำหนดปฏิทินการตรวจสอบที่ชัดเจน สะดวกทั้งผู้ตรวจและผู้รับตรวจ”

2) การนำผลการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในการวางแผนการตรวจภายใน

จากสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความคิดเห็นว่านอกจากการนำผลการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในการวางแผนการตรวจสอบภายในแล้ว ผลการตรวจสอบภายในควรนำไปสร้างมาตรการเพื่อควบคุมภายในให้รัดกุมยิ่งขึ้น ด้วยสาเหตุดังตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 การนำผลการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในการวางแผนการตรวจสอบภายใน

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น
การตรวจสอบภายในถือเป็นการตรวจสอบมาตรการที่ใช้ควบคุมการปฏิบัติงาน	4
ผลการตรวจสอบภายในจะเป็นข้อมูลที่ใช้ในการวางแผน และใช้เป็นแนวทางในการเก็บข้อมูลและควบคุมการปฏิบัติงาน	3
เป็นการป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นใหม่	1
ทำให้เกิดประสิทธิภาพของการทำงานเพิ่มขึ้น ช่วยรัฐและประเทศชาติให้ประหยัดค้ำค่า ผลประโยชน์ตกถึงผู้รับบริการ	1
การตรวจสอบภายในเป็นการตรวจสอบจากสภาพจริงที่เกิดขึ้นแล้ว สามารถนำผลจริงที่เกิดขึ้นมาวางแผนควบคุมภายในให้รัดกุมมากยิ่งขึ้น	1

จากตารางที่ 4.24 การนำผลการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในการวางแผนการตรวจสอบภายในแล้ว ผลการตรวจสอบภายในควรนำไปสร้างมาตรการเพื่อควบคุมภายในให้รัดกุมยิ่งขึ้น ผลการตรวจสอบภายในจะเป็นข้อมูลที่จะนำไปวางแผนให้ตรงเป้าหมายและนำผลการตรวจสอบมาเป็นแนวทางในการเก็บข้อมูลและควบคุมการทำงาน เป็นการป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นใหม่ ทำให้เกิดประสิทธิภาพของการทำงานเพิ่มขึ้น ช่วยรัฐและประเทศชาติให้ประหยัดค้ำค่า ผลประโยชน์ต่อถึงผู้รับบริการ การตรวจสอบภายในเป็นการตรวจสอบจากสภาพจริง ซึ่งสามารถนำผลจริงที่เกิดขึ้นมาวางแผนควบคุมภายในให้รัดกุมมากยิ่งขึ้น ดังคำกล่าวของผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายใน ที่กล่าวว่า “ผลการตรวจสอบภายในควรนำไปสร้างมาตรฐานในการควบคุมภายในให้รัดกุมยิ่งขึ้น เพราะ การตรวจสอบภายในถือเป็นการตรวจสอบมาตรการที่ใช้ควบคุมการปฏิบัติงานด้วย ดังนั้น รายงานผลการตรวจสอบจะบอกถึงผลการปฏิบัติ มาตรการควบคุม และข้อเสนอแนะ ที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพของงานดีขึ้น มาตรการต่างๆ ต้องรัดกุม และปฏิบัติได้จริงด้วย” ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมเอกชน กล่าวว่า “ผลจากการตรวจสอบภายในจะต้องนำมาใช้เป็นแนวทางและวางแผนในการควบคุมการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น”

3) ความเพียงพอความเหมาะสม และประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณ

จากการสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้ให้สัมภาษณ์ 2 คนให้ความเห็นว่าหน่วยตรวจสอบภายในมีงบประมาณเพียงพอและเหมาะสมในการบริหารงานตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพได้ ผู้สัมภาษณ์ 8 คนให้ความเห็นว่าหน่วยตรวจสอบภายในมีงบประมาณที่ไม่เพียงพอ ไม่เหมาะสมกับบริหารงานตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพ สาเหตุเนื่องจาก ไม่ได้ได้รับการจัดสรรงบประมาณมาเป็นการเฉพาะแต่ต้องใช้งบประมาณร่วมกับผู้บริหารและบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ทำให้ไม่สามารถวางแผนได้ชัดเจน ทั้งในเรื่องของการปฏิบัติงานตามแผนงานที่วางไว้ การพัฒนาทางด้านวิชาชีพของบุคลากรในหน่วยตรวจสอบที่ไม่สามารถทำได้อย่างต่อเนื่อง ด้วยข้อจำกัดของงบประมาณ ผู้สัมภาษณ์ 2 คนที่เห็นว่าหน่วยตรวจสอบภายในมีงบประมาณที่ไม่เพียงพอกับการบริหารงานตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพได้ เสนอแนะให้หน่วยตรวจสอบภายในบริหารโดยใช้เครือข่ายตรวจสอบภายใน และการสร้างเครือข่ายตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพ เน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มงานและสถานศึกษาในสังกัด และหน่วยตรวจสอบภายในควรจัดแผนงานงบประมาณรายจ่ายเสนอต่อผู้บริหาร หรือหาแนวทางในการของบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

4) ความเพียงพอด้านบุคลากรของหน่วยตรวจสอบภายใน

จากการสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นว่าหน่วยตรวจสอบภายในมีบุคลากรที่ไม่เพียงพอกับปริมาณงานที่รับผิดชอบ ควรดำเนินการแก้ไข ดังตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 ความเพียงพอด้านบุคลากรของหน่วยตรวจสอบภายใน

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น
การจัดอบรมสร้างความเข้าใจต่อผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ปฏิบัติงาน	3
จัดทำคู่มือการรายงานผลการปฏิบัติงาน	2
สร้างเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพ	2
ควรมีการประสานกันระหว่างหน่วยตรวจสอบภายในแต่ละสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในแต่ละเขตภายในจังหวัด	1
สร้างเครือข่ายในการช่วยเหลือและหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาาร่วมกันภายในจังหวัด	1
หน่วยตรวจสอบภายในควรดำเนินการในเรื่องการขอกรอบอัตรากำลังเพิ่มเติมจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1

จากตารางที่ 4.25 ความเพียงพอด้านบุคลากรของหน่วยตรวจสอบภายในหน่วยตรวจสอบภายในควรแก้ไขในเรื่องของความไม่เพียงพอของบุคลากรที่ปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน การจัดอบรมสร้างความเข้าใจต่อผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ปฏิบัติงาน จัดทำคู่มือการรายงานผลการปฏิบัติงาน สร้างเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพในการช่วยเหลือการปฏิบัติงานโดยคัดเลือกจากผู้อำนวยการกลุ่มงาน ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู ที่มีผลการปฏิบัติงานในการบริหารดีเด่น และมีความรู้พื้นฐานการในการตรวจสอบภายใน รวมถึงควรมีการประสานกันระหว่างหน่วยตรวจสอบภายในแต่ละสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในแต่ละเขตภายในจังหวัด อาจจะเป็นการร่วมมือกันในการช่วยเหลือหรือมีการหมุนเวียนช่วยกันตรวจสอบในแต่ละเขตพื้นที่ หรือสร้างเครือข่ายในการช่วยเหลือและหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาาร่วมกันภายในจังหวัด และหน่วยตรวจสอบภายในควรดำเนินการในเรื่องการขอกรอบอัตรากำลังเพิ่มเติมจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังคำกล่าวของผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา ที่กล่าวว่า “หน่วยตรวจสอบภายในควรจัดอบรมให้ความรู้ให้แก่ผู้อำนวยการสถานศึกษา และ

ผู้ปฏิบัติงานให้ทราบถึงแนวปฏิบัติในการตรวจสอบให้เข้าใจ เพื่อลดปริมาณงานในการตรวจสอบให้น้อยลง” ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ กล่าวว่า “ควรจัดอบรมทำความเข้าใจให้ผู้บริหารและจัดคู่มือเพื่อให้ผู้ปฏิบัติได้รายงานผลการปฏิบัติงาน”

5) การปฏิบัติงานตามนโยบายและแนวทางการปฏิบัติงาน

จากการสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้ให้สัมภาษณ์ 2 คน เห็นว่า หน่วยตรวจสอบภายในสามารถนำนโยบายและแนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปปฏิบัติงานที่ครอบคลุมงานที่รับผิดชอบ ผู้ให้สัมภาษณ์ 8 คน เห็นว่าหน่วยตรวจสอบภายในสามารถนำนโยบายและแนวทางการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปปฏิบัติงานที่ครอบคลุมงานที่รับผิดชอบได้บางส่วน เนื่องจากข้อจำกัดของบุคลากรของหน่วยตรวจสอบภายในและสภาพพื้นที่การปฏิบัติงานที่ห่างไกลทุรกันดาร พื้นที่สูง การเดินทางลำบาก หน่วยตรวจสอบภายในควรมีแนวทางการแก้ไขปรับปรุงในเรื่องดังกล่าว ดังตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26 การปฏิบัติงานตามนโยบายและแนวทางการปฏิบัติงาน

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น
การสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่หน่วยรับตรวจ	3
ควรมีคู่มือแนวทางการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องให้แก่หน่วยรับตรวจทราบ	3
ควรมีการประชุมสัมพันธ์ขอเบตงานที่รับผิดชอบและแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบประจำปี	1
ควรมีการสรุปและเปิดเผยข้อมูลจากการตรวจสอบในภาพรวมให้แก่ผู้บริหารทราบ	1

จากตารางที่ 4.26 แนวทางการแก้ไขปรับปรุงในเรื่องการนำนโยบายและแนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปปฏิบัติที่ครอบคลุมงานที่รับผิดชอบได้บางส่วน เนื่องจากข้อจำกัดของบุคลากรของหน่วยตรวจสอบภายในและสภาพพื้นที่การปฏิบัติงานที่ห่างไกลทุรกันดาร พื้นที่สูง การเดินทางลำบาก หน่วยตรวจสอบภายในจึงต้องสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่หน่วยรับตรวจถึงกฎระเบียบ นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและของสถานศึกษาในสังกัด รวมถึงหน่วยตรวจสอบภายในควรมีคู่มือแนวทางการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วย กรอบการปฏิบัติงาน

ระเบียบ กฎหมาย นโยบาย ที่เกี่ยวข้องให้แก่หน่วยรับตรวจทราบ หน่วยตรวจสอบภายในควรมีการประชาสัมพันธ์ขอบเขตงานที่รับผิดชอบและแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบประจำปีเพื่อสร้างความเตรียมพร้อมก่อนได้รับการเข้าตรวจสอบ ในแต่ละสิ้นปีงบประมาณหน่วยตรวจสอบภายในควรมีการสรุปและเปิดเผยข้อมูลจากการตรวจสอบในภาพรวมให้แก่ผู้บริหารทั้งระดับสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดทราบ ดังคำกล่าวของผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน ที่กล่าวว่า “หน่วยตรวจสอบภายในควรสร้างความเข้าใจแก่หน่วยรับตรวจเพื่อให้ทราบถึงนโยบายที่กำหนด รวมทั้งจัดคู่มือแนวทางการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยรับตรวจให้ได้ศึกษาถึงกฎระเบียบนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน”

6) ลักษณะงาน / กิจกรรมการตรวจสอบภายใน

จากการสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นเกี่ยวกับลักษณะงาน / กิจกรรมการตรวจสอบภายในสามารถประเมินและช่วยสนับสนุนให้มีการปรับปรุงกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ได้เห็นได้จากตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4.27 ลักษณะงาน / กิจกรรมการตรวจสอบภายใน

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น
การปฏิบัติงานของกลุ่มงานต่างๆ มีการสรุปงาน การจัดทำรายงานการประชุมอย่างชัดเจน	4
การนำข้อสรุปมาปรับปรุงงานในกลุ่มต่างๆ	2
มีการรายงานความก้าวหน้าการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	1
ทำให้ครู บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น	1
ทำให้ผู้ปฏิบัติงานทราบจุดบกพร่องของงานจากการประเมินความเสี่ยงของผู้ตรวจสอบภายใน	1
มีการพิจารณาถึงความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณมากขึ้น	1

จากตารางที่ 4.27 ลักษณะงาน / กิจกรรมการตรวจสอบภายในสามารถประเมินและช่วยสนับสนุนให้มีการปรับปรุงกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ได้โดยสามารถช่วยปรับปรุงและสนับสนุนกระบวนการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมของสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประเมินศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ได้เป็นอย่างดี เห็นได้จากการปฏิบัติงานของกลุ่มงานต่างๆ มีการสรุปรงาน การจัดทำรายงานการประชุมอย่างชัดเจน สามารถนำข้อสรุปมาปรับปรุงงานในกลุ่มต่าง ๆ มีการรายงานความก้าวหน้าการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลจากการปฏิบัติตามหัวข้อที่กำหนดของหน่วยตรวจสอบภายใน ซึ่งควรมีพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ครู บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้นทำให้ผู้ปฏิบัติงานทราบถึงจุดบกพร่องของงานจากการประเมินความเสี่ยงของผู้ตรวจสอบภายใน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขกระบวนการทำงานและทำให้เกิดความระมัดระวังในการปฏิบัติงานมากขึ้น รวมถึงมีการพิจารณาถึงความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณมากขึ้น สามารถตอบสนองนโยบายได้มากขึ้นเพียงได้ ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผนกล่าวว่า “จากการตรวจสอบภายในที่ผ่านทำให้แต่ละกลุ่มงาน หรือแต่ละ โรงเรียนมีการปรับปรุงการปฏิบัติงานในทางที่ดีขึ้น มีการสรุปรงาน มีการนำเสนอผลการปฏิบัติงานในที่ประชุม มีการรายงานผลความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน”

7) การวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

จากการสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้สัมภาษณ์ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับข้อพิจารณาเพิ่มเติมในการวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในดังตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 การวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดงความเห็น
การประเมินความเสี่ยงของงานตรวจสอบภายใน	5
การประกันคุณภาพงานตรวจสอบ	2
การพัฒนาบุคลากรของหน่วยตรวจสอบภายในสู่มาตรฐานสากล	1
การประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้บริหารภายในสำนักงานและผู้บริหารสถานศึกษา	1
การแจ้งแผนการปฏิบัติงานให้หน่วยรับตรวจที่เกี่ยวข้องทราบ	1

จากตารางที่ 4.28 การวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน หน่วยตรวจสอบภายในมีการวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน โดยคำนึงถึงข้อพิจารณาในการวางแผน การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดขอบเขตการปฏิบัติงาน การจัดสรรทรัพยากร และการวางแผนการปฏิบัติงานแล้วในการวางแผนควรเพิ่มเรื่องการประเมินความเสี่ยงของงานตรวจสอบ

ภายใน การประกันคุณภาพงานตรวจสอบ การพัฒนาบุคลากรของหน่วยตรวจสอบภายในสู่มาตรฐานสากลการประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้บริหารภายในสำนักงานและผู้บริหารสถานศึกษา และการแจ้งแผนการปฏิบัติงานให้หน่วยรับตรวจที่เกี่ยวข้องทราบ ดังคำกล่าวของผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายในที่กล่าวว่า “ก่อนวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในจะต้องมีการประเมินความเสี่ยง จัดระดับความเสี่ยง แล้วจึงจะนำมาวางแผนการปฏิบัติงาน เพื่อติดตามการควบคุมภายในที่มีความเสี่ยง” ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารการเงินและสินทรัพย์ กล่าวว่า “การวางแผนการปฏิบัติการตรวจสอบภายในจะต้องคำนึงถึงการประกันคุณภาพของงานตรวจสอบด้วย”

8) การให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานตามขั้นตอนการตรวจสอบภายใน

จากการสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้ให้สัมภาษณ์ 1 คนให้ความเห็นว่า ควรให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานในปฏิบัติงานในทุกขั้นตอน เพราะทุกขั้นตอนต้องเป็นไปอย่างถูกต้อง เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่เป็นจริงในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ผู้ให้สัมภาษณ์ 9 คน ให้ความเห็นว่า ควรให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานในขั้นตอนการกำกับดูแลการปฏิบัติงานมากที่สุด เหตุผลดังตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.29 การให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานตามขั้นตอนการตรวจสอบภายใน

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดงความ ความคิดเห็น
หน่วยรับตรวจ อาจสื่อสารไม่ตรงกัน ทำให้ข้อมูลที่ได้ไม่สมบูรณ์ และรายงานผลการตรวจสอบอาจขาดความน่าเชื่อถือได้	5
หน่วยรับตรวจไม่รู้ระเบียบที่ถูกต้อง ชัดเจน	3
การกำกับติดตามดูแลการปฏิบัติงานเป็นการลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นใหม่	1

จากตารางที่ 4.29 การให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานตามขั้นตอนของการตรวจสอบภายใน คือ การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และประเมินผล การบันทึกข้อมูล การกำกับดูแลการปฏิบัติงาน ควรให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานในขั้นตอน การกำกับดูแลการปฏิบัติงานมากที่สุด เนื่องจากเป็นขั้นตอนการปฏิบัติงานกับหน่วยรับตรวจ ซึ่งอาจสื่อสารไม่เข้าใจตรงกัน จะส่งผลกระทบต่อรายงานที่ได้ข้อมูลไม่สมบูรณ์ และรายงานผลการตรวจสอบอาจขาดความน่าเชื่อถือได้ เพราะไม่มีหน่วยรับตรวจใดที่อยากให้ผิดระเบียบ แต่อาจเกิดจากความไม่รู้ระเบียบวิธีปฏิบัติที่ถูกต้อง ชัดเจน การกำกับติดตามดูแลการปฏิบัติจึงเป็นสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญมากที่สุด การกำกับ

ติดตามดูแลการปฏิบัติงานเป็นการลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นใหม่ ดังคำกล่าวของผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่กล่าวว่า “การปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ หากมีการกำกับดูแลไม่ดี หรือมีการสื่อสารไม่เข้าใจกันอาจทำให้การปฏิบัติไม่บรรลุวัตถุประสงค์ได้” ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน กล่าวว่า “คงไม่มีหน่วยงานไหนที่อยากทำงานให้ผิกระเบียบ แต่แต่อาจเกิดจากความไม่รู้ระเบียบวิธีปฏิบัติที่ถูกต้อง ชัดเจน การกำกับติดตามดูแลการปฏิบัติจึงเป็นสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญมากที่สุด”

9) การติดตามผลการตรวจสอบ

จากการสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่า หน่วยตรวจสอบภายในควรมีการติดตามผลการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ เหตุผลดังตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.30 การติดตามผลการตรวจสอบ

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น
การติดตามผลการตรวจสอบทำให้เราทราบถึงผลการแก้ไขตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ	5
การติดตามผลการตรวจสอบทำให้ผู้บริหารผู้บริหารนำไปประกอบการตัดสินใจในการบริหารงานต่อไปได้	2
ทำให้ทราบได้ว่า หน่วยรับตรวจมีการปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะ คำแนะนำที่ให้ไว้หรือไม่	1
สามารถนำข้อมูลที่ได้รับจากการติดตามผลการตรวจสอบมาประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นใหม่ เพื่อนำมากำหนดแผนปฏิบัติการตรวจสอบครั้งต่อไป	1
ส่งผลให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ	1

จากตารางที่ 4.30 การติดตามผลการตรวจสอบ หน่วยตรวจสอบภายในควรมีการติดตามผลการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ เพราะการติดตามผลการตรวจสอบจะทำให้เราทราบถึงผลการแก้ไขตามข้อสังเกตข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปวางแผนการปฏิบัติงานต่อไป และสามารถนำเสนอผลการติดตามให้ผู้บริหารนำไปประกอบการตัดสินใจในการบริหารงานต่อไปได้ ทำให้ทราบได้ว่า หน่วยรับตรวจมีการปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะ คำแนะนำไว้หรือไม่ อย่างไร มีปัญหาอุปสรรคใดบ้างสามารถแก้ไขข้อบกพร่องได้ครบทุกจุดหรือไม่ ทำให้สามารถนำข้อมูลที่ได้รับจาก

การติดตามผลการตรวจสอบมาประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นใหม่ในแต่ละกิจกรรม เพื่อนำมา กำหนดแผนปฏิบัติการตรวจสอบครั้งต่อไป และการติดตามผลการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอส่งผล ให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ดังคำกล่าวของผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบ ภายใน ที่กล่าวว่า “การติดตามผลการตรวจสอบจะทำให้เราทราบถึงว่าหน่วยรับตรวจมีการแก้ไข ข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดตามที่เราได้ให้ข้อเสนอแนะ หรือให้คำแนะนำไว้หรือไม่ รวมทั้งจะทำให้ ทราบถึงผลของการแก้ไขด้วยว่าแก้ไขแล้วผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร”

4.2.3.3 การพัฒนาเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน โดยใช้เกณฑ์การประเมินการ ประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ

จากการสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นว่า การพัฒนาเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน โดยใช้เกณฑ์การ ประเมินการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ สามารถช่วยพัฒนางานตรวจสอบภายใน ให้มีประสิทธิภาพและเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในจะสามารถปฏิบัติงานตรวจสอบภายในได้ อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังตารางที่ 4.31

ตารางที่ 4.31 การพัฒนาเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน โดยใช้เกณฑ์การประเมินการประกัน คุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดง ความคิดเห็น
ช่วยให้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในสามารถปฏิบัติงานตรวจสอบได้อย่าง มีประสิทธิภาพ มีเกณฑ์การประเมินชัดเจน	4
การดำเนินงานหน่วยตรวจสอบภายใน จะทำให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง ตรงกัน และเกิดการยอมรับ	2
สามารถนำมาเป็นแนวทางการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องมากขึ้น	2
ทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐาน	1
สามารถนำไปแนะนำผู้อื่นได้ ทำให้เกิดการพัฒนาความสามารถของ เครือข่ายให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	1

จากตารางที่ 4.31 การพัฒนาเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน โดยใช้เกณฑ์การ ประเมินการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐมาช่วยพัฒนางานตรวจสอบภายในทำให้ เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในสามารถปฏิบัติงานตรวจสอบภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

คือมีเกณฑ์การประเมินชัดเจน แต่อาจมีข้อจำกัดทั้งมาตรฐานด้านคุณสมบัติและการปฏิบัติงานบ้าง เพราะข้อจำกัดในการคัดเลือกบุคลากรเครือข่ายที่มีตัวเลือกไม่มาก แต่จะใช้วิธีให้ความรู้ สร้างเครื่องมือช่วยปฏิบัติงาน และการควบคุมงานที่ใกล้ชิดเป็นแนวทางแก้ไข เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานออกมาเป็นที่เชื่อถือได้ การดำเนินงานหน่วยตรวจสอบภายใน ถ้าดำเนินการตามเกณฑ์ที่ภาครัฐกำหนดก็จะทำให้การปฏิบัติงานของทุกหน่วยงานมีประสิทธิภาพ แต่ทั้งนี้ต้องภายใต้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ตรงกัน และการยอมรับถ้าข้อมูลแตกต่างกัน เมื่อมีเกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐที่ชัดเจน ทำให้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในสามารถนำมาเป็นแนวทางปฏิบัติงาน ได้อย่างถูกต้องมากขึ้นเกณฑ์ประเมินการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐเป็นเกณฑ์กลางมาตรฐานของทุกหน่วยงาน เมื่อนำมาใช้ก็จะทำให้มีการปฏิบัติงานที่เป็นไปตามมาตรฐาน ดังคำกล่าวของผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล ที่กล่าวว่า “หากนำเกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐมาใช้กับมาเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในก็จะทำให้เครือข่ายสามารถปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะมีเกณฑ์ที่ชัดเจน แต่ต้องดูข้อจำกัดของมาตรฐานด้านคุณสมบัติและการปฏิบัติงานด้วย เพราะในการคัดเลือกบุคลากรที่เป็นเครือข่ายมีตัวเลือกไม่มากนัก ควรให้ความรู้ สร้างเครื่องมือช่วยปฏิบัติงาน และการควบคุมงานที่ใกล้ชิดเป็นแนวทางแก้ไขด้วย เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานออกมาเป็นที่เชื่อถือ และเกิดการยอมรับด้วย”

4.2.3.4 การปรับปรุงงานตรวจสอบภายในตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงาน ตรวจสอบภายในภาครัฐ

จากการสัมภาษณ์บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นว่าเพื่อให้งานตรวจสอบภายในเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นควรมีการเพิ่มเติมหรือปรับปรุงงานตรวจสอบภายใน ดังตารางที่ 4.32

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.32 การปรับปรุงงานตรวจสอบภายในตามเกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพ
งานตรวจสอบภายในภาครัฐ

ความคิดเห็น	จำนวนผู้แสดง ความคิดเห็น
ควรมีการพัฒนาบุคลากรหน่วยตรวจสอบภายในให้ได้รับความรู้ที่เป็นมาตรฐานสากล	3
มุ่งเน้นการตรวจสอบการบริหารและตรวจสอบผลการดำเนินงาน	3
หน่วยตรวจสอบภายในควรได้รับการจัดสรรอัตรากำลังผู้ปฏิบัติงานให้เพียงพอกับปริมาณที่รับผิดชอบ	2
การสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง และมีความรู้ความสามารถพัฒนากับงานจะช่วยให้งานตรวจสอบภายในมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	1
ควรมีการพัฒนาในเรื่องของการตรวจสอบการบริหาร และการปฏิบัติงานในระบบสารสนเทศเพิ่มเติม	1

จากตารางที่ 4.32 การปรับปรุงงานตรวจสอบภายในตามเกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ เพื่อให้งานตรวจสอบภายในเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐแล้ว ควรมีการเพิ่มเติมนงานตรวจสอบภายใน คือ ควรมีการพัฒนาบุคลากรหน่วยตรวจสอบภายในให้ได้รับความรู้ที่เป็นมาตรฐานสากล เพื่อรองรับการเปิดเสรีของอาเซียนและรายงานจะได้เป็นมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ โดยสากลทั่วไปมุ่งเน้นการตรวจสอบการบริหารและตรวจสอบผลการดำเนินงาน เพื่อรายงานผลการตรวจสอบสามารถนำมาใช้ในเชิงบริหารและพัฒนาองค์กรได้มากยิ่งขึ้น หน่วยตรวจสอบภายในควรได้รับการจัดสรรอัตรากำลังผู้ปฏิบัติงานให้เพียงพอกับปริมาณที่รับผิดชอบ ซึ่งจะทำให้ผลการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายในสามารถนำมาปรับปรุงแนวทางการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 เพื่อให้ส่งผลดียิ่งขึ้นต่อสถานศึกษาในสังกัด แนวการตรวจสอบ ควรปรับให้เหมาะสมกับบริบทของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 และสถานศึกษาในสังกัดการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง มีความรู้ความสามารถพัฒนากับงานจะช่วยให้งานตรวจสอบภายในมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น คุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายในที่ต้องมีคุณวุฒิทางด้านบัญชี ที่ต้องนำมาใช้ในการตรวจสอบด้านการเงินการบัญชี และการใช้จ่ายงบประมาณ อีกทั้งควรมีการพัฒนาในเรื่องของการตรวจสอบการบริหาร และการปฏิบัติงานในระบบสารสนเทศเพิ่มเติม ดังกล่าวของผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ ที่กล่าวว่า “ผู้ตรวจสอบภายในควรมีการพัฒนา

ความรู้ในเรื่องการตรวจสอบให้เป็นมาตรฐานสากล เพื่อยุคของการเปิดประชาคมอาเซียน จะทำให้ ผู้ตรวจสอบได้รับการยอมรับมากขึ้น” ผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายในที่กล่าวว่า “การตรวจสอบการเงินการบัญชีเป็นเพียงการตรวจสอบความถูกต้อง การปฏิบัติตามกฎระเบียบ เราควร มุ่งเน้นผลที่เกิดการปฏิบัติมากกว่า คือ มุ่งเน้นการตรวจสอบการบริหารและตรวจสอบผลการดำเนินงานมากกว่า”

4.3 ผลการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็น ของผู้ปฏิบัติงาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ในฐานะผู้รับการ ตรวจสอบ จำนวน 105 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามกลับจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 81.90 ผลการศึกษาได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน
  - 2.1 แนวทางการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในตามเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ
  - 2.2 แนวทางการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในที่นอกเหนือจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ
3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ
  - 4.3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาที่สำเร็จ การศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน ระดับตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และประสบการณ์การรับราชการในตำแหน่งอื่นก่อนดำรงตำแหน่งปัจจุบันดังตารางที่ 4.33 - 4.40

ตารางที่ 4.33 แสดงจำนวนและอัตราร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	อัตราร้อยละ
ชาย	59	68.60
หญิง	27	31.40
รวม	86	100.00

จากตารางที่ 4.33 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 68.60 และเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 31.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.34 แสดงจำนวนและอัตราร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	อัตราร้อยละ
น้อยกว่า 31 ปี	11	12.79
31 – 40 ปี	37	43.02
41 – 50 ปี	16	18.61
มากกว่า 50 ปี	22	25.58
รวม	86	100.00

จากตารางที่ 4.34 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.02 รองลงมาอายุมากกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.58 อายุ 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.61 และอายุน้อยกว่า 31 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.79 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.35 แสดงจำนวนและอัตราร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	อัตราร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0
ปริญญาตรี	43	50.00
ปริญญาโท	41	47.67
ปริญญาเอก	2	2.33
รวม	86	100.00

จากตารางที่ 4.35 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็น ร้อยละ 50.00 รองลงมาจบการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 47.67 และปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 2.33 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.36 แสดงจำนวนและอัตราร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสาขาที่จบการศึกษา

สาขาที่สำเร็จการศึกษา	จำนวน	อัตราร้อยละ
ด้านสังคมศาสตร์	11	12.79
ด้านบริหารการศึกษา	40	46.51
ด้านบริหารธุรกิจ	5	5.81
ด้านวิทยาศาสตร์	10	11.63
ด้านเกษตรศาสตร์	2	2.33
ด้านวิศวกรรมศาสตร์	1	1.16
ด้านอื่น ๆ	17	19.77
รวม	86	100.00

จากตารางที่ 4.36 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในสาขาบริหารการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 46.51 รองลงมาคือสาขาอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 19.77 สาขาสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 12.79 สาขาวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 11.63 สาขาบริหารธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 5.81 สาขาเกษตรศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 2.33 และสาขาวิศวกรรมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 1.16 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.37 แสดงจำนวนและอัตราร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งงานปัจจุบัน

ตำแหน่ง	จำนวน	อัตราร้อยละ
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	45	52.33
รักษาการผู้อำนวยการสถานศึกษา (ครู)	34	39.53
อื่น ๆ	7	8.14
รวม	86	100.00

จากตารางที่ 4.37 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 52.33 รองลงมาคือ รักษาการผู้อำนวยการสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 39.53 และดำรงตำแหน่งอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 8.14

ตารางที่ 4.38 แสดงจำนวนและอัตราร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับตำแหน่งงาน

ระดับ	จำนวน	อัตราร้อยละ
ปฏิบัติการ	3	3.49
ชำนาญการ	39	45.35
ชำนาญการพิเศษ	44	51.16
รวม	86	100.00

จากตารางที่ 4.38 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งงานอยู่ในระดับชำนาญการพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 51.16 รองลงมาคือ ระดับชำนาญการ คิดเป็นร้อยละ 45.35 และระดับปฏิบัติการ คิดเป็นร้อยละ 3.49 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.39 แสดงจำนวนและอัตราร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน	จำนวน	อัตราร้อยละ
น้อยกว่า 6 ปี	24	27.91
6 – 15 ปี	34	39.53
16 – 25 ปี	22	25.58
มากกว่า 25 ปี	6	6.98
รวม	86	100.00

จากตารางที่ 4.39 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ระหว่าง 6 – 15 ปีคิดเป็นร้อยละ 39.53 รองลงมาคือ น้อยกว่า 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.91 ระหว่าง 16 – 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.58 และมากกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.98 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.40 แสดงจำนวนและอัตราร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์การรับราชการในตำแหน่งอื่นก่อนดำรงตำแหน่งปัจจุบัน

ประสบการณ์การรับราชการในตำแหน่งอื่น	จำนวน	อัตราร้อยละ
น้อยกว่า 6 ปี	27	31.40
6 – 15 ปี	41	47.67
16 – 25 ปี	16	18.60
มากกว่า 25 ปี	2	2.33
รวม	86	100.00

จากตารางที่ 4.40 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การรับราชการในตำแหน่งอื่นก่อนดำรงตำแหน่งปัจจุบัน ระหว่าง 6 – 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.67 น้อยกว่า 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.40 ระหว่าง 16 – 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.60 และมากกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.33 ตามลำดับ

4.3.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน

4.3.2.1 แนวทางการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในตามเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในตามเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเด็น คือ ตามมาตรฐานด้านคุณสมบัติ และมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน และกำหนดระดับความเห็น 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย และ 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยมาก ดังตารางที่ 4.40 – 4.41

ตารางที่ 4.41 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ของระดับความคิดเห็นในการพัฒนา

กระบวนการตรวจสอบภายในตามประเด็นมาตรฐานด้านคุณสมบัติ

ประเด็นตามมาตรฐานด้าน คุณสมบัติ	ระดับความเห็น					ค่าเฉลี่ย
	5	4	3	2	1	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
1. กฎบัตรการตรวจสอบภายใน						
1.1 กฎบัตรการตรวจสอบภายใน ควรแจ้งผ่านเว็บไซต์ของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา แทนการส่งปี นเอกสารให้หน่วยรับตรวจ	25 (29.07)	46 (53.49)	13 (15.12)	1 (1.16)	1 (1.16)	4.08 (เห็นด้วยมาก)
1.2 คำนิยามของการตรวจสอบ ภายใน ควรเพิ่ม “ผู้ตรวจสอบ ภายใน ต้องเป็นผู้ประเมินผล ทาง การ บริหาร และ วัตถุประสงค์ ประสิทธิภาพ และผลสัมฤทธิ์ของ การดำเนินงานของหน่วยรับตรวจ”	31 (36.05)	46 (53.49)	9 (10.47)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.26 (เห็นด้วยมาก)
1.3 คำนิยามของการตรวจสอบ ภายในควรเพิ่ม “หน่วยตรวจสอบ ภายในต้องสามารถเข้าถึงเอกสาร ข้อมูล ที่จำเป็นในการตรวจสอบ ของหน่วยรับตรวจได้”	35 (40.70)	48 (55.81)	3 (3.49)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.37 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)						4.24 (เห็นด้วยมาก)
2. การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ที่เป็นอิสระและเที่ยงธรรม						
หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องมี ความเป็นอิสระในการตรวจสอบ และรักษามาตรฐานการตรวจสอบ ที่เสมอภาคกัน	43 (50.00)	36 (41.86)	7 (8.14)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.42 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)						4.42 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.41 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐานด้าน คุณสมบัติ	ระดับความเห็น					ค่าเฉลี่ย
	5	4	3	2	1	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
3. ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน						
3.1 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการตรวจสอบภายใน และต้องเป็นผู้ให้คำแนะนำในเรื่องนโยบายการบริหารของผู้บริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วย	44 (51.16)	32 (37.21)	8 (9.30)	1 (1.16)	1 (1.16)	4.36 (เห็นด้วยมาก)
3.2 หน่วยตรวจสอบภายในควรตรวจสอบให้ครบทุกประเภทของการตรวจสอบ เพื่อลดข้อผิดพลาดและป้องกันการทุจริตของหน่วยรับตรวจ	34 (39.53)	49 (56.98)	3 (3.49)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.36 (เห็นด้วยมาก)
3.3 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ที่ศึกษากฎหมาย กฎระเบียบในการปฏิบัติงานเพื่อช่วยเหลือผู้ปฏิบัติงานให้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง	50 (58.14)	33 (38.37)	3 (3.49)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.55 (เห็นด้วยมากที่สุด)
3.4 การให้คำแนะนำปรึกษาควรใช้ภาษาพูด เขียน และสื่อความหมายให้ชัดเจน เข้าใจง่าย	51 (59.30)	33 (38.37)	2 (2.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.57 (เห็นด้วยมากที่สุด)
3.5 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องแจ้งจุดเสี่ยงและเป็นผู้หาแนวทางการควบคุมความเสี่ยงร่วมกับหน่วยรับตรวจ	46 (53.49)	35 (40.70)	4 (4.65)	1 (1.16)	0 (0.00)	4.47 (เห็นด้วยมาก)
	ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)					4.46 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.41 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐานด้าน คุณสมบัติ	ระดับความเห็น					ค่าเฉลี่ย
	5	4	3	2	1	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
4. ความระมัดระวังรอบคอบในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน						
4.1 ควรมีการประชุมปิดการตรวจเพื่อแจ้งเรื่องที่ตรวจพบและข้อเสนอแนะแก่หน่วยรับตรวจทุกครั้งก่อนออกรายงานผลการตรวจสอบ	43 (50.00)	38 (44.19)	5 (5.81)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.44 (เห็นด้วยมาก)
4.2 หน่วยรับตรวจต้องลงลายมือชื่อในกระดาษทำการของผู้ตรวจสอบภายในทุกครั้งเพื่อยืนยันความถูกต้อง และความเชื่อถือได้ของข้อมูล	44 (51.16)	34 (39.53)	8 (9.30)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.42 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)						4.43 (เห็นด้วยมาก)
5. การพัฒนาความรู้ในวิชาชีพการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง						
5.1 คุณสมบัติหนึ่งของผู้ตรวจสอบภายในคือจะต้องมีความรอบรู้ในเรื่องระบบสารสนเทศเทคโนโลยีเพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน	42 (48.84)	40 (46.51)	4 (4.65)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.44 (เห็นด้วยมาก)
5.2 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องพัฒนาความรู้ในด้านภาษาต่างประเทศเพื่อให้ทันต่อการเปิดประชาคมอาเซียน	29 (33.72)	42 (48.84)	15 (17.44)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.16 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)						4.30 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.41 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐานด้าน คุณสมบัติ	ระดับความเห็น					ค่าเฉลี่ย
	5	4	3	2	1	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
6. การประเมินผลการปฏิบัติงาน ตรวจสอบภายใน นอกจากหน่วยตรวจสอบภายใน มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ของตนเองแล้วต้องได้รับการ ประเมินผลการปฏิบัติงานจาก ภายนอกหน่วยงาน หรือ นอก องค์กร	33 (38.37)	49 (56.98)	4 (4.65)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.34 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)						4.34 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)						4.37 (เห็นด้วยมาก)

จากตารางที่ 4.41 พบว่าในแนวทางการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในตามเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ประเด็นมาตรฐานด้านคุณสมบัติ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นด้วย ระดับเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 4.37 โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.46 ความระมัดระวังรอบคอบในการตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.43 การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่เป็นอิสระและเที่ยงธรรม มีค่าเฉลี่ย 4.42 การประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.30 กฎบัตรการตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.24 และการพัฒนาความรู้ในวิชาชีพการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ย 4.16 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.42 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ของระดับความคิดเห็นในการพัฒนา กระบวนการตรวจสอบภายในตามประเด็นมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน

ประเด็นตามมาตรฐาน ด้านการปฏิบัติงาน	ระดับความเห็น					ค่าเฉลี่ย
	5	4	3	2	1	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
1. การวางแผนการตรวจสอบ การ เสนอ และอนุมัติแผนการ ตรวจสอบ						
1.1 หน่วยรับตรวจ และผู้บริหาร ควรมีการวางแผนการตรวจสอบ ภายในร่วมกัน เพื่อให้เกิดความ เข้าใจและการยอมรับผลการ ตรวจสอบ	40 (46.51)	42 (48.84)	4 (4.65)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.42 (เห็นด้วยมาก)
1.2 แผน การ ปฏิ บั ติ งาน ตรวจสอบจะต้องครอบคลุมถึงการ ตรวจสอบด้านการบริหารและผล การดำเนินงาน	37 (43.02)	48 (55.81)	1 (1.16)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.42 (เห็นด้วยมาก)
1.3 หน่วยรับตรวจควรมีได้รับการ ติดตามผลการปฏิบัติงานตาม ข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบ ภายใน	31 (36.05)	52 (60.47)	3 (3.49)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.33 (เห็นด้วยมาก)
1.4 หน่วยตรวจสอบภายใน จะต้องแจ้งแนวทางการตรวจสอบ ให้แก่หน่วยรับตรวจทราบทุกครั้ง ก่อนการเข้าตรวจสอบ	48 (55.81)	34 (39.53)	4 (4.65)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.51 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)						4.42 (เห็นด้วยมาก)
2.การประเมินความเสี่ยงเพื่อวาง แผนการตรวจสอบ						
2.1 หน่วยรับตรวจควรมีการ ประเมิน ความเสี่ยงภายใน หน่วยงาน เพื่อรองรับ การ ตรวจสอบภายใน	38 (44.19)	44 (51.16)	4 (4.65)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.40 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.42 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐาน ด้านการปฏิบัติงาน	ระดับความเห็น					ค่าเฉลี่ย (เห็นด้วย มาก)
	5	4	3	2	1	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
2.2 รายงานผลการตรวจสอบซึ่งประกอบด้วย ผลการปฏิบัติงาน มาตรการควบคุม และ ข้อเสนอแนะที่จะทำให้การปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	34 (39.53)	48 (55.81)	4 (4.65)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.35 (เห็นด้วย มาก)
2.3 ผู้ตรวจสอบภายในควรใช้ รายงานผลการปฏิบัติงานของ หน่วยรับตรวจเป็นข้อมูลในการ ประเมิน ความเสี่ยงและวาง แผนการตรวจสอบ	48 (55.81)	30 (34.88)	8 (9.30)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.47 (เห็นด้วย มาก)
2.4 หน่วยรับตรวจควรนำผลจาก การตรวจสอบภายในไปสร้าง มาตรการในการควบคุมภายในเพื่อ ป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นใหม่	29 (33.72)	49 (56.98)	8 (9.30)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.24 (เห็นด้วย มาก)
2.5 หน่วยรับตรวจควรมีส่วน ร่วมในการกำหนดระดับความเสี่ยง ที่ยอมรับได้	38 (44.19)	43 (50.00)	5 (5.81)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.38 (เห็นด้วย มาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)						4.37 (เห็นด้วย มาก)
3. งบประมาณและอัตรากำลังของ หน่วยตรวจสอบภายใน						
3.1 หน่วยตรวจสอบภายในควรแต่งตั้ง คณะทำงานเครือข่ายช่วยตรวจสอบ ภายในที่มีตัวแทนกลุ่มบริหารงาน การเงินและสินทรัพย์ กลุ่มนโยบายและ แผน และศึกษานิเทศก์ร่วมเป็น คณะทำงานอยู่ด้วยทุกเครือข่าย	32 (37.21)	39 (45.35)	10 (11.63)	3 (3.49)	2 (2.33)	4.12 (เห็นด้วย มาก)

ตารางที่ 4.42 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐาน ด้านการปฏิบัติงาน	ระดับความเห็น					ค่าเฉลี่ย
	5	4	3	2	1	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
3.2 หน่วยตรวจสอบภายในควรจัดทำคู่มือให้สถานศึกษารายงานผลการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยตรวจสอบภายในทราบทุกภาคการศึกษา	33 (52.33)	45 (52.33)	8 (9.30)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.29 (เห็นด้วยมาก)
3.3 หน่วยตรวจสอบภายในควรมีการจัดการจัดฝึกอบรมแนวทางการตรวจสอบให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	45 (52.33)	38 (44.19)	2 (2.33)	1 (1.16)	0 (0.00)	4.48 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)						4.30 (เห็นด้วยมาก)
4. นโยบายและแนวทางการปฏิบัติงาน การประสานงาน						
4.1 แผนการตรวจสอบภายใน ควรมีการกำหนดช่วงเวลาการตรวจสอบให้เหมาะสมกับหน่วยรับตรวจ	43 (50.00)	36 (41.86)	7 (8.14)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.42 (เห็นด้วยมาก)
4.2 หน่วยตรวจสอบภายในควรมีการตรวจสอบภาคสนามร่วมกับหน่วยงานอื่น	41 (47.67)	39 (45.35)	6 (6.98)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.41 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)						4.42 (เห็นด้วยมาก)
5. รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนของหน่วยตรวจสอบภายใน						
5.1 หน่วยตรวจสอบภายในควรแจ้งผลการตรวจสอบ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเป็นลายลักษณ์อักษรให้แก่หน่วยรับตรวจทราบทุกครั้ง	38 (44.19)	45 (52.33)	3 (3.49)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.41 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.42 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐาน ด้านการปฏิบัติงาน	ระดับความเห็น					ค่าเฉลี่ย
	5	4	3	2	1	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
5.2 รูปแบบของรายงานผลการ ตรวจสอบควรเป็นข้อความที่เข้าใจง่าย ชัดเจน รัดกุม และนำไปปฏิบัติได้	46 (53.49)	34 (39.53)	6 (6.98)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.47 (เห็นด้วยมาก)
5.3 ควรมีการนำระบบ Intranet เข้า มาในการรายงานผลการตรวจสอบ และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ กฎระเบียบ กฎหมาย คำสั่งต่างๆ	42 (48.84)	41 (47.67)	3 (3.49)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.45 (เห็นด้วยมาก)
5.4 รายงานผลการตรวจสอบ ภายในควรมีผลการประเมินผล ความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และผลลัพธ์ จากการ ปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ	44 (51.16)	38 (44.19)	4 (4.65)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.47 (เห็นด้วย มาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)						4.45 (เห็นด้วยมาก)
6. กิจกรรมการตรวจสอบภายใน						
6.1 การตรวจสอบภายในถือเป็น การตรวจสอบการปฏิบัติงานของ หน่วยรับตรวจเพื่อเป็นการตรวจสอบ ถ่วงถ่วงการปฏิบัติงานภายในให้ ถูกต้องก่อนการถูกตรวจสอบจาก หน่วยงานภายนอก	44 (51.16)	40 (46.51)	2 (2.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.49 (เห็นด้วย มาก)
6.2 การวางแผนการควบคุม ภายในจะต้องมีการประเมินความ เสี่ยงและนำผลการตรวจสอบครั้ง ก่อนมาใช้เป็นแนวทางการวางแผนการควบคุมภายใน	45 (52.33)	36 (41.86)	5 (5.81)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.47 (เห็นด้วย มาก)
6.3 ควรนำผลการตรวจสอบภายใน ไปสร้างมาตรการเพื่อควบคุมภายใน ครั้งต่อไปให้รัดกุมมากยิ่งขึ้น	43 (50.00)	37 (43.02)	6 (6.98)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.43 (เห็นด้วย มาก)

ตารางที่ 4.42 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐาน ด้านการปฏิบัติงาน	ระดับความเห็น					ค่าเฉลี่ย
	5	4	3	2	1	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)						4.46 (เห็นด้วยมาก)
7. การวางแผนการปฏิบัติงาน						
ตรวจสอบ	48	33	5	0	0	4.50
7.1 การวางแผนการปฏิบัติงาน	(55.81)	(38.37)	(5.81)	(0.00)	(0.00)	(เห็นด้วยมาก ที่สุด)
ตรวจสอบจะต้องวางแผนและ กำหนดขอบเขตให้ครอบคลุมถึง การตรวจสอบด้านบริหาร และ ด้านผลการดำเนินงาน						
7.2 หน่วยตรวจสอบภายในจะต้อง ส่งแผนการปฏิบัติงานประจำปีและ ปฏิทินกำหนดการเข้าตรวจให้หน่วย รับตรวจทราบอย่างทั่วถึง	42 (48.84)	40 (46.51)	4 (4.65)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.44 (เห็นด้วย มาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)						4.47 (เห็นด้วยมาก)
8. การปฏิบัติงานตรวจสอบ						
ภาคสนาม	36	42	8	0	0	4.33
8.1 หน่วยตรวจสอบภายใน จะต้องเข้าตรวจสอบตรงตาม ปฏิทินกำหนดการตรวจสอบที่ส่ง ให้แก่สถานศึกษาทุกครั้ง	(41.86)	(48.84)	(9.30)	(0.00)	(0.00)	(เห็นด้วย มาก)
8.2 หน่วยตรวจสอบภายในควรแจ้ง ขอบข่ายงานตรวจสอบให้แก่หน่วย รับตรวจก่อนการเข้าตรวจสอบเพื่อ เตรียมความพร้อมสำหรับข้อมูลที่ผู้ ตรวจสอบต้องการ	37 (43.02)	43 (50.00)	6 (6.98)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.36 (เห็นด้วย มาก)

ตารางที่ 4.42 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐาน ด้านการปฏิบัติงาน	ระดับความเห็น					ค่าเฉลี่ย
	5	4	3	2	1	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
8.3 ทั้งก่อนและหลังการตรวจสอบ ภาคสนามจะต้องมีการประชุมปิดการ ตรวจที่มีผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมด้วยทุกครั้ง	41 (47.67)	40 (46.51)	5 (5.81)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.42 (เห็นด้วย มาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)						4.37 (เห็นด้วย มาก)
9. รายงานผลการปฏิบัติงาน ตรวจสอบ						
9.1 หน่วยตรวจสอบภายในควร ส่งสำเนารายงานสรุปผลการ ปฏิบัติงานตรวจสอบประจำปี ให้แก่หน่วยรับตรวจทราบอย่าง ทั่วถึง	42 (48.84)	41 (47.67)	3 (3.49)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.45 (เห็นด้วย มาก)
9.2 ควรให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ภายในเข้าประชุมกับผู้บริหารทุก ครั้งเพื่อนำเสนอผลการตรวจสอบ และร่วมกันหาแนวทางแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้น	44 (51.16)	38 (44.19)	4 (4.65)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.47 (เห็นด้วย มาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)						4.46 (เห็นด้วย มาก)
10. การติดตามผลการตรวจสอบ						
หน่วยตรวจสอบภายในควรมีการ ตรวจติดตามผลการตรวจสอบ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	47 (54.65)	5 (40.70)	4 (4.65)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.50 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)						4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)
ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)						4.42 (เห็นด้วยมาก)

จากตารางที่ 4.42 พบว่าในแนวทางการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในตามเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ประเด็นมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นด้วย ระดับเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 4.42 โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การติดตามผลการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.50 การวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.47 กิจกรรมการตรวจสอบภายใน และรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.46 รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนของหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.45 นโยบายและแนวทางการปฏิบัติงาน การประสานงาน มีค่าเฉลี่ย 4.42 การวางแผนการตรวจสอบ การเสนอ และอนุมัติแผนการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.42 การปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม มีค่าเฉลี่ย 4.37 การประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.37 งบประมาณและอัตรากำลังของหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.30 ตามลำดับ

4.3.2.2 แนวทางการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในที่นอกเหนือจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในที่นอกเหนือจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ซึ่งกำหนดระดับความเห็น 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย และ 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยมาก ดังตารางที่ 4.43

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.43 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ของระดับความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในที่นอกเหนือจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ

ประเด็นการพัฒนาเพิ่มเติม	ระดับความเห็น					ค่าเฉลี่ย
	5	4	3	2	1	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
1. การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในควรใช้การตรวจสอบแบบกัลยาณมิตร แทนการตรวจสอบแบบจับผิด	56 (65.12)	24 (27.91)	6 (6.98)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.58 (เห็นด้วยมากที่สุด)
2. การใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน ควรจัดทำในลักษณะ “เพื่อนช่วยเพื่อน”	54 (62.79)	27 (31.40)	5 (5.81)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.57 (เห็นด้วยมากที่สุด)
3. ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ด้านการตรวจสอบภายในแก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในให้มีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบ	47 (54.65)	34 (39.53)	5 (5.81)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.49 (เห็นด้วยมาก)
4. ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยตนเองในเรื่องที่มีความซับซ้อน เป็นงานที่ก่อให้เกิดการทุจริต แทนการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน	39 (45.35)	41 (47.67)	6 (6.98)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.38 (เห็นด้วยมาก)
5. หน่วยตรวจสอบภายในควรจัดอบรมให้ความรู้ในรูปแบบของการอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์ให้แก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในแทนการบรรยาย	45 (52.33)	34 (39.53)	7 (8.14)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.44 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.43 (ต่อ)

ประเด็นการพัฒนาเพิ่มเติม	ระดับความเห็น					ค่าเฉลี่ย (เห็นด้วยมาก)
	5	4	3	2	1	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
6. หน่วยรับตรวจควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง เพื่อเปรียบเทียบกับผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบภายใน	40 (46.51)	40 (46.51)	6 (6.98)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.40 (เห็นด้วยมาก)
7. หน่วยตรวจสอบภายในควรได้รับการประเมินความพึงพอใจจากหน่วยรับตรวจเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน และสร้างความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยรับตรวจ	36 (41.86)	44 (51.16)	6 (6.98)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.35 (เห็นด้วยมาก)
8. ผู้ตรวจสอบภายในควรติดตามผลการตรวจสอบซ้ำหลังจากการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน	29 (33.72)	44 (51.16)	13 (15.12)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.19 (เห็นด้วยมาก)
9. สถานศึกษาจะต้องได้รับการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และได้รับการติดตามผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	24 (27.91)	47 (54.65)	15 (17.44)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.10 (เห็นด้วยมาก)
10. ผู้ตรวจสอบต้องแจ้งปฏิทินการเข้าตรวจสอบให้แก่สถานศึกษาทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบ	38 (44.19)	37 (43.02)	9 (10.47)	2 (2.33)	0 (0.00)	4.29 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.43 (ต่อ)

ประเด็นการพัฒนาเพิ่มเติม	ระดับความเห็น					ค่าเฉลี่ย
	5	4	3	2	1	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
11. หน่วยรับตรวจควรได้รับการแจ้งล่วงหน้าก่อนการเข้าตรวจสอบอย่างน้อย 1 สัปดาห์	43 (50.00)	32 (37.21)	10 (11.63)	1 (1.16)	0 (0.00)	4.36 (เห็นด้วยมาก)
12. หน่วยรับตรวจควรได้รับรายงานผลการตรวจสอบภายในเชิงลึก รอบด้านและระบุข้อปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง	43 (50.00)	38 (37.21)	5 (11.63)	0 (1.16)	0 (0.00)	4.36 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)						4.39 (เห็นด้วยมาก)

จากตารางที่ 4.43 พบว่า ในแนวทางการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในที่ นอกเหนือจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความ คิดเห็นด้วย ระดับ เห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 4.39 โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในควรใช้การตรวจสอบแบบกัลยาณมิตรแทนการตรวจสอบแบบ จับผิดมีค่าเฉลี่ย 4.58 การใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน ควรจัดทำในลักษณะ“เพื่อช่วยเพื่อน” มากกว่าการเข้าตรวจสอบ เพื่อไม่ให้เกิดความระแวงไม่อยากจะเข้าตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.57 นอกจากนี้ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องมีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในต้อง เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ด้านการตรวจสอบภายในแก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในให้มีความ เชี่ยวชาญด้วย เพื่อเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในจะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปให้คำปรึกษา หรือ เป็นที่ปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจใกล้เคียงได้ มีค่าเฉลี่ย 4.49 หน่วยตรวจสอบภายในควรจัดอบรมให้ ความรู้ในรูปแบบของการอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและเรียนรู้ วิธีการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกันให้แก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในมากกว่าการ บรรยาย มีค่าเฉลี่ย 4.44 ก่อนการเข้ารับการตรวจสอบภายใน หน่วยรับตรวจควรมีการประเมินผล การปฏิบัติงานของตนเองก่อน เพื่อเปรียบเทียบกับผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบภายใน มี ค่าเฉลี่ย 4.40 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยตนเองในเรื่องที่มีความ ซับซ้อน หรือเป็นงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตแทนการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในเข้า ตรวจสอบมีค่าเฉลี่ย 4.38 หน่วยรับตรวจควรได้รับการแจ้งล่วงหน้าก่อนการเข้าตรวจสอบอย่าง

น้อย 1 สัปดาห์ พร้อมรายละเอียดของเอกสารที่จะต้องจัดเตรียมในการตรวจสอบ และหน่วยรับตรวจควรได้รับรายงานผลการตรวจสอบภายในเชิงลึกที่รอบด้าน มีสาระสำคัญ อีกทั้งควรระบุถึงความผิดปกติที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง โดยอ้างอิงระเบียบที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับคือ 4.36 หน่วยรับตรวจควรมีการประเมินความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายใน เพื่อให้หน่วยตรวจสอบภายในใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานและสร้างความสัมพันธ์ อันดีกับหน่วยรับตรวจ มีค่าเฉลี่ย 4.35 ผู้ตรวจสอบต้องแจ้งปฏิทินการเข้าตรวจสอบให้แก่สถานศึกษาทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.29 เมื่อมีการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องติดตามผลการตรวจสอบซ้ำอีกครั้งหนึ่ง มีค่าเฉลี่ย 4.19 สถานศึกษาจะต้องได้รับการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และได้รับการติดตามผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง มีค่าเฉลี่ย 4.10

ตารางที่ 4.44 แสดงค่าเฉลี่ย ของระดับความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตามประเด็นมาตรฐานด้านคุณสมบัติ จำแนกตามอายุ

ประเด็นตามมาตรฐานด้าน คุณสมบัติ	อายุ				
	น้อยกว่า 31 ปี n = 11	31-40 ปี n = 37	41-50 ปี n = 16	มากกว่า 50 ปี n = 22	รวม n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
1. กฏบัตรการตรวจสอบภายใน					
1.1 กฏบัตรการตรวจสอบภายใน ควรแจ้งผ่านเว็บไซต์ของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา แทนการส่งปี นเอกสารให้หน่วยรับตรวจ	4.65 (เห็นด้วย มากที่สุด)	4.27 (เห็นด้วยมาก)	3.94 (เห็นด้วยมาก)	3.59 (เห็นด้วยมาก)	4.08 (เห็นด้วยมาก)
1.2 คำนิยามของการตรวจสอบ ภายในควรเพิ่ม “ผู้ตรวจสอบภายใน ต้องเป็นผู้ประเมินผลทางการบริหาร และวัดประสิทธิภาพประสิทธิผล และผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน ของหน่วยรับตรวจ”	4.18 (เห็นด้วยมาก)	4.32 (เห็นด้วยมาก)	4.31 (เห็นด้วยมาก)	4.14 (เห็นด้วยมาก)	4.26 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.44 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐานด้าน คุณสมบัติ	อายุ				
	น้อยกว่า 31 ปี n = 11	31-40 ปี n = 37	41-50 ปี n = 16	มากกว่า 50 ปี n = 22	รวม n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.43 (เห็นด้วยมาก)	4.34 (เห็นด้วยมาก)	4.19 (เห็นด้วยมาก)	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.24 (เห็นด้วยมาก)
1.3 คำนียามของการตรวจสอบ ภายในควรเพิ่ม “หน่วยตรวจสอบ ภายในต้องสามารถเข้าถึงเอกสาร ข้อมูล ที่จำเป็นในการตรวจสอบ ของหน่วยรับตรวจได้”	4.45 (เห็นด้วยมาก)	4.43 (เห็นด้วยมาก)	4.31 (เห็นด้วยมาก)	4.27 (เห็นด้วยมาก)	4.37 (เห็นด้วยมาก)
2. การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ที่เป็นอิสระและเที่ยงธรรม หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องมี ความเป็นอิสระในการตรวจสอบ และรักษามาตรฐานการตรวจสอบ ที่เสมอภาคกัน	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.63 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.50 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.42 (เห็นด้วยมาก)
3. ความเชี่ยวชาญในการ ปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน 3.1 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องมี ความรู้ความเชี่ยวชาญในการ ปฏิบัติงานตรวจสอบตาม มาตรฐานการตรวจสอบภายใน และต้องเป็นผู้ให้คำแนะนำในเรื่อง นโยบายการบริหารของผู้บริหาร ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ด้วย	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.46 (เห็นด้วยมาก)	4.31 (เห็นด้วยมาก)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.36 (เห็นด้วยมาก)
3.2 หน่วยตรวจสอบภายในควร ตรวจสอบให้ครบทุกประเภทของ การตรวจสอบ เพื่อลดข้อผิดพลาด และป้องกันการทุจริตของหน่วย รับตรวจ	4.36 (เห็นด้วยมาก)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.18 (เห็นด้วยมาก)	4.36 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.44 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐานด้าน คุณสมบัติ	อายุ				
	น้อยกว่า 31 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	มากกว่า 50 ปี	รวม
	n = 11	n = 37	n = 16	n = 22	n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
3.3 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ที่ศึกษากฎหมาย กฎระเบียบ ในการปฏิบัติงานเพื่อช่วยเหลือ ผู้ปฏิบัติงานให้ปฏิบัติงานได้อย่าง ถูกต้อง	4.55 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.57 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.55 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.55 (เห็นด้วยมากที่สุด)
3.4 การให้คำแนะนำปรึกษา ควรใช้ ภาษาพูด เขียน และ สื่อ ความหมายให้ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.64 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.59 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.44 (เห็นด้วยมาก)	4.59 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.57 (เห็นด้วยมากที่สุด)
3.5 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องแจ้ง จุดเสี่ยงและเป็นผู้หาแนวทางการ ควบคุมความเสี่ยงร่วมกับหน่วยรับ ตรวจ	4.27 (เห็นด้วยมาก)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.64 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.47 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)	4.36 (เห็นด้วยมาก)	4.49 (เห็นด้วยมาก)	4.45 (เห็นด้วยมาก)	4.47 (เห็นด้วยมาก)	4.46 (เห็นด้วยมาก)
4. ความระมัดระวังรอบคอบในการ ปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน					
4.1 ควรมีการประชุมปิดการตรวจเพื่อ แจ้งเรื่องที่ตรวจพบและข้อเสนอแนะ แก่หน่วยรับตรวจทุกครั้งก่อนออก รายงานผลการตรวจสอบ	4.55 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.54 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.56 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.14 (เห็นด้วยมาก)	4.44 (เห็นด้วยมาก)
4.2 หน่วยรับตรวจต้องลงลายมือ ชื่อในกระดาษทำการของผู้ตรวจ สอบภายในทุกครั้งเพื่อยืนยันความ ถูกต้อง และความเชื่อถือได้ของ ข้อมูล	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.57 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.25 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.42 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)	4.28 (เห็นด้วยมาก)	4.56 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.40 (เห็นด้วยมาก)	4.32 (เห็นด้วยมาก)	4.43 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.44 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐานด้าน คุณสมบัติ	อายุ				
	น้อยกว่า 31 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	มากกว่า 50 ปี	รวม
	n = 11	n = 37	n = 16	n = 22	n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
5. การพัฒนาความรู้ในวิชาชีพการ ตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง					
5.1 คุณสมบัตินี้ของผู้ตรวจสอบ ภายในจะต้องมีความรู้ในเรื่องระบบ สารสนเทศ เทคโนโลยี เพื่อนำมาใช้ ในการปฏิบัติงาน	4.45 (เห็นด้วยมาก)	4.68 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.25 (เห็นด้วยมาก)	4.18 (เห็นด้วยมาก)	4.44 (เห็นด้วยมาก)
5.2 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้อง พัฒนาความรู้ในด้าน ภาษาต่างประเทศเพื่อให้ทันต่อการ เปิดประชาคมอาเซียน	4.18 (เห็นด้วยมาก)	4.32 (เห็นด้วยมาก)	4.13 (เห็นด้วยมาก)	3.91 (เห็นด้วยมาก)	4.16 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)	4.32 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.19 (เห็นด้วยมาก)	4.05 (เห็นด้วยมาก)	4.30 (เห็นด้วยมาก)
6. การประเมินผลการปฏิบัติงาน ตรวจสอบภายใน					
นอกจากหน่วยตรวจสอบภายใน มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ของตนเองแล้วต้องได้รับการ ประเมินผลการปฏิบัติงานจาก ภายนอกหน่วยงาน หรือ นอก องค์กร	4.45 (เห็นด้วยมาก)	4.24 (เห็นด้วยมาก)	4.69 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.18 (เห็นด้วยมาก)	4.34 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)	4.45 (เห็นด้วยมาก)	4.24 (เห็นด้วยมาก)	4.69 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.18 (เห็นด้วยมาก)	4.34 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)	4.31 (เห็นด้วยมาก)	4.42 (เห็นด้วยมาก)	4.43 (เห็นด้วยมาก)	4.25 (เห็นด้วยมาก)	4.37 (เห็นด้วยมาก)

จากตารางที่ 4.44 ที่แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตามประเด็นมาตรฐานด้านคุณสมบัติ จำแนกตามอายุ พบว่ามีค่าเฉลี่ยในภาพรวม เห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 4.37 โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ช่วงอายุ 41 – 50 ปี มีค่าเฉลี่ย 4.43 ช่วงอายุ 31 – 40 ปี มีค่าเฉลี่ย 4.32 ช่วงอายุน้อยกว่า 31 ปี มีค่าเฉลี่ย 4.31 และช่วงอายุที่มากกว่า 50 ปี มีค่าเฉลี่ย 4.25

ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุน้อยกว่า 31 ปี ให้ความเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตามประเด็นมาตรฐานด้านคุณสมบัติ ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.45 กฎบัตรการตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.43 ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.36 การพัฒนาความรู้ในวิชาชีพการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ย 4.32 ความระมัดระวังรอบคอบในการตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.22 และการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่เป็นอิสระและเที่ยงธรรม มีค่าเฉลี่ย 4.00 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 31 – 40 ปี ให้ความเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตามประเด็นมาตรฐานด้านคุณสมบัติ ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ความระมัดระวังรอบคอบในการตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.56 การพัฒนาความรู้ในวิชาชีพการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ย 4.50 ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.49 การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่เป็นอิสระและเที่ยงธรรม มีค่าเฉลี่ย 4.41 กฎบัตรการตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.34 และการประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.24 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 41 - 50 ปี ให้ความเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตามประเด็นมาตรฐานด้านคุณสมบัติ ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.69 การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่เป็นอิสระและเที่ยงธรรม มีค่าเฉลี่ย 4.63 ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.45 ความระมัดระวังรอบคอบในการตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.44 กฎบัตรการตรวจสอบภายใน และการพัฒนาความรู้ในวิชาชีพการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.19 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุมากกว่า 50 ปี ให้ความเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตามประเด็นมาตรฐานด้านคุณสมบัติ ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่เป็นอิสระและเที่ยงธรรม มีค่าเฉลี่ย 4.50 ความ

เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.47 ความระมัดระวังรอบคอบในการตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.32 การประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.18 การพัฒนาความรู้ในวิชาชีพการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ย 4.05 และกฎบัตรการตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.45 แสดงค่าเฉลี่ย ของระดับความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตามประเด็นมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน จำแนกตามอายุ

ประเด็นตามมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน	อายุ				
	น้อยกว่า 31 ปี n = 11	31-40 ปี n = 37	41-50 ปี n = 16	มากกว่า 50 ปี n = 22	รวม n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
1. การวางแผนการตรวจสอบ การเสนอ และอนุมัติแผนการตรวจสอบ					
1.1 หน่วยรับตรวจ และผู้บริหารควรการวางแผนการตรวจสอบภายในร่วมกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและการยอมรับผลการตรวจสอบ	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.31 (เห็นด้วยมาก)	4.73 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.42 (เห็นด้วยมาก)
1.2 แผนการปฏิบัติงานตรวจสอบจะต้องครอบคลุมถึงการตรวจสอบด้านการบริหารและผลการดำเนินงาน	4.64 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.54 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.56 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.42 (เห็นด้วยมาก)
1.3 หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องแจ้งแนวทางการตรวจสอบให้แก่หน่วยรับตรวจทราบทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบ	4.55 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.62 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.31 (เห็นด้วยมาก)	4.45 (เห็นด้วยมาก)	4.51 (เห็นด้วยมากที่สุด)
1.4 หน่วยรับตรวจควรได้รับการติดตามผลการปฏิบัติงานตามข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบภายใน	4.18 (เห็นด้วยมาก)	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.69 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.05 (เห็นด้วยมาก)	4.33 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.27 (เห็นด้วยมาก)	4.44 (เห็นด้วยมาก)	4.52 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.26 (เห็นด้วยมาก)	4.42 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.45 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน	อายุ				
	น้อยกว่า 31 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	มากกว่า 50 ปี	รวม
	n = 11	n = 37	n = 16	n = 22	n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
2.การประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบ					
2.1 หน่วยรับตรวจควรมีการประเมินความเสี่ยงภายในหน่วยงานเพื่อรองรับการตรวจสอบภายใน	4.27 (เห็นด้วยมาก)	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.31 (เห็นด้วยมาก)	4.55 (เห็นด้วยมาก)	4.40 (เห็นด้วยมาก)
2.2 รายงานผลการตรวจสอบซึ่งประกอบด้วย ผลการปฏิบัติงาน มาตรการควบคุม และข้อเสนอแนะที่จะทำให้การปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.05 (เห็นด้วยมาก)	4.56 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.86 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.35 (เห็นด้วยมาก)
2.3 หน่วยรับตรวจควรนำผลการตรวจสอบภายใน ไปสร้างมาตรการในการควบคุมภายในเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นใหม่	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.35 (เห็นด้วยมาก)	4.25 (เห็นด้วยมาก)	4.18 (เห็นด้วยมาก)	4.24 (เห็นด้วยมาก)
2.4 หน่วยรับตรวจควรมีส่วนร่วมในการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.44 (เห็นด้วยมาก)	4.55 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.38 (เห็นด้วยมาก)
2.5 การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในควรใช้การตรวจสอบแบบกัลยาณมิตร แทนการตรวจสอบแบบจับผิด	4.45 (เห็นด้วยมาก)	4.59 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.63 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.59 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.58 (เห็นด้วยมากที่สุด)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.07 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.39 (เห็นด้วยมาก)	4.54 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.37 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.45 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน	อายุ				
	น้อยกว่า 31 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	มากกว่า 50 ปี	รวม
	n = 11	n = 37	n = 16	n = 22	n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
3. งบประมาณและอัตรากำลังของหน่วยตรวจสอบภายใน					
3.1 หน่วยตรวจสอบภายในควรแต่งตั้งคณะทำงานเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในที่มีตัวแทนกลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ กลุ่มนโยบายและแผน และศึกษานิเทศก์ร่วมเป็นคณะทำงานอยู่ด้วยทุกเครือข่าย	4.55 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.16 (เห็นด้วยมาก)	4.13 (เห็นด้วยมาก)	3.82 (เห็นด้วยมาก)	4.12 (เห็นด้วยมาก)
3.2 หน่วยตรวจสอบภายในควรจัดทำคู่มือให้สถานศึกษารายงานผลการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยตรวจสอบภายในทราบทุกภาคการศึกษา	4.27 (เห็นด้วยมาก)	4.30 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.14 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)
3.3 หน่วยตรวจสอบภายในควรมีการจัดการจัดฝึกอบรมแนวทางการตรวจสอบให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	4.91 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.54 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.25 (เห็นด้วยมาก)	4.32 (เห็นด้วยมาก)	4.48 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.58 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.33 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.09 (เห็นด้วยมาก)	4.30 (เห็นด้วยมาก)
4. นโยบายและแนวทางการปฏิบัติงาน การประสานงาน					
4.1 แผนการตรวจสอบภายในควรมีการกำหนดช่วงเวลาการตรวจสอบให้เหมาะสมกับหน่วยรับตรวจ	4.64 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.27 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.42 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.45 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน	อายุ				
	น้อยกว่า 31 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	มากกว่า 50 ปี	รวม
	n = 11	n = 37	n = 16	n = 22	n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
4.2 หน่วยตรวจสอบภายในควรมีการตรวจสอบภาคสนามร่วมกับหน่วยงานอื่น	4.73 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.76 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.06 (เห็นด้วยมาก)	3.91 (เห็นด้วยมาก)	4.41 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.69 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.52 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.28 (เห็นด้วยมาก)	4.21 (เห็นด้วยมาก)	4.42 (เห็นด้วยมาก)
5. รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนของหน่วยตรวจสอบภายใน					
5.1 หน่วยตรวจสอบภายในควรถูกแจ้งผลการตรวจสอบ ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะเป็นลายลักษณ์อักษรให้แก่หน่วยรับตรวจทราบทุกครั้ง	4.18 (เห็นด้วยมาก)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.81 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.23 (เห็นด้วยมาก)	4.41 (เห็นด้วยมาก)
5.2 รูปแบบของรายงานผลการตรวจสอบภายในควรเป็นข้อความที่เข้าใจง่าย ชัดเจน รัดกุม และนำไปปฏิบัติได้	4.73 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.54 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.44 (เห็นด้วยมาก)	4.23 (เห็นด้วยมาก)	4.47 (เห็นด้วยมาก)
5.3 ควรมีการนำระบบ Intranet เข้ามาในการรายงานผลการตรวจสอบ และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎระเบียบ กฎหมาย คำสั่งต่างๆ	4.82 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.54 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.18 (เห็นด้วยมาก)	4.45 (เห็นด้วยมาก)
5.4 รายงานผลการตรวจสอบภายในควรมีผลการประเมินผล ความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และผลลัพธ์ จากการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ	4.18 (เห็นด้วยมาก)	4.35 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.77 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.47 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.48 (เห็นด้วยมาก)	4.46 (เห็นด้วยมาก)	4.53 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.35 (เห็นด้วยมาก)	4.45 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.45 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน	อายุ				
	น้อยกว่า 31 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	มากกว่า 50 ปี	รวม
	n = 11	n = 37	n = 16	n = 22	n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
6. กิจกรรมการตรวจสอบภายใน					
6.1 การตรวจสอบภายในถือเป็น การตรวจสอบการปฏิบัติงานของ หน่วยรับตรวจเพื่อเป็นการ ตรวจสอบกลิ่น การองการ ปฏิบัติงานภายในให้ถูกต้องก่อน การถูกตรวจสอบจากหน่วยงาน ภายนอก	4.18 (เห็นด้วยมาก)	4.54 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.63 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.45 (เห็นด้วยมาก)	4.49 (เห็นด้วย มาก)
6.2 การวางแผนการควบคุม ภายในจะต้องมีการประเมินความ เสี่ยงและนำผลการตรวจสอบครั้ง ก่อนมาใช้เป็นแนวทางในการวาง แผนการควบคุมภายใน	4.45 (เห็นด้วยมาก)	4.27 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.77 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.47 (เห็นด้วยมาก)
6.3 ควรนำผลการตรวจสอบ ภายในไปสร้างมาตรการเพื่อ ควบคุมภายในครั้งต่อไปให้รัดกุม มากยิ่งขึ้น	4.64 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.19 (เห็นด้วยมาก)	4.63 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.59 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.43 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.42 (เห็นด้วยมาก)	4.33 (เห็นด้วยมาก)	4.59 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.60 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.46 (เห็นด้วยมาก)
7. การวางแผนการปฏิบัติงาน ตรวจสอบ					
7.1 การวางแผนการปฏิบัติงาน ตรวจสอบจะต้องวางแผนและ กำหนดขอบเขตให้ครอบคลุมถึง การตรวจสอบด้านบริหาร และ ด้านผลการดำเนินงาน	4.36 (เห็นด้วยมาก)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.75 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.55 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.50 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)

ตารางที่ 4.45 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน	อายุ				
	น้อยกว่า 31 ปี n = 11	31-40 ปี n = 37	41-50 ปี n = 16	มากกว่า 50 ปี n = 22	รวม n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
7.2 หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องส่งแผนการปฏิบัติงานประจำปีและปฏิทินกำหนดการเข้าตรวจให้หน่วยรับตรวจทราบอย่างทั่วถึง	4.45 (เห็นด้วยมาก)	4.68 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.09 (เห็นด้วยมาก)	4.44 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.55 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.57 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.32 (เห็นด้วยมาก)	4.47 (เห็นด้วยมาก)
8. การปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม					
8.1 หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องเข้าตรวจสอบตรงตามปฏิทินกำหนดการตรวจสอบที่ส่งให้แก่สถานศึกษาทุกครั้ง	4.45 (เห็นด้วยมาก)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.13 (เห็นด้วยมาก)	4.27 (เห็นด้วยมาก)	4.33 (เห็นด้วยมาก)
8.2 หน่วยตรวจสอบภายในควรแจ้งขอบข่ายงานตรวจสอบให้แก่หน่วยรับตรวจก่อนการเข้าตรวจสอบเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับข้อมูลที่ผู้ตรวจสอบต้องการ	4.45 (เห็นด้วยมาก)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.31 (เห็นด้วยมาก)	4.27 (เห็นด้วยมาก)	4.36 (เห็นด้วยมาก)
8.3 ทั้งก่อนและหลังการตรวจสอบภาคสนามจะต้องมีการประชุมปิดการตรวจที่มีผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมด้วยทุกครั้ง	4.36 (เห็นด้วยมาก)	4.59 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.75 (เห็นด้วยมากที่สุด)	3.91 (เห็นด้วยมาก)	4.42 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.42 (เห็นด้วยมาก)	4.47 (เห็นด้วยมาก)	4.40 (เห็นด้วยมาก)	4.15 (เห็นด้วยมาก)	4.33 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.45 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน	อายุ				
	น้อยกว่า 31 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	มากกว่า 50 ปี	รวม
	n = 11	n = 37	n = 16	n = 22	n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
9. รายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ					
9.1 หน่วยตรวจสอบภายในควรส่งสำเนารายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตรวจสอบประจำปีให้แก่หน่วยรับตรวจทราบอย่างทั่วถึง	4.73 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.32 (เห็นด้วยมาก)	4.75 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.32 (เห็นด้วยมาก)	4.45 (เห็นด้วยมาก)
9.2 ควรให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในเข้าประชุมกับผู้บริหารทุกครึ่งเพื่อนำเสนอผลการตรวจสอบและร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.91 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.47 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.37 (เห็นด้วยมาก)	4.35 (เห็นด้วยมาก)	4.57 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.62 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.46 (เห็นด้วยมาก)
10. การติดตามผลการตรวจสอบ					
หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องมีการตรวจติดตามผลการตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	3.82 (เห็นด้วยมาก)	4.59 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.81 (เห็นด้วยมาก)	4.45 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.82 (เห็นด้วยมาก)	4.59 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.81 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.45 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)
ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)	4.35 (เห็นด้วยมาก)	4.43 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.36 (เห็นด้วยมาก)	4.42 (เห็นด้วยมาก)

จากตารางที่ 4.45 ที่แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตามประเด็นมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน จำแนกตามอายุ พบว่ามีค่าเฉลี่ยในภาพรวม เห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 4.42 โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไป

หาน้อย ดังนี้ ช่วงอายุ 41 – 50 ปี มีค่าเฉลี่ย 4.50 ช่วงอายุ 31 – 40 ปี มีค่าเฉลี่ย 4.43 ช่วงอายุที่มากกว่า 50 ปี มีค่าเฉลี่ย 4.36 และช่วงอายุน้อยกว่า 31 ปี มีค่าเฉลี่ย 4.35 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุน้อยกว่า 31 ปี ให้ความเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตามประเด็นมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ นโยบายและแนวทางการปฏิบัติงาน การประสานงาน มีค่าเฉลี่ย 4.69 งบประมาณและอัตราค่าจ้างของหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.58 รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนของหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.48 กิจกรรมการตรวจสอบภายใน และการปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.42 การวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.41 รายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.37 การวางแผนการตรวจสอบ การเสนอและอนุมัติแผนการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.27 การประเมินความเสี่ยงเพื่อการวางแผนการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.07 และการติดตามผลการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 3.82 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 31 – 40 ปี ให้ความเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตามประเด็นมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การติดตามผลการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.59 การวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.55 นโยบายและแนวทางการปฏิบัติงาน การประสานงาน มีค่าเฉลี่ย 4.52 การปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม มีค่าเฉลี่ย 4.47 รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนของหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.46 การวางแผนการตรวจสอบ การเสนอและอนุมัติแผนการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.44 รายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.35 งบประมาณและอัตราค่าจ้างของหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.33 กิจกรรมการตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.33 การประเมินความเสี่ยงเพื่อการวางแผนการตรวจสอบ มี 4.29

ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 41 – 50 ปี ให้ความเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตามประเด็นมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การติดตามผลการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.81 กิจกรรมการตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.59 การวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยและรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.57 รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนของหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.53 การวางแผนการตรวจสอบ การเสนอและอนุมัติแผนการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.52 การปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม มีค่าเฉลี่ย 4.40 การประเมินความเสี่ยงเพื่อการวางแผนการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.39 งบประมาณและอัตราค่าจ้างของหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.29 นโยบายและแนวทางการปฏิบัติงาน การประสานงาน มีค่าเฉลี่ย 4.28

ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุมากกว่า 50 ปี ให้ความเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตามประเด็นมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ รายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.62 กิจกรรมการตรวจสอบภายในมีค่าเฉลี่ย 4.60 การประเมินความเสี่ยงเพื่อการวางแผนการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.54 การติดตามผลการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.45 การวางแผนการตรวจสอบ การเสนอและอนุมัติแผนการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.37 รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนของหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.35 การวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.32 นโยบายและแนวทางการปฏิบัติงาน การประสานงาน มีค่าเฉลี่ย 4.21 การปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม มีค่าเฉลี่ย 4.15 งบประมาณและอัตรากำลังของหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.09

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.46 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน
เพิ่มเติมจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ จำแนกตามอายุ

ประเด็นเพิ่มเติม	อายุ				
	น้อยกว่า 31 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	มากกว่า 50 ปี	รวม
	n = 11	n = 37	n = 16	n = 22	n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
1. การใช้เครื่องมือช่วยตรวจสอบภายใน ควรจัดทำในลักษณะ “เพื่อนช่วยเพื่อน”	4.55 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.49 (เห็นด้วยมาก)	4.56 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.73 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.57 (เห็นด้วยมากที่สุด)
2. ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ด้านการตรวจสอบภายในแก่เครื่องมือช่วยตรวจสอบภายในให้มีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบ	4.09 (เห็นด้วยมาก)	4.43 (เห็นด้วยมาก)	4.31 (เห็นด้วยมาก)	4.91 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.49 (เห็นด้วยมาก)
3. ผู้ตรวจสอบภายในควรใช้รายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจเป็นข้อมูลในการประเมินความเสี่ยงและวางแผนการตรวจสอบ	4.55 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.43 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.45 (เห็นด้วยมาก)	4.47 (เห็นด้วยมาก)
4. ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยตนเองในเรื่องที่มีความซับซ้อน หรือเป็นงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต แทนการใช้เครื่องมือช่วยตรวจสอบภายใน	4.27 (เห็นด้วยมาก)	4.08 (เห็นด้วยมาก)	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.95 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.38 (เห็นด้วยมาก)
5. หน่วยตรวจสอบภายในควรจัดอบรมให้ความรู้ในรูปแบบของการอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์ให้แก่เครื่องมือช่วยตรวจสอบภายในแทนการบรรยาย	4.82 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.32 (เห็นด้วยมาก)	4.69 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.27 (เห็นด้วยมาก)	4.44 (เห็นด้วยมาก)
6. หน่วยรับตรวจควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานตนเองเพื่อเปรียบเทียบกับผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบภายใน	4.64 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.49 (เห็นด้วยมาก)	4.31 (เห็นด้วยมาก)	4.18 (เห็นด้วยมาก)	4.40 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.46 (ต่อ)

ประเด็นเพิ่มเติม	อายุ				
	น้อยกว่า 31 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	มากกว่า 50 ปี	รวม
	n = 11	n = 37	n = 16	n = 22	n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
7. หน่วยตรวจสอบภายในควรได้รับการประเมินความพึงพอใจจากหน่วยรับตรวจเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงานและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยรับตรวจ	4.45 (เห็นด้วยมาก)	4.49 (เห็นด้วยมาก)	4.06 (เห็นด้วยมาก)	4.27 (เห็นด้วยมาก)	4.35 (เห็นด้วยมาก)
8. ผู้ตรวจสอบภายในควรติดตามผลการตรวจสอบซ้ำหลังจากการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน	4.27 (เห็นด้วยมาก)	4.51 (เห็นด้วยมาก)	4.00 (เห็นด้วยมาก)	3.73 (เห็นด้วยมาก)	4.19 (เห็นด้วยมาก)
9. สถานศึกษาจะต้องได้รับการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และได้รับการติดตามผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	4.36 (เห็นด้วยมาก)	4.22 (เห็นด้วยมาก)	4.25 (เห็นด้วยมาก)	3.68 (เห็นด้วยมาก)	4.10 (เห็นด้วยมาก)
10. ผู้ตรวจสอบต้องแจ้งปฏิทินการเข้าตรวจสอบให้แก่สถานศึกษาทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบ	4.27 (เห็นด้วยมาก)	4.27 (เห็นด้วยมาก)	4.13 (เห็นด้วยมาก)	4.45 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)
11. หน่วยรับตรวจควรได้รับการแจ้งล่วงหน้าก่อนการเข้าตรวจสอบอย่างน้อย 1 สัปดาห์	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.59 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.13 (เห็นด้วยมาก)	4.32 (เห็นด้วยมาก)	4.36 (เห็นด้วยมาก)
12. หน่วยรับตรวจควรได้รับรายงานผลการตรวจสอบภายในเชิงลึกรอบด้านและระบุถึงข้อปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง	4.18 (เห็นด้วยมาก)	4.35 (เห็นด้วยมาก)	4.63 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.59 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.44 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.39 (เห็นด้วยมาก)	4.42 (เห็นด้วยมาก)	4.35 (เห็นด้วยมาก)	4.40 (เห็นด้วยมาก)	4.40 (เห็นด้วยมาก)

ตรวจสอบภายในเพิ่มเติมจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ จำแนกตามอายุ พบว่า มีค่าเฉลี่ยในภาพรวม เห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 4.42 โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ อายุ 41 – 50 ปี มีค่าเฉลี่ย 4.50 ช่วงอายุ 31 – 40 ปี มีค่าเฉลี่ย 4.43 ช่วงอายุที่มากกว่า 50 ปี มีค่าเฉลี่ย 4.36 และ ช่วงอายุน้อยกว่า 31 ปี มีค่าเฉลี่ย 4.35 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุน้อยกว่า 31 ปี ให้ความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในที่นอกเหนือจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ หน่วยตรวจสอบภายในควรจัดอบรมให้ความรู้ในรูปแบบของการอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม และเรียนรู้วิธีการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกันให้แก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในมากกว่าการบรรยาย มีค่าเฉลี่ย 4.82 ก่อนการเข้ารับการตรวจสอบภายใน หน่วยรับตรวจควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง ก่อนเพื่อเปรียบเทียบกับผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.64 หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องแจ้งแนวทางการตรวจสอบให้แก่กลุ่มงานและสถานศึกษาทราบทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบ การใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน ควรจัดทำในลักษณะ “เพื่อนช่วยเพื่อน” มากกว่าการเข้าตรวจสอบเพื่อไม่ให้เกิดการระแวงไม่ยอมให้เข้าตรวจสอบ และรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ ผู้ตรวจสอบภายในควรใช้เป็นข้อมูลในการประเมินความเสี่ยงและวางแผนการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.55 การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในควรใช้การตรวจสอบแบบกัลยาณมิตร แทนการตรวจสอบแบบจับผิด และหน่วยรับตรวจควรมีการประเมินความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายในเพื่อให้หน่วยตรวจสอบภายในใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน และสร้างความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยรับตรวจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.45 สถานศึกษาจะต้องได้รับการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และได้รับการติดตามผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง มีค่าเฉลี่ย 4.36 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยตนเองในเรื่องที่มีความซับซ้อน หรือเป็นงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต แทนการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในเข้าตรวจสอบ เมื่อมีการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องติดตามผลการตรวจสอบซ้ำอีกครั้งหนึ่ง และผู้ตรวจสอบต้องแจ้งปฏิทินการเข้าตรวจสอบให้แก่สถานศึกษาทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.27 หน่วยรับตรวจควรได้รับรายงานผลการตรวจสอบภายในเชิงลึกที่รอบด้าน มีสาระสำคัญ อีกทั้งควรระบุถึงความผิดปกติที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง โดยอ้างอิงระเบียบที่เกี่ยวข้องด้วย มีค่าเฉลี่ย 4.18 นอกจากนี้ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องมีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ด้านการตรวจสอบภายในแก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในให้มีความเชี่ยวชาญด้วย

เพื่อเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในจะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปให้คำปรึกษา หรือเป็นที่ปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจใกล้เคียงได้ มีค่าเฉลี่ย 4.09 และหน่วยรับตรวจควรได้รับการแจ้งล่วงหน้าก่อนการเข้าตรวจสอบอย่างน้อย 1 สัปดาห์ พร้อมรายละเอียดของเอกสารที่จะต้องจัดเตรียมในการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.00 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 31 - 40 ปี ให้ความสำคัญเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในที่นอกเหนือจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องแจ้งแนวทางการตรวจสอบให้แก่กลุ่มงานและสถานศึกษาทราบทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.62 การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในควรใช้การตรวจสอบแบบกัลยาณมิตร แทนการตรวจสอบแบบจับผิด และหน่วยรับตรวจควรได้รับการแจ้งล่วงหน้าก่อนการเข้าตรวจสอบอย่างน้อย 1 สัปดาห์ พร้อมรายละเอียดของเอกสารที่จะต้องจัดเตรียมในการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.59 เมื่อมีการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องติดตามผลการตรวจสอบซ้ำอีกครั้งหนึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.51 การใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน ควรจัดทำในลักษณะ “เพื่อนช่วยเพื่อน” มากกว่าการเข้าตรวจสอบเพื่อไม่ให้เกิดการระแวงไม่ยอมให้เข้าตรวจสอบ ก่อนการเข้ารับการตรวจสอบภายใน หน่วยรับตรวจควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองก่อน เพื่อเปรียบเทียบกับผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบภายใน และหน่วยรับตรวจควรมีการประเมินความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายในเพื่อให้หน่วยตรวจสอบภายในใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยรับตรวจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.49 นอกจากนี้ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องมีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ด้านการตรวจสอบภายในแก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในให้มีความเชี่ยวชาญด้วย เพื่อเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในจะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปให้คำปรึกษา หรือเป็นที่ปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจใกล้เคียงได้ และรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ ผู้ตรวจสอบภายในควรใช้เป็นข้อมูลในการประเมินความเสี่ยงและวางแผนการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.43 หน่วยรับตรวจควรได้รับรายงานผลการตรวจสอบภายในเชิงลึกที่รอบด้าน มีสาระสำคัญ อีกทั้งควรระบุถึงความผิดปกติที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง โดยอ้างกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องด้วย มีค่าเฉลี่ย 4.35 หน่วยตรวจสอบภายในควรจัดอบรมให้ความรู้ในรูปแบบของการอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม และเรียนรู้วิธีการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกันให้แก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในมากกว่าการบรรยาย มีค่าเฉลี่ย 4.32 ผู้ตรวจสอบต้องแจ้งปฏิทินการเข้าตรวจสอบให้แก่สถานศึกษาทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.27 สถานศึกษาจะต้องได้รับการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และได้รับการติดตามผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่ง

ครั้ง มีค่าเฉลี่ย 4.22 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยตนเองในเรื่องที่มีความซับซ้อน หรือเป็นงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต แทนการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในเข้าตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.08

ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 41 - 50 ปี ให้ความสำคัญเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในที่นอกเหนือจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ หน่วยตรวจสอบภายในควรจัดอบรมให้ความรู้ในรูปแบบของการอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม และเรียนรู้วิธีการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกันให้แก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในมากกว่าการบรรยาย มีค่าเฉลี่ย 4.69 การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในควรใช้การตรวจสอบแบบกัลยาณมิตร แทนการตรวจสอบแบบจับผิด และหน่วยรับตรวจควรได้รับรายงานผลการตรวจสอบภายในเชิงลึกที่รอบคอบ มีสาระสำคัญ อีกทั้งควรระบุถึงความผิดปกติที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง โดยอ้างกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องด้วย มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.63 การใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน ควรจัดทำในลักษณะ “เพื่อนช่วยเพื่อน” มากกว่าการเข้าตรวจสอบเพื่อไม่ให้เกิดการระแวงไม่ยอมมาให้เข้าตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.56 รายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ ผู้ตรวจสอบภายในควรใช้เป็นข้อมูลในการประเมินความเสี่ยงและวางแผนการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.50 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยตนเองในเรื่องที่มีความซับซ้อน หรือเป็นงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต แทนการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในเข้าตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.38 หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องแจ้งแนวทางการตรวจสอบให้แก่กลุ่มงานและสถานศึกษาทราบทุกครั้ง ก่อนการเข้าตรวจสอบ นอกจากผู้ตรวจสอบภายในจะต้องมีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ด้านการตรวจสอบภายในแก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในให้มีความเชี่ยวชาญด้วย เพื่อเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในจะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปให้คำปรึกษา หรือเป็นที่ปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจใกล้เคียงได้ และก่อนการเข้ารับการตรวจสอบภายใน หน่วยรับตรวจควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองก่อน เพื่อเปรียบเทียบกับผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 4.31 สถานศึกษาจะต้องได้รับการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และได้รับการติดตามผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง มีค่าเฉลี่ย 4.25 ผู้ตรวจสอบต้องแจ้งปฏิทินการเข้าตรวจสอบให้แก่สถานศึกษาทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบ และหน่วยรับตรวจควรได้รับการแจ้งล่วงหน้าก่อนการเข้าตรวจสอบอย่างน้อย 1 สัปดาห์ พร้อมรายละเอียดของเอกสารที่จะต้องจัดเตรียมในการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.13 หน่วยรับตรวจควรมีการประเมินความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายในเพื่อให้หน่วยตรวจสอบภายในใช้เป็นแนวทาง

ในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยรับตรวจ มีค่าเฉลี่ย 4.06 และเมื่อมีการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องติดตามผลการตรวจสอบซ้ำอีกครั้งหนึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.00 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงมากกว่า 50 ปี ให้ความสำคัญเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในที่นอกเหนือจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยตนเองในเรื่องที่มีความซับซ้อน หรือเป็นงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต แทนการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในเข้าตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.95 นอกจากนี้ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องมีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ด้านการตรวจสอบภายในแก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในให้มีความเชี่ยวชาญด้วย เพื่อเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในจะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปให้คำปรึกษา หรือเป็นที่ปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจใกล้เคียงได้ มีค่าเฉลี่ย 4.91 การใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน ควรจัดทำในลักษณะ “เพื่อนช่วยเพื่อน” มากกว่าการเข้าตรวจสอบเพื่อไม่ให้เกิดการระแวงไม่ยากให้เข้าตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.73 การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในควรใช้การตรวจสอบแบบกัลยาณมิตร แทนการตรวจสอบแบบจับผิด และหน่วยรับตรวจควรได้รับรายงานผลการตรวจสอบภายในเชิงลึกที่รอบด้าน มีสาระสำคัญ อีกทั้งควรระบุถึงความผิดปกติที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง โดยอ้างกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องด้วย มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.59 หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องแจ้งแนวทางการตรวจสอบให้แก่กลุ่มงานและสถานศึกษาทราบทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบ รายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ ผู้ตรวจสอบภายในควรใช้เป็นข้อมูลในการประเมินความเสี่ยงและวางแผนการตรวจสอบ และผู้ตรวจสอบต้องแจ้งปฏิทินการเข้าตรวจสอบให้แก่สถานศึกษาทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.45 หน่วยรับตรวจควรได้รับการแจ้งล่วงหน้าก่อนการเข้าตรวจสอบอย่างน้อย 1 สัปดาห์ พร้อมรายละเอียดของเอกสารที่จะต้องจัดเตรียมในการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.32 หน่วยตรวจสอบภายในควรจัดอบรมให้ความรู้ในรูปแบบของการอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม และเรียนรู้วิธีการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกันให้แก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในมากกว่าการบรรยาย และหน่วยรับตรวจควรมีการประเมินความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายในเพื่อให้หน่วยตรวจสอบภายในใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยรับตรวจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.27 ก่อนการเข้ารับการตรวจสอบภายใน หน่วยรับตรวจควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองก่อน เพื่อเปรียบเทียบกับผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.18 เมื่อมีการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในแล้ว

ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องติดตามผลการตรวจสอบซ้ำอีกครั้งหนึ่ง มีค่าเฉลี่ย 3.73 สถานศึกษา จะต้องได้รับการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และได้รับการติดตามผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง มีค่าเฉลี่ย 3.68

ตารางที่ 4.47 แสดงค่าเฉลี่ย ของระดับความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตามประเด็นมาตรฐานด้านคุณสมบัติ จำแนกตามตำแหน่งงานปัจจุบัน

ประเด็นตามมาตรฐานด้านคุณสมบัติ	ตำแหน่งปัจจุบัน			
	ผู้อำนวยการ n = 45	รักษาการ ผู้อำนวยการ n = 34	อื่นๆ n = 7	รวม n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
1. กฎบัตรการตรวจสอบภายใน				
1.1 กฎบัตรการตรวจสอบภายใน ควรแจ้งผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แทนการส่งเป็นเอกสารให้หน่วยรับตรวจ	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.21 (เห็นด้วยมาก)	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.08 (เห็นด้วยมาก)
1.2 คำนิยามของการตรวจสอบภายในควรเพิ่ม “ผู้ตรวจสอบภายในต้องเป็นผู้ประเมินผลทางการบริหารและวัดประสิทธิภาพประสิทธิผล และผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจ”	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.26 (เห็นด้วยมาก)	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.26 (เห็นด้วยมาก)
1.3 คำนิยามของการตรวจสอบภายในควรเพิ่ม “หน่วยตรวจสอบภายในต้องสามารถเข้าถึงเอกสาร ข้อมูล ที่จำเป็นในการตรวจสอบของหน่วยรับตรวจได้”	4.27 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.43 (เห็นด้วยมาก)	4.37 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.19 (เห็นด้วยมาก)	4.32 (เห็นด้วยมาก)	4.14 (เห็นด้วยมาก)	4.24 (เห็นด้วยมาก)
2. การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่เป็นอิสระและเที่ยงธรรม				
หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องมีความเป็นอิสระในการตรวจสอบและรักษามาตรฐานการตรวจสอบที่เสมอภาคกัน	4.42 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.42 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.42 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.42 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.47 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐานด้านคุณสมบัติ	ตำแหน่งปัจจุบัน			
	ผู้อำนวยการ n = 45	รักษาการ ผู้อำนวยการ n = 34	อื่นๆ n = 7	รวม n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
3. ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน				
3.1 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการตรวจสอบภายใน และต้องเป็นผู้ให้คำแนะนำในเรื่องนโยบายการบริหารของผู้บริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วย	4.44 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.14 (เห็นด้วยมาก)	4.36 (เห็นด้วยมาก)
3.2 หน่วยตรวจสอบภายในควรตรวจสอบให้ครบทุกประเภทของการตรวจสอบ เพื่อลดข้อผิดพลาดและป้องกันการทุจริตของหน่วยรับตรวจ	4.53 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.21 (เห็นด้วยมาก)	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.36 (เห็นด้วยมาก)
3.3 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ที่ศึกษากฎหมายระเบียบ ในการปฏิบัติงานเพื่อช่วยเหลือผู้ปฏิบัติงานให้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง	4.49 (เห็นด้วยมาก)	4.71 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.14 (เห็นด้วยมาก)	4.55 (เห็นด้วยมากที่สุด)
3.4 การให้คำแนะนำปรึกษา ควรใช้ภาษาพูดเขียน และสื่อความหมายให้ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.56 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.59 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.57 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.57 (เห็นด้วยมากที่สุด)
3.5 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นแจ้งจุดแข็งและเป็นผู้หาแนวทางการควบคุมความเสี่ยงร่วมกับหน่วยรับตรวจ	4.42 (เห็นด้วยมาก)	4.56 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.47 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.49 (เห็นด้วยมาก)	4.47 (เห็นด้วยมาก)	4.23 (เห็นด้วยมาก)	4.46 (เห็นด้วยมาก)
4. ความระมัดระวังรอบคอบในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน				
4.1 ควรมีการประชุมปิดการตรวจเพื่อแจ้งเรื่องที่ตรวจพบและข้อเสนอแนะแก่หน่วยรับตรวจทุกครั้งก่อนออกรายงานผลการตรวจสอบ	4.42 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.44 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.47 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐานด้านคุณสมบัติ	ตำแหน่งปัจจุบัน			
	ผู้อำนวยการ	รักษาการ ผู้อำนวยการ	อื่นๆ	รวม
	n = 45	n = 34	n = 7	n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
4.2 หน่วยรับตรวจต้องลงลายมือชื่อในกระดาษ ทำการของผู้ตรวจสอบภายในทุกครั้งเพื่อยืนยัน ความถูกต้อง และความเชื่อถือได้ของข้อมูล	4.51 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.42 (เห็นด้วยมาก)
5. การพัฒนาความรู้ในวิชาชีพการตรวจสอบ ภายในอย่างต่อเนื่อง				
5.1 คุณสมบัตินึ่งของผู้ตรวจสอบภายในคือ จะต้องมีความรอบรู้ในเรื่องระบบสารสนเทศ เทคโนโลยี เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน	4.44 (เห็นด้วยมาก)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.57 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.44 (เห็นด้วยมาก)
5.2 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องพัฒนาความรู้ใน ด้านภาษาต่างประเทศเพื่อให้ทันต่อการเปิด ประชาคมอาเซียน	4.09 (เห็นด้วยมาก)	4.18 (เห็นด้วยมาก)	4.57 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.16 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.27 (เห็นด้วยมาก)	4.30 (เห็นด้วยมาก)	4.57 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.30 (เห็นด้วยมาก)
6. การประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ ภายใน				
นอกจากหน่วยตรวจสอบภายใน มีการ ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองแล้วต้อง ได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานจากภายนอก หน่วยงานหรือองค์กร	4.31 (เห็นด้วยมาก)	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.34 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.31 (เห็นด้วยมาก)	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.34 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.36 (เห็นด้วยมาก)	4.40 (เห็นด้วยมาก)	4.23 (เห็นด้วยมาก)	4.37 (เห็นด้วยมาก)

จากตารางที่ 4.47 ที่แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตามประเด็นมาตรฐานด้านคุณสมบัติ จำแนกตามตำแหน่งปัจจุบัน พบว่ามีค่าเฉลี่ยในภาพรวม เห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 4.37 โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ตำแหน่งรักษาการณผู้ผู้อำนวยการสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.40 ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.36 และตำแหน่งอื่นๆ มีค่าเฉลี่ย 4.23 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ให้ความเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตามประเด็นมาตรฐานด้านคุณสมบัติ ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.49 ความระมัดระวังรอบคอบในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.47 การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่เป็นอิสระและเที่ยงธรรม มีค่าเฉลี่ย 4.42 การประเมินการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.31 การพัฒนาความรู้ในวิชาชีพการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ย 4.27 และกฎบัตรการตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.19 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ดำรงตำแหน่งรักษาการณผู้ผู้อำนวยการสถานศึกษา ให้ความเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตามประเด็นมาตรฐานด้านคุณสมบัติ ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่เป็นอิสระและเที่ยงธรรม มีค่าเฉลี่ย 4.50 ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.47 ความระมัดระวังรอบคอบในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.44 การประเมินการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.38 กฎบัตรการตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.32 และการพัฒนาความรู้ในวิชาชีพการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ย 4.30 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ดำรงตำแหน่งอื่นๆ ให้ความเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตามประเด็นมาตรฐานด้านคุณสมบัติ ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การพัฒนาความรู้ในวิชาชีพการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ย 4.57 การประเมินการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.29 ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.23 ความระมัดระวังรอบคอบในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.15 กฎบัตรการตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.14 การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่เป็นอิสระและเที่ยงธรรม มีค่าเฉลี่ย 4.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.48 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน
ตามประเด็นมาตรฐานด้านการปฏิบัติงานจำแนกตามตำแหน่งงานปัจจุบัน

ประเด็นตามมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน	ตำแหน่งปัจจุบัน			
	ผู้อำนวยการ	รักษาการ ผู้อำนวยการ	อื่นๆ	รวม
	n = 45	n = 34	n = 7	n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
1. การวางแผนการตรวจสอบ การเสนอ และอนุมัติแผนการตรวจสอบ				
1.1 หน่วยรับตรวจ และผู้บริหารควรมีการวางแผนการตรวจสอบภายในร่วมกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและการยอมรับผลการตรวจสอบ	4.47 (เห็นด้วยมาก)	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.42 (เห็นด้วยมาก)
1.2 แผนการปฏิบัติงานตรวจสอบจะต้องครอบคลุมถึงการตรวจสอบด้านการบริหารและผลการดำเนินงาน	4.40 (เห็นด้วยมาก)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.57 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.42 (เห็นด้วยมาก)
1.3 หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องแจ้งแนวทางการตรวจสอบให้แก่หน่วยรับตรวจทราบทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบ	4.53 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.59 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.51 (เห็นด้วยมากที่สุด)
1.4 หน่วยรับตรวจควรได้รับการติดตามผลการปฏิบัติงานตามข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบภายใน	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.71 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.33 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.39 (เห็นด้วยมาก)	4.36 (เห็นด้วยมาก)	4.52 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.42 (เห็นด้วยมาก)
2. การประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบ				
2.1 หน่วยรับตรวจควรมีการประเมินความเสี่ยงภายในหน่วยงานเพื่อรองรับการตรวจสอบภายใน	4.40 (เห็นด้วยมาก)	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.43 (เห็นด้วยมาก)	4.40 (เห็นด้วยมาก)
2.2 รายงานผลการตรวจสอบซึ่งประกอบด้วยผลการปฏิบัติงาน มาตรการควบคุม และข้อเสนอแนะที่จะทำให้การปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.43 (เห็นด้วยมาก)	4.35 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.48 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน	ตำแหน่งปัจจุบัน			
	ผู้อำนวยการ	รักษาการ ผู้อำนวยการ	อื่นๆ	รวม
	n = 45	n = 34	n = 7	n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
2.3 หน่วยรับตรวจควรนำผลจากการตรวจสอบภายในไปสร้างมาตรการในการควบคุมภายในเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นใหม่	4.20 (เห็นด้วยมาก)	4.24 (เห็นด้วยมาก)	4.57 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.24 (เห็นด้วยมาก)
2.4 หน่วยรับตรวจควรมีส่วนร่วมในการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้	4.47 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.38 (เห็นด้วยมาก)
2.5 ผู้ตรวจสอบภายในควรใช้รายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ เป็นข้อมูลในการประเมินความเสี่ยงและวางแผนการตรวจสอบ	4.33 (เห็นด้วยมาก)	4.62 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.57 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.47 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.36 (เห็นด้วยมาก)	4.30 (เห็นด้วยมาก)	4.43 (เห็นด้วยมาก)	4.37 (เห็นด้วยมาก)
3. งบประมาณและอัตรากำลังของหน่วยตรวจสอบภายใน				
3.1 หน่วยตรวจสอบภายในควรแต่งตั้งคณะทำงานเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในที่มีตัวแทนกลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ กลุ่มนโยบายและแผน และศึกษานิเทศก์ร่วมเป็นคณะทำงานอยู่ด้วยทุกเครือข่าย	4.09 (เห็นด้วยมาก)	4.21 (เห็นด้วยมาก)	3.86 (เห็นด้วยมาก)	4.12 (เห็นด้วยมาก)
3.2 หน่วยตรวจสอบภายในควรจัดทำคู่มือให้สถานศึกษารายงานผลการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยตรวจสอบภายในทราบทุกภาคการศึกษา	4.44 (เห็นด้วยมาก)	4.15 (เห็นด้วยมาก)	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)
3.3 หน่วยตรวจสอบภายในควรมีการจัดการจัดฝึกอบรมแนวทางการตรวจสอบให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.65 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.86 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.48 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.27 (เห็นด้วยมาก)	4.34 (เห็นด้วยมาก)	4.24 (เห็นด้วยมาก)	4.30 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.48 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน	ตำแหน่งปัจจุบัน			
	ผู้อำนวยการ	รักษาการ ผู้อำนวยการ	อื่นๆ	รวม
	n = 45	n = 34	n = 7	n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
4. นโยบายและแนวทางการปฏิบัติงาน การประสานงาน				
4.1 แผนการตรวจสอบภายใน ควรมีการกำหนดช่วงเวลาการตรวจสอบให้เหมาะสมกับหน่วยรับตรวจ	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.44 (เห็นด้วยมาก)	4.57 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.42 (เห็นด้วยมาก)
4.2 หน่วยตรวจสอบภายในควรมีการตรวจสอบภาคสนามร่วมกับหน่วยงานอื่น	4.33 (เห็นด้วยมาก)	4.47 (เห็นด้วยมาก)	4.57 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.41 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.36 (เห็นด้วยมาก)	4.46 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.41 (เห็นด้วยมาก)
5. รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนของหน่วยตรวจสอบภายใน				
5.1 หน่วยตรวจสอบภายในควรแจ้งผลการตรวจสอบ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเป็นลายลักษณ์อักษรให้แก่หน่วยรับตรวจทราบทุกครั้ง	4.42 (เห็นด้วยมาก)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.41 (เห็นด้วยมาก)
5.2 รูปแบบของรายงานผลการตรวจสอบภายในควรเป็นข้อความที่เข้าใจง่าย ชัดเจน รัดกุม และนำไปปฏิบัติได้	4.49 (เห็นด้วยมาก)	4.47 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.47 (เห็นด้วยมาก)
5.3 ควรมีการนำระบบ Intranet เข้ามาในการรายงานผลการตรวจสอบและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎระเบียบ กฎหมาย คำสั่งต่างๆ	4.42 (เห็นด้วยมาก)	4.56 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.14 (เห็นด้วยมาก)	4.45 (เห็นด้วยมาก)
5.4 รายงานผลการตรวจสอบภายในควรมีผลการประเมินผลความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และผลลัพธ์ จากการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ	4.51 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.43 (เห็นด้วยมาก)	4.47 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.46 (เห็นด้วยมาก)	4.46 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.45 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.48 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน	ตำแหน่งปัจจุบัน			
	ผู้อำนวยการ	รักษาการ ผู้อำนวยการ	อื่นๆ	รวม
	n = 45	n = 34	n = 7	n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
6. กิจกรรมการตรวจสอบภายใน				
6.1 การตรวจสอบภายในถือเป็นการตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจเพื่อเป็นการตรวจสอบกลิ่นกรองการปฏิบัติงานภายในให้ถูกต้องก่อนการถูกตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอก	4.58 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.47 (เห็นด้วยมาก)	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.49 (เห็นด้วยมาก)
6.2 การวางแผนการควบคุมภายในจะต้องมีการประเมินความเสี่ยงและนำผลการตรวจสอบครั้งก่อนมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการควบคุมภายใน	4.49 (เห็นด้วยมาก)	4.47 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.47 (เห็นด้วยมาก)
6.3 ควรนำผลการตรวจสอบภายในไปสร้างมาตรการเพื่อควบคุมภายในครั้งต่อไปให้รัดกุมมากยิ่งขึ้น	4.40 (เห็นด้วยมาก)	4.44 (เห็นด้วยมาก)	4.57 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.43 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.49 (เห็นด้วยมาก)	4.46 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.46 (เห็นด้วยมาก)
7. การวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบ				
7.1 การวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบจะต้องวางแผนและกำหนดขอบเขตให้ครอบคลุมถึงการตรวจสอบด้านบริหาร และด้านผลการดำเนินงาน	4.56 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.14 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)
7.2 หน่วยตรวจสอบภายในต้องส่งแผนการปฏิบัติงานประจำปีและปฏิทินกำหนดการเข้าตรวจให้หน่วยรับตรวจทราบอย่างทั่วถึง	4.42 (เห็นด้วยมาก)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.71 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.44 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.49 (เห็นด้วยมาก)	4.46 (เห็นด้วยมาก)	4.43 (เห็นด้วยมาก)	4.47 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.48 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน	ตำแหน่งปัจจุบัน			
	ผู้อำนวยการ n = 45	รักษาการ ผู้อำนวยการ n = 34	อื่นๆ n = 7	รวม n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
8. การปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม				
8.1 หน่วยตรวจสอบภายใน จะต้องเข้าตรวจสอบตรงตามปฏิทิน กำหนดการตรวจสอบที่ส่งให้แก่สถานศึกษาทุกครั้ง	4.40 (เห็นด้วยมาก)	4.26 (เห็นด้วยมาก)	4.14 (เห็นด้วยมาก)	4.33 (เห็นด้วยมาก)
8.2 หน่วยตรวจสอบภายในควรแจ้งขอบข่ายงานตรวจสอบให้แก่หน่วยรับตรวจก่อนการเข้าตรวจสอบเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับข้อมูลที่ผู้ตรวจสอบต้องการ	4.36 (เห็นด้วยมาก)	4.44 (เห็นด้วยมาก)	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.36 (เห็นด้วยมาก)
8.3 ทั้งก่อนและหลังการตรวจสอบภาคสนาม จะต้องมีการประชุมปิดการตรวจที่มีผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมด้วยทุกครั้ง	4.44 (เห็นด้วยมาก)	4.44 (เห็นด้วยมาก)	4.14 (เห็นด้วยมาก)	4.42 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.40 (เห็นด้วยมาก)	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.09 (เห็นด้วยมาก)	4.37 (เห็นด้วยมาก)
9. รายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ				
9.1 หน่วยตรวจสอบภายในควรส่งสำเนารายงานสรผลการปฏิบัติงานตรวจสอบประจำปีให้แก่หน่วยรับตรวจทราบ	4.42 (เห็นด้วยมาก)	4.47 (เห็นด้วยมาก)	4.57 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.45 (เห็นด้วยมาก)
9.2 ควรให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในเข้าประชุมกับผู้บริหารทุกครั้งเพื่อนำเสนอผลการตรวจสอบและร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น	4.40 (เห็นด้วยมาก)	4.53 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.57 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.47 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมาก)	4.57 (เห็นด้วยมาก)	4.46 (เห็นด้วยมาก)
10. การติดตามผลการตรวจสอบ				
หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องมีการตรวจติดตามผลการตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	4.51 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.53 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.51 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.53 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมาก)	4.57 (เห็นด้วยมาก)	4.46 (เห็นด้วยมาก)

จากตารางที่ 4.48 ที่แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตามประเด็นมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน จำแนกตามตำแหน่ง ปัจจุบัน พบว่ามีค่าเฉลี่ยในภาพรวม เห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 4.42 โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ตำแหน่งอื่นๆ มีค่าเฉลี่ย 4.57 ตำแหน่งรักษาการณผู้ว่าการสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.50 และตำแหน่งผู้ว่าการสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.41 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการสถานศึกษา ให้ความเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตามประเด็นมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การติดตามผลการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.51 กิจกรรมการตรวจสอบภายใน และการวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.49 รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนของหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.46 การวางแผนการตรวจสอบ การเสนอ และอนุมัติแผนการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.42 รายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.41 การปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม มีค่าเฉลี่ย 4.40 ประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบ และนโยบายและแนวทางการปฏิบัติงาน การประสานงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.36 และงบประมาณและอัตรากำลังของหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.27 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ดำรงตำแหน่งรักษาการณผู้ว่าการสถานศึกษา ให้ความเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตามประเด็นมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การติดตามผลการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.53 รายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.50 นโยบายและแนวทางการปฏิบัติงาน การประสานงาน รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนของหน่วยตรวจสอบภายใน กิจกรรมการตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย และการวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.46 การปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม มีค่าเฉลี่ย 4.38 งบประมาณและอัตรากำลังของหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.34 และการประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.30 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ดำรงตำแหน่งอื่นๆ ให้ความเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตามประเด็นมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ รายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบและ นโยบายและแนวทางการปฏิบัติงาน การประสานงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.57 การวางแผนการตรวจสอบ การเสนอ และอนุมัติแผนการ

ตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.52 การประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบ และการวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.43 รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนของหน่วยตรวจสอบภายใน กิจกรรมการตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย และการติดตามผลการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.29 งบประมาณและอัตรากำลังของหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.24 และการปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม มีค่าเฉลี่ย 4.09 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.49 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในเพิ่มเติมจากเกณฑ์การประกันคุณภาพภายในภาครัฐ จำแนกตามตำแหน่งงานปัจจุบัน

ประเด็นเพิ่มเติม	ตำแหน่งปัจจุบัน			
	ผู้อำนวยการ	รักษาการ ผู้อำนวยการ	อื่นๆ	รวม
	n = 45	n = 34	n = 7	n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
1. การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในควรใช้การตรวจสอบแบบกัลยาณมิตร แทนการตรวจสอบแบบจับผิด	4.58 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.62 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.43 (เห็นด้วยมาก)	4.58 (เห็นด้วยมากที่สุด)
2. การใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน ควรจัดทำในลักษณะ “เพื่อนช่วยเพื่อน”	4.58 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.56 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.57 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.57 (เห็นด้วยมากที่สุด)
3. ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ด้านการตรวจสอบภายในแก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในให้มีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบ	4.49 (เห็นด้วยมาก)	4.53 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.49 (เห็นด้วยมาก)
4. ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยตนเองในเรื่องที่มีความซับซ้อนหรือเป็นงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต แทนการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน	4.33 (เห็นด้วยมาก)	4.47 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.38 (เห็นด้วยมาก)
5. หน่วยตรวจสอบภายในควรจัดอบรมให้ความรู้ในรูปแบบของการอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ให้แก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในแทนการบรรยาย	4.62 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.44 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.49 (ต่อ)

ประเด็นเพิ่มเติม	ตำแหน่งปัจจุบัน			
	ผู้อำนวยการ	รักษาการ ผู้อำนวยการ	อื่นๆ	รวม
	n = 45	n = 34	n = 7	n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
6. หน่วยรับตรวจควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง เพื่อเปรียบเทียบกับผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบภายใน	4.42 (เห็นด้วยมาก)	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.40 (เห็นด้วยมาก)
7. หน่วยตรวจสอบภายในควรได้รับการประเมินความพึงพอใจจากหน่วยรับตรวจเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงานและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยรับตรวจ	4.44 (เห็นด้วยมาก)	4.24 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.35 (เห็นด้วยมาก)
8. ผู้ตรวจสอบภายใน ควรติดตามผลการตรวจสอบซ้ำหลังจากการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน	4.22 (เห็นด้วยมาก)	4.09 (เห็นด้วยมาก)	4.43 (เห็นด้วยมาก)	4.19 (เห็นด้วยมาก)
9. สถานศึกษาจะต้องได้รับการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และได้รับการติดตามผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.15 (เห็นด้วยมาก)	4.57 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.10 (เห็นด้วยมาก)
10. ผู้ตรวจสอบต้องแจ้งปฏิทินการเข้าตรวจสอบให้แก่สถานศึกษาทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบ	4.22 (เห็นด้วยมาก)	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)
11. หน่วยรับตรวจควรได้รับการแจ้งล่วงหน้าก่อนการเข้าตรวจสอบอย่างน้อย 1 สัปดาห์	4.16 (เห็นด้วยมาก)	4.56 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.71 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.36 (เห็นด้วยมาก)
12. หน่วยรับตรวจควรได้รับรายงานผลการตรวจสอบภายในเชิงลึกรอบด้านและระบุข้อปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง	4.47 (เห็นด้วยมาก)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.43 (เห็นด้วยมาก)	4.44 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.39 (เห็นด้วยมาก)	4.42 (เห็นด้วยมาก)	4.37 (เห็นด้วยมาก)	4.40 (เห็นด้วยมาก)

จากตารางที่ 4.49 ที่แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในเพิ่มเติมจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ จำแนกตำแหน่งงานปัจจุบัน พบว่า มีค่าเฉลี่ยในภาพรวม เห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 4.40 โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ตำแหน่งรักษาการณั้ผู้อำนวยการสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.42 ผู้อำนวยการสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.39 และตำแหน่งอื่นๆ มีค่าเฉลี่ย 4.37 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ให้ความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในที่นอกเหนือจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ หน่วยตรวจสอบภายในควรจัดอบรมให้ความรู้ในรูปแบบของการอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม และเรียนรู้วิธีการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกัน ให้แก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในมากกว่าการบรรยาย มีค่าเฉลี่ย 4.62 การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในควรใช้การตรวจสอบแบบกัลยาณมิตร แทนการตรวจสอบแบบจับผิด และการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน ควรจัดทำในลักษณะ“เพื่อนช่วยเพื่อน” มากกว่าการเข้าตรวจสอบเพื่อไม่ให้เกิดการระแวงไม่ยอมให้เข้าตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.58 หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องแจ้งแนวทางการตรวจสอบให้แก่กลุ่มงานและสถานศึกษาทราบทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.53 นอกจากนี้ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องมีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ด้านการตรวจสอบภายในแก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในให้มีความเชี่ยวชาญด้วย เพื่อเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในจะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปให้คำปรึกษา หรือเป็นที่ปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจใกล้เคียงได้ มีค่าเฉลี่ย 4.49 หน่วยรับตรวจควรได้รับรายงานผลการตรวจสอบภายในเชิงลึกที่รอบด้าน มีสาระสำคัญ อีกทั้งควรระบุถึงความผิดปกติที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง โดยอ้างกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องด้วย มีค่าเฉลี่ย 4.47 หน่วยรับตรวจควรมีการประเมินความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายในเพื่อให้หน่วยตรวจสอบภายในใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยรับตรวจ มีค่าเฉลี่ย 4.44 ก่อนการเข้ารับการตรวจสอบภายใน หน่วยรับตรวจควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองก่อนเพื่อเปรียบเทียบกับผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.42 รายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ ผู้ตรวจสอบภายในควรใช้เป็นข้อมูลในการประเมินความเสี่ยงและวางแผนการตรวจสอบ และ ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยตนเองในเรื่องที่มีความซับซ้อน หรือเป็นงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต แทนการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบ

ภายในเข้าตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับคือ 4.47 เมื่อมีการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบ ภายในแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องติดตามผลการตรวจสอบซ้ำอีกครั้งหนึ่ง มีค่าเฉลี่ย และผู้ตรวจสอบต้องแจ้งปฏิทินการเข้าตรวจสอบให้แก่สถานศึกษาทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย เท่ากันคือ 4.22 หน่วยรับตรวจควรได้รับการแจ้งล่วงหน้าก่อนการเข้าตรวจสอบอย่างน้อย 1 สัปดาห์ พร้อมรายละเอียดของเอกสารที่จะต้องจัดเตรียมในการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.16 และ สถานศึกษาจะต้องได้รับการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และได้รับการติดตามผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง มีค่าเฉลี่ย 4.00 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ดำรงตำแหน่งรักษาการณผู้อำนวยการสถานศึกษา ให้ความสำคัญในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในที่นอกเหนือจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงาน ตรวจสอบภายในภาครัฐ ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การปฏิบัติงานตรวจสอบ ภายในควรใช้การตรวจสอบแบบกัลยาณมิตร แทนการตรวจสอบแบบจับผิด และรายงานผลการ ปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ ผู้ตรวจสอบภายในควรใช้เป็นข้อมูลในการประเมินความเสี่ยงและ วางแผนการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับคือ 4.62 หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องแจ้งแนวทางการ ตรวจสอบให้แก่กลุ่มงานและสถานศึกษาทราบทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.59 การใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน ควรจัดทำในลักษณะ “เพื่อนช่วยเพื่อน” มากกว่าการเข้า ตรวจสอบเพื่อไม่ให้เกิดการระแวงไม่ยอมให้เข้าตรวจสอบ และหน่วยรับตรวจควรได้รับการแจ้ง ล่วงหน้าก่อนการเข้าตรวจสอบอย่างน้อย 1 สัปดาห์ พร้อมรายละเอียดของเอกสารที่จะต้อง จัดเตรียมในการตรวจสอบมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ คือ 4.56 นอกจากนี้ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องมีความ เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแล้วผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ด้านการตรวจสอบ ภายในแก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในให้มีความเชี่ยวชาญด้วย เพื่อเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน จะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปให้คำปรึกษาหรือเป็นที่ปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจใกล้เคียงได้ มีค่าเฉลี่ย 4.53 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยตนเองในเรื่องที่มีความซับซ้อน หรือ เป็นงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต แทนการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในเข้าตรวจสอบมีค่าเฉลี่ย 4.47 หน่วยรับตรวจควรได้รับรายงานผลการตรวจสอบภายในเชิงลึกที่รอบด้าน มีสาระสำคัญ อีกทั้งควรระบุถึงความผิดปกติที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง โดยอ้างกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องด้วย มีค่าเฉลี่ย 4.41 ก่อนการเข้ารับการตรวจสอบภายใน หน่วยรับตรวจควรมีการประเมินผลการ ปฏิบัติงานของตนเองก่อน เพื่อเปรียบเทียบกับผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบภายใน และ ผู้ตรวจสอบต้องแจ้งปฏิทินการเข้าตรวจสอบให้แก่สถานศึกษาทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบมี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ คือ 4.38 หน่วยตรวจสอบภายในควรจัดอบรมให้ความรู้ในรูปแบบของการอภิปราย

แลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม และเรียนรู้วิธีการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน ร่วมกันให้แก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในมากกว่าการบรรยาย มีค่าเฉลี่ย 4.29 สถานศึกษาจะต้อง ได้รับการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และได้รับการติดตาม ผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง มีค่าเฉลี่ย 4.15 และเมื่อมีการ ตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องติดตามผลการ ตรวจสอบซ้ำอีกครั้งหนึ่ง มีค่าเฉลี่ย 4.09 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ดำรงตำแหน่งอื่นๆ ให้ความคิดเห็นในการพัฒนา กระบวนการตรวจสอบภายในที่นอกเหนือจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ หน่วยรับตรวจได้รับการแจ้งล่วงหน้าก่อนการ เข้าตรวจสอบอย่างน้อย 1 สัปดาห์ พร้อมรายละเอียดของเอกสารที่จะต้องจัดเตรียมในการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.71 การใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน ควรจัดทำในลักษณะ “เพื่อนช่วยเพื่อน” มากกว่าการเข้าตรวจสอบเพื่อไม่ให้เกิดการระแวงไม่ยอมให้เข้าตรวจสอบ รายงานผลการ ปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ ผู้ตรวจสอบภายในควรใช้เป็นข้อมูลในการประเมินความเสี่ยงและวางแผนการตรวจสอบ และสถานศึกษาจะต้องได้รับการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และได้รับการติดตามผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่ง ครั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.57 การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในควรใช้การตรวจสอบแบบกัลยาณมิตร แทนการตรวจสอบแบบจับผิด เมื่อมีการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในแล้ว ผู้ ตรวจสอบภายในจะต้องติดตามผลการตรวจสอบซ้ำอีกครั้งหนึ่ง และหน่วยรับตรวจได้รับ รายงานผลการตรวจสอบภายในเชิงลึกที่รอบด้าน มีสาระสำคัญ อีกทั้งควรระบุถึงความผิดปกติที่ เกิดขึ้นจากการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง โดยอ้างอิงระเบียบที่เกี่ยวข้องด้วย มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.43 นอกจากนี้ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องมีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในจะต้อง เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ด้านการตรวจสอบภายในแก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในให้มีความเชี่ยวชาญ ด้วย เพื่อเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในจะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปให้คำปรึกษา หรือเป็นที่ปรึกษา แก่หน่วยรับตรวจใกล้เคียงได้ ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยตนเองใน เรื่องที่มีความซับซ้อน หรือเป็นงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต แทนการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบ ภายในเข้าตรวจสอบ ก่อนการเข้ารับการตรวจสอบภายใน หน่วยรับตรวจควรมีการประเมินผลการ ปฏิบัติงานของตนเองก่อน เพื่อเปรียบเทียบกับผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบภายใน หน่วย รับตรวจควรมีการประเมินความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายในเพื่อให้หน่วย ตรวจสอบภายในใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับ หน่วยรับตรวจ และผู้ตรวจสอบต้องแจ้งปฏิทินการเข้าตรวจสอบให้แก่สถานศึกษาทุกครั้งก่อนการ

เข้าตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.29 หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องแจ้งแนวทางการตรวจสอบให้แก่กลุ่มงานและสถานศึกษาทราบทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบ และหน่วยตรวจสอบภายในควรจัดอบรมให้ความรู้ในรูปแบบของการอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม และเรียนรู้วิธีการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกันให้แก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในมากกว่าการบรรยาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.00

ตารางที่ 4.50 แสดงค่าเฉลี่ย ของระดับความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในตามประเด็นมาตรฐานด้านคุณสมบัติ จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

ประเด็นตามมาตรฐานด้าน คุณสมบัติ	อายุ				รวม n = 86 ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	น้อยกว่า 31 ปี n = 11 ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	31-40 ปี n = 37 ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	41-50 ปี n = 16 ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	มากกว่า 50 ปี n = 22 ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	
	1. กฎบัตรการตรวจสอบภายใน				
1.1 กฎบัตรการตรวจสอบภายในควรแจ้งผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แทนการส่งปีนเอกสารให้หน่วยรับตรวจ	4.17 (เห็นด้วยมาก)	4.12 (เห็นด้วยมาก)	4.23 (เห็นด้วยมาก)	3.00 (เห็นด้วยปานกลาง)	4.08 (เห็นด้วยมาก)
1.2 คำนิยามของการตรวจสอบภายใน ควรเพิ่ม “ผู้ตรวจสอบภายในต้องเป็นผู้ประเมินผลทางการบริหาร และวัดประสิทธิภาพประสิทธิผล และผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจ”	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.24 (เห็นด้วยมาก)	4.23 (เห็นด้วยมาก)	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.26 (เห็นด้วยมาก)
1.3 คำนิยามของการตรวจสอบภายในควรเพิ่ม “หน่วยตรวจสอบภายในต้องสามารถเข้าถึงเอกสารข้อมูล ที่จำเป็นในการตรวจสอบของหน่วยรับตรวจได้”	4.46 (เห็นด้วยมาก)	4.24 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.33 (เห็นด้วยมาก)	4.37 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.34 (เห็นด้วยมาก)	4.20 (เห็นด้วยมาก)	4.32 (เห็นด้วยมาก)	3.78 (เห็นด้วยมาก)	4.24 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.50 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐานด้าน คุณสมบัติ	อายุ				
	น้อยกว่า 31 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	มากกว่า 50 ปี	รวม
	n = 11	n = 37	n = 16	n = 22	n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
2. การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่เป็นอิสระและเที่ยงธรรม หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องมีความเป็นอิสระในการตรวจสอบและรักษามาตรฐานการตรวจสอบที่เสมอภาคกัน	4.42 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.42 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.42 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.42 (เห็นด้วยมาก)
3. ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน 3.1 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในและต้องเป็นผู้ให้คำแนะนำในเรื่องนโยบายการบริหารของผู้บริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วย	4.54 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.53 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.18 (เห็นด้วยมาก)	3.33 (เห็นด้วยปานกลาง)	4.36 (เห็นด้วยมาก)
3.2 หน่วยตรวจสอบภายในควรตรวจสอบให้ครบทุกประเภทของการตรวจสอบเพื่อลดข้อผิดพลาดและป้องกันการทุจริตของหน่วยรับตรวจ	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.27 (เห็นด้วยมาก)	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.36 (เห็นด้วยมาก)
3.3 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ที่ศึกษากฎหมาย กฏระเบียบในการปฏิบัติงานเพื่อช่วยเหลือผู้ปฏิบัติงานให้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง	4.54 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.56 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.59 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.33 (เห็นด้วยมาก)	4.55 (เห็นด้วยมากที่สุด)

ตารางที่ 4.50 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐานด้าน คุณสมบัติ	อายุ				
	น้อยกว่า 31 ปี n = 11	31-40 ปี n = 37	41-50 ปี n = 16	มากกว่า 50 ปี n = 22	รวม n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
3.4 การให้คำแนะนำปรึกษา ควรใช้ภาษาพูด เขียน และ สื่อความหมายให้ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.54 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.56 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.59 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.33 (เห็นด้วยมาก)	4.55 (เห็นด้วยมากที่สุด)
3.5 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องแจ้งจุดเสี่ยงและเป็นผู้หาแนวทางการควบคุมความเสี่ยงร่วมกับหน่วยรับตรวจ	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.74 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.17 (เห็นด้วยมาก)	4.57 (เห็นด้วยมากที่สุด)
ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)	4.51 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.58 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.01 (เห็นด้วยมาก)	4.46 (เห็นด้วยมาก)
4. ความระมัดระวังรอบคอบในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน					
4.1 ควรมีการประชุมปิดการตรวจ เพื่อแจ้งเรื่องที่ตรวจพบ และ ข้อเสนอแนะแก่หน่วยรับตรวจทุกครั้งก่อนออกรายงานผลการตรวจสอบ	4.58 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.32 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.44 (เห็นด้วยมาก)
4.2 หน่วยรับตรวจต้องลงลายมือชื่อในกระดาษทำการของผู้ตรวจสอบภายในทุกครั้งเพื่อยืนยันความถูกต้องและความเชื่อถือได้ของข้อมูล	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.59 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.67 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.42 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.48 (เห็นด้วยมาก)	4.35 (เห็นด้วยมาก)	4.46 (เห็นด้วยมาก)	4.59 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.43 (เห็นด้วยมาก)
5. การพัฒนาความรู้ในวิชาชีพการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง					
5.1 คุณ สมบัติ หนึ่ง ของผู้ตรวจสอบภายในคือ จะต้องมีความรอบรู้ในเรื่องระบบสารสนเทศ เทคโนโลยี เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.45 (เห็นด้วยมาก)	4.33 (เห็นด้วยมาก)	4.44 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.50 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐานด้าน คุณสมบัติ	อายุ				
	น้อยกว่า 31 ปี n = 11	31-40 ปี n = 37	41-50 ปี n = 16	มากกว่า 50 ปี n = 22	รวม n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
5.2 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้อง พัฒนาความรู้ในด้าน ภาษาต่างประเทศเพื่อให้ทันต่อการ เปิดประชาคมอาเซียน	4.67 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.36 (เห็นด้วยมาก)	3.33 (เห็นด้วยปานกลาง)	4.16 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.53 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.40 (เห็นด้วยมาก)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	3.83 (เห็นด้วยมาก)	4.30 (เห็นด้วยมาก)
6. การประเมินผลการปฏิบัติงาน ตรวจสอบภายใน นอกจากหน่วยตรวจสอบภายใน มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ของตนเองแล้วต้องได้รับการ ประเมินผลการปฏิบัติงานจาก ภายนอกหน่วยงานหรือนอก องค์กร	4.46 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.27 (เห็นด้วยมาก)	4.33 (เห็นด้วยมาก)	4.34 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.46 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.27 (เห็นด้วยมาก)	4.33 (เห็นด้วยมาก)	4.34 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.46 (เห็นด้วยมาก)	4.39 (เห็นด้วยมาก)	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.09 (เห็นด้วยมาก)	4.37 (เห็นด้วยมาก)

จากตารางที่ 4.50 ที่แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตามประเด็นมาตรฐานด้านคุณสมบัติ จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน พบว่ามีค่าเฉลี่ยในภาพรวม เห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 4.37 โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ อายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบันน้อยกว่า 6 ปี มีค่าเฉลี่ย 4.46 อายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน 6 – 15 ปี มีค่าเฉลี่ย 4.39 อายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน 16 -25 ปี มีค่าเฉลี่ย 4.38 และอายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบันมากกว่า 25 ปี มีค่าเฉลี่ย 4.09 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.51 แสดงค่าเฉลี่ย ของระดับความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตามประเด็นมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน จำแนกตามประสบการณ์การทำงานใน ตำแหน่งปัจจุบัน

ประเด็นตามมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน	อายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน				
	น้อยกว่า 6 ปี n = 24	6-15 ปี n = 34	16-25 ปี n = 22	มากกว่า 25 ปี n = 6	รวม n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
1. การวางแผนการตรวจสอบ การเสนอ และอนุมัติแผนการตรวจสอบ					
1.1 หน่วยรับตรวจ และผู้บริหารควรมีการวางแผนการตรวจสอบภายในร่วมกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและการยอมรับผลการตรวจสอบ	4.33 (เห็นด้วยมาก)	4.53 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.17 (เห็นด้วยมาก)	4.42 (เห็นด้วยมาก)
1.2 แผนการปฏิบัติงานตรวจสอบจะต้องครอบคลุมถึงการตรวจสอบด้านการบริหารและผลการดำเนินงาน	4.46 (เห็นด้วยมาก)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.36 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.42 (เห็นด้วยมาก)
1.3 หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องแจ้งแนวทางการตรวจสอบให้แก่หน่วยรับตรวจทราบทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบ	4.75 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.53 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.23 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.51 (เห็นด้วยมากที่สุด)
1.4 หน่วยรับตรวจควรได้รับการติดตามผลการปฏิบัติงานตามข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบภายใน	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.09 (เห็นด้วยมาก)	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.33 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.39 (เห็นด้วยมาก)	4.48 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.22 (เห็นด้วยมาก)	4.39 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.51 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน	อายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน				
	น้อยกว่า 6 ปี n = 24	6-15 ปี n = 34	16-25 ปี n = 22	มากกว่า 25 ปี n = 6	รวม n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
2.การประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบ					
2.1 หน่วยรับตรวจควรมีการประเมินความเสี่ยงภายในหน่วยงานเพื่อรองรับการตรวจสอบภายใน	4.42 (เห็นด้วยมาก)	4.35 (เห็นด้วยมาก)	4.45 (เห็นด้วยมาก)	4.33 (เห็นด้วยมาก)	4.40 (เห็นด้วยมาก)
2.2 รายงานผลการตรวจสอบซึ่งประกอบด้วย ผลการปฏิบัติงาน มาตรการควบคุม และข้อเสนอแนะที่จะทำให้การปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.24 (เห็นด้วยมาก)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.17 (เห็นด้วยมาก)	4.35 (เห็นด้วยมาก)
2.3 หน่วยรับตรวจควรนำผลการตรวจสอบภายใน ไปสร้างมาตรการในการควบคุมภายในเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นใหม่	4.08 (เห็นด้วยมาก)	4.47 (เห็นด้วยมาก)	4.18 (เห็นด้วยมาก)	3.83 (เห็นด้วยมาก)	4.24 (เห็นด้วยมาก)
2.4 หน่วยรับตรวจควรมีส่วนร่วมในการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้	4.21 (เห็นด้วยมาก)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.38 (เห็นด้วยมาก)
2.5 ผู้ตรวจสอบภายในควรใช้รายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ เป็นข้อมูลในการประเมินความเสี่ยงและวางแผนการตรวจสอบ	4.75 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.45 (เห็นด้วยมาก)	3.67 (เห็นด้วยมาก)	4.47 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.30 (เห็นด้วยมาก)	4.37 (เห็นด้วยมาก)	4.39 (เห็นด้วยมาก)	4.21 (เห็นด้วยมาก)	4.34 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.51 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน	อายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน				
	น้อยกว่า 6 ปี n = 24	6-15 ปี n = 34	16-25 ปี n = 22	มากกว่า 25 ปี n = 6	รวม n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
3. งบประมาณและอัตรากำลังของหน่วยตรวจสอบภายใน 3.1 หน่วยตรวจสอบภายในควรแต่งตั้งคณะทำงานเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในที่มีตัวแทนกลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ กลุ่มนโยบายและแผน และศึกษานิเทศก์ร่วมเป็นคณะทำงานอยู่ด้วยทุกเครือข่าย	3.96 (เห็นด้วยมาก)	4.32 (เห็นด้วยมาก)	4.14 (เห็นด้วยมาก)	3.50 (เห็นด้วยมาก)	4.12 (เห็นด้วยมาก)
3.2 หน่วยตรวจสอบภายในควรจัดทำคู่มือให้สถานศึกษารายงานผลการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยตรวจสอบภายในทราบทุกภาคการศึกษา	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.26 (เห็นด้วยมาก)	4.32 (เห็นด้วยมาก)	4.33 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)
3.3 หน่วยตรวจสอบภายในควรมีการจัดการจัดฝึกอบรมแนวทางการตรวจสอบให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	4.08 (เห็นด้วยมาก)	4.76 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.55 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.17 (เห็นด้วยมาก)	4.48 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.11 (เห็นด้วยมาก)	4.45 (เห็นด้วยมาก)	4.34 (เห็นด้วยมาก)	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.30 (เห็นด้วยมาก)
4. นโยบายและแนวทางการปฏิบัติงาน การประสานงาน 4.1 แผนการตรวจสอบภายในควรมีการกำหนดช่วงเวลาการตรวจสอบให้เหมาะสมกับหน่วยรับตรวจ	4.46 (เห็นด้วยมาก)	4.56 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.27 (เห็นด้วยมาก)	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.42 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.51 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน	อายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน				
	น้อยกว่า 6 ปี n = 24	6-15 ปี n = 34	16-25 ปี n = 22	มากกว่า 25 ปี n = 6	รวม n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
4.2 หน่วยตรวจสอบภายในควรมีการตรวจสอบภาคสนามร่วมกับหน่วยงานอื่น	4.25 (เห็นด้วยมาก)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.55 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.41 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.36 (เห็นด้วยมาก)	4.49 (เห็นด้วยมาก)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.25 (เห็นด้วยมาก)	4.42 (เห็นด้วยมาก)
5. รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนของหน่วยตรวจสอบภายใน					
5.1 หน่วยตรวจสอบภายในควรถูกแจ้งผลการตรวจสอบ ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะเป็นลายลักษณ์อักษรให้แก่หน่วยรับตรวจทราบทุกครั้ง	4.33 (เห็นด้วยมาก)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.67 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.41 (เห็นด้วยมาก)
5.2 รูปแบบของรายงานผลการตรวจสอบควรเป็นข้อความที่เข้าใจง่าย ชัดเจน รัดกุม และนำไปปฏิบัติได้	4.58 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.68 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.05 (เห็นด้วยมาก)	4.33 (เห็นด้วยมาก)	4.47 (เห็นด้วยมาก)
5.3 ควรมีการนำ Intranet เข้ามาใช้ในการรายงานผลการตรวจสอบและประชาสัมพันธ์ ระเบียบ กฎหมาย คำสั่งต่างๆ	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.55 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.17 (เห็นด้วยมาก)	4.45 (เห็นด้วยมาก)
5.4 รายงานผลการตรวจสอบภายในควรมีผลการประเมินผล ความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และผลลัพธ์ จากการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.62 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.47 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.43 (เห็นด้วยมาก)	4.53 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.36 (เห็นด้วยมาก)	4.42 (เห็นด้วยมาก)	4.45 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.51 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน	อายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน				
	น้อยกว่า 6 ปี n = 24	6-15 ปี n = 34	16-25 ปี n = 22	มากกว่า 25 ปี n = 6	รวม n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
6. กิจกรรมการตรวจสอบภายใน					
6.1 การตรวจสอบภายในถือเป็น การตรวจสอบการปฏิบัติงานของ หน่วยรับตรวจเพื่อเป็นการ ตรวจสอบ กลั่นกรองการ ปฏิบัติงานภายในให้ถูกต้องก่อน การถูกตรวจสอบจากหน่วยงาน ภายนอก	4.25 (เห็นด้วยมาก)	4.71 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.45 (เห็นด้วยมาก)	4.33 (เห็นด้วยมาก)	4.49 (เห็นด้วยมาก)
6.2 การวางแผนการควบคุม ภายในจำเป็นต้องมีการประเมินความ เสี่ยงและนำผลการตรวจสอบครั้ง ก่อนเป็นแนวทางในการวางแผนการควบคุมภายใน	4.63 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.55 (เห็นด้วยมากที่สุด)	3.83 (เห็นด้วยมาก)	4.47 (เห็นด้วยมาก)
6.3 ควรนำผลการตรวจสอบ ภายใน ไปสร้างมาตรการเพื่อ ควบคุมภายในครั้งต่อไปให้รัดกุม มากยิ่งขึ้น	4.63 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.55 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.43 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.47 (เห็นด้วยมาก)	4.52 (เห็นด้วยมาก)	4.05 (เห็นด้วยมาก)	4.46 (เห็นด้วยมาก)
7. การวางแผนการปฏิบัติงาน ตรวจสอบ					
7.1 การวางแผนการปฏิบัติงาน ตรวจสอบจะต้องวางแผนและ กำหนดขอบเขตให้ครอบคลุมถึง การตรวจสอบด้านบริหาร และ ด้านผลการดำเนินงาน	4.79 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.23 (เห็นด้วยมาก)	4.33 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)

ตารางที่ 4.51 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน	อายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน				
	น้อยกว่า 6 ปี n = 24	6-15 ปี n = 34	16-25 ปี n = 22	มากกว่า 25 ปี n = 6	รวม n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
7.2 หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องส่งแผนการปฏิบัติงานประจำปีและปฏิทินกำหนดการเข้าตรวจให้หน่วยรับตรวจทราบ	4.58 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.53 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.27 (เห็นด้วยมาก)	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.44 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.69 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.52 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.25 (เห็นด้วยมาก)	4.17 (เห็นด้วยมาก)	4.47 (เห็นด้วยมาก)
8. การปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม					
8.1 หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องเข้าตรวจสอบตรงตามปฏิทินกำหนดการตรวจสอบที่ส่งให้แก่สถานศึกษาทุกครั้ง	4.42 (เห็นด้วยมาก)	4.26 (เห็นด้วยมาก)	4.32 (เห็นด้วยมาก)	4.33 (เห็นด้วยมาก)	4.33 (เห็นด้วยมาก)
8.2 หน่วยตรวจสอบภายในควรแจ้งขอบข่ายงานตรวจสอบให้แก่หน่วยรับตรวจก่อนการเข้าตรวจสอบเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับข้อมูลที่ผู้ตรวจสอบต้องการ	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.36 (เห็นด้วยมาก)	4.17 (เห็นด้วยมาก)	4.36 (เห็นด้วยมาก)
8.3 ทั้งก่อนและหลังการตรวจสอบภาคสนามจะต้องมีการประชุมปิดการตรวจที่มีผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมด้วยทุกครั้ง	4.46 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.32 (เห็นด้วยมาก)	4.17 (เห็นด้วยมาก)	4.42 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.42 (เห็นด้วยมาก)	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.33 (เห็นด้วยมาก)	4.22 (เห็นด้วยมาก)	4.37 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.51 (ต่อ)

ประเด็นตามมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน	อายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน				
	น้อยกว่า 6 ปี n = 24	6-15 ปี n = 34	16-25 ปี n = 22	มากกว่า 25 ปี n = 6	รวม n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
9. รายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ					
9.1 หน่วยตรวจสอบภายในควรส่งสำเนารายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตรวจสอบประจำปีให้แก่หน่วยรับตรวจทราบอย่างทั่วถึง	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.59 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.67 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.45 (เห็นด้วยมาก)
9.2 ควรให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในเข้าประชุมกับผู้บริหารทุกครึ่งเพื่อนำเสนอผลการตรวจสอบและร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น	4.42 (เห็นด้วยมาก)	4.56 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.33 (เห็นด้วยมาก)	4.47 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.40 (เห็นด้วยมาก)	4.47 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.46 (เห็นด้วยมาก)
10. การติดตามผลการตรวจสอบ					
หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องมีการตรวจติดตามผลการตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.65 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.67 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.65 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.67 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)
ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.48 (เห็นด้วยมาก)	4.39 (เห็นด้วยมาก)	4.27 (เห็นด้วยมาก)	4.42 (เห็นด้วยมาก)

จากตารางที่ 4.51 ที่แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตามประเด็นมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน พบว่ามีค่าเฉลี่ยในภาพรวม เห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 4.42 โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ อายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน 6 – 15 ปี มีค่าเฉลี่ย 4.48 อายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบันน้อยกว่า 6 ปี มีค่าเฉลี่ย 4.41 อายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน 16 -25 ปี มีค่าเฉลี่ย 4.39 และอายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบันมากกว่า 25 ปี มีค่าเฉลี่ย 4.27 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่อายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบันน้อยกว่า 6 ปี ให้ความเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตามประเด็นมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.69 กิจกรรมการตรวจสอบภายใน และการติดตามผลการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.50 รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนของหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.43 การปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม มีค่าเฉลี่ย 4.42 รายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.40 การวางแผนการตรวจสอบ การเสนอ และอนุมัติแผนการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.39 นโยบายและแนวทางการปฏิบัติงาน การประสานงาน มีค่าเฉลี่ย 4.36 การประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.30 และงบประมาณและอัตรากำลังของหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.11 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่อายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน 6 – 15 ปี ให้ความเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตามประเด็นมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การติดตามผลการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.65 รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนของหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.53 การวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.52 นโยบายและแนวทางการปฏิบัติงาน การประสานงาน มีค่าเฉลี่ย 4.49 การวางแผนการตรวจสอบ การเสนอ และอนุมัติแผนการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.48 กิจกรรมการตรวจสอบภายใน และรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.47 งบประมาณและอัตรากำลังของหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.45 การปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม มีค่าเฉลี่ย 4.38 และการประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.37 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่อายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน 16 – 25 ปี ให้ความเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตามประเด็นมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ กิจกรรมการตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.52 รายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ และการติดตามผลการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.50 นโยบายและแนว

ทางการปฏิบัติงาน การประสานงาน มีค่าเฉลี่ย 4.41 การประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.39 รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนของหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.36 งบประมาณและอัตรากำลังของหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.34 การปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม มีค่าเฉลี่ย 4.33 การวางแผนการตรวจสอบ การเสนอ และอนุมัติแผนการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.29 และการวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.25 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่อายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบันมากกว่า 25 ปี ให้ความเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ตามประเด็นมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การติดตามผลการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.67 รายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.50 รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนของหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.42 นโยบายและแนวทางการปฏิบัติงาน การประสานงาน มีค่าเฉลี่ย 4.25 การวางแผนการตรวจสอบ การเสนอ และอนุมัติแผนการตรวจสอบ และการปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.22 การประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.21 การวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.17 กิจกรรมการตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.05 และงบประมาณและอัตรากำลังของหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.00 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.52 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน
เพิ่มเติมจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ จำแนกตาม
ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

ประเด็นเพิ่มเติม	อายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน				
	น้อยกว่า 6 ปี	6-15 ปี	16-25 ปี	มากกว่า 25 ปี	รวม
	n = 24	n = 34	n = 22	n = 6	n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
1. การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ควรใช้การตรวจสอบแบบ กัลยาณมิตร แทนการตรวจสอบ แบบจับผิด	4.71 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.68 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.45 (เห็นด้วยมาก)	4.00 (เห็นด้วยมาก)	4.58 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)
2. การใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบ ภายใน ควรจัดทำในลักษณะ “เพื่อน ช่วยเพื่อน”	4.54 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.68 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.50 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.33 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.57 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)
3. ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ ถ่ายทอดความรู้ด้านการตรวจสอบ ภายในแก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบ ภายในให้มีความเชี่ยวชาญในการ ตรวจสอบ	4.58 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.53 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.36 (เห็นด้วยมาก)	4.33 (เห็นด้วยมาก)	4.49 (เห็นด้วยมาก)
4. ผู้ตรวจสอบภายในจะต้อง ปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยตนเองใน เรื่องที่มีความซับซ้อน เป็นงานที่ ก่อให้เกิดการทุจริต แทนการใช้ เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน	4.13 (เห็นด้วยมาก)	4.59 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.17 (เห็นด้วยมาก)	4.38 (เห็นด้วยมาก)
5. หน่วยตรวจสอบภายในควรจัด อบรมให้ความรู้ในรูปแบบของการ อภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ให้แก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบ ภายในแทนการบรรยาย	4.88 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.14 (เห็นด้วยมาก)	4.17 (เห็นด้วยมาก)	4.44 (เห็นด้วยมาก)
6. หน่วยรับตรวจมีการประเมินผล การปฏิบัติงานตนเอง เพื่อ เปรียบเทียบกับผลการตรวจสอบ จากหน่วยตรวจสอบภายใน	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.47 (เห็นด้วยมาก)	4.27 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมาก ที่สุด)	4.40 (เห็นด้วยมาก)

ตารางที่ 4.52 (ต่อ)

ประเด็นเพิ่มเติม	อายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน				
	น้อยกว่า 6 ปี	6-15 ปี	16-25 ปี	มากกว่า 25 ปี	รวม
	n = 24	n = 34	n = 22	n = 6	n = 86
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
7. หน่วยตรวจสอบภายในควรได้รับการประเมินความพึงพอใจจากหน่วยรับตรวจเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงานและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยรับตรวจ	4.21 (เห็นด้วยมาก)	4.47 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	3.67 (เห็นด้วยมาก)	4.35 (เห็นด้วยมาก)
8. ผู้ตรวจสอบภายในควรติดตามผลการตรวจสอบซ้ำหลังจากการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน	4.25 (เห็นด้วยมาก)	4.24 (เห็นด้วยมาก)	4.14 (เห็นด้วยมาก)	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.19 (เห็นด้วยมาก)
9. สถานศึกษาจะต้องได้รับการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และได้รับการติดตามผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	4.29 (เห็นด้วยมาก)	4.15 (เห็นด้วยมาก)	3.95 (เห็นด้วยมาก)	3.67 (เห็นด้วยมาก)	4.10 (เห็นด้วยมาก)
10. ผู้ตรวจสอบต้องแจ้งปฏิทินการเข้าตรวจสอบให้แก่สถานศึกษาทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบ	4.46 (เห็นด้วยมาก)	4.38 (เห็นด้วยมาก)	4.18 (เห็นด้วยมาก)	3.50 (เห็นด้วยมาก)	4.29 (เห็นด้วยมาก)
11. หน่วยรับตรวจควรได้รับการแจ้งล่วงหน้าก่อนการเข้าตรวจสอบอย่างน้อย 1 สัปดาห์	4.42 (เห็นด้วยมาก)	4.50 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.14 (เห็นด้วยมาก)	4.17 (เห็นด้วยมาก)	4.36 (เห็นด้วยมาก)
12. หน่วยรับตรวจควรได้รับรายงานผลการตรวจสอบภายในเชิงลึกรอบด้านและระบุถึงข้อปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง	4.33 (เห็นด้วยมาก)	4.47 (เห็นด้วยมาก)	4.41 (เห็นด้วยมาก)	4.83 (เห็นด้วยมากที่สุด)	4.44 (เห็นด้วยมาก)
ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)	4.48 (เห็นด้วยมาก)	4.46 (เห็นด้วยมาก)	4.30 (เห็นด้วยมาก)	4.14 (เห็นด้วยมาก)	4.40 (เห็นด้วยมาก)

จากตารางที่ 4.52 ที่แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในเพิ่มเติมจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ จำแนกประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน พบว่ามีค่าเฉลี่ยในภาพรวม เห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 4.40 โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ อายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบันน้อยกว่า 6 ปี มีค่าเฉลี่ย 4.48 อายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน 6 – 15 ปี มีค่าเฉลี่ย 4.46 อายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน 16 -25 ปี มีค่าเฉลี่ย 4.30 และอายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบันมากกว่า 25 ปี มีค่าเฉลี่ย 4.14 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่อายุการทำงานน้อยกว่า 6 ปี ให้ความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในที่นอกเหนือจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ หน่วยตรวจสอบภายในควรจัดอบรมให้ความรู้ในรูปแบบของการอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม และเรียนรู้วิธีการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกันให้แก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในมากกว่าการบรรยาย มีค่าเฉลี่ย 4.88 หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องแจ้งแนวทางการตรวจสอบให้แก่กลุ่มงานและสถานศึกษาทราบทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบ และรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ ผู้ตรวจสอบภายในควรใช้เป็นข้อมูลในการประเมินความเสี่ยงและวางแผนการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.75 การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในควรใช้การตรวจสอบแบบกัลยาณมิตร แทนการตรวจสอบแบบจับผิด มีค่าเฉลี่ย 4.71 นอกจากนี้ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องมีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ด้านการตรวจสอบภายในให้แก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในให้มีความเชี่ยวชาญด้วย เพื่อเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในจะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปให้คำปรึกษา หรือเป็นที่ปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจใกล้เคียงได้ มีค่าเฉลี่ย 4.58 การใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน ควรจัดทำในลักษณะ “เพื่อนช่วยเพื่อน” มากกว่าการเข้าตรวจสอบเพื่อไม่ให้เกิดการระแวงไม่ยอมให้เข้าตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.54 ผู้ตรวจสอบต้องแจ้งปฏิทินการเข้าตรวจสอบให้แก่สถานศึกษาทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบมีค่าเฉลี่ย 4.46 หน่วยรับตรวจควรได้รับการแจ้งล่วงหน้าก่อนการเข้าตรวจสอบอย่างน้อย 1 สัปดาห์ พร้อมรายละเอียดของเอกสารที่จะต้องจัดเตรียมในการตรวจสอบมีค่าเฉลี่ย 4.42 ก่อนการเข้ารับการตรวจสอบภายใน หน่วยรับตรวจควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองก่อน เพื่อเปรียบเทียบกับผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.38 หน่วยรับตรวจควรได้รับรายงานผลการตรวจสอบภายในเชิงลึกที่รอบด้าน มีสาระสำคัญ อีกทั้งควรระบุถึงความผิดปกติที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง โดยอ้างกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องด้วย มีค่าเฉลี่ย 4.33 สถานศึกษาจะต้องได้รับการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และได้รับการติดตามผลการ

ตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง มีค่าเฉลี่ย 4.29 เมื่อมีการตรวจสอบจาก
เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องติดตามผลการตรวจสอบซ้ำอีกครั้ง
หนึ่ง มีค่าเฉลี่ย 4.25 หน่วยรับตรวจควรมีการประเมินความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหน่วย
ตรวจสอบภายในเพื่อให้หน่วยตรวจสอบภายในใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการ
ปฏิบัติงานและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยรับตรวจ มีค่าเฉลี่ย 4.21 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้อง
เป็นผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยตนเองในเรื่องที่มีความซับซ้อน หรือเป็นงานที่อาจก่อให้เกิดการ
ทุจริต แทนการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในเข้าตรวจสอบมีค่าเฉลี่ย 4.13

ผู้ตอบแบบสอบถามที่อายุการทำงาน 6-15 ปี ให้ความสำคัญเห็นในการพัฒนา
กระบวนการตรวจสอบภายในที่นอกเหนือจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายใน
ภาครัฐ ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในควรใช้การ
ตรวจสอบแบบกัลยาณมิตร แทนการตรวจสอบแบบจับผิด และการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบ
ภายใน ควรจัดทำในลักษณะ “เพื่อนช่วยเพื่อน” มากกว่าการเข้าตรวจสอบเพื่อไม่ให้เกิดการระแวง
ไม่ยอมให้เข้าตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.68 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ปฏิบัติงาน
ตรวจสอบด้วยตนเองในเรื่องที่มีความซับซ้อน หรือเป็นงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต แทนการใช้
เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในเข้าตรวจสอบมีค่าเฉลี่ย 4.59 หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องแจ้ง
แนวทางการตรวจสอบให้แก่กลุ่มงานและสถานศึกษาทราบทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบ และ
นอกจากผู้ตรวจสอบภายในจะต้องมีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบแล้ว ผู้ตรวจสอบภายใน
จะต้องเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ด้านการตรวจสอบภายในแก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในให้มีความ
เชี่ยวชาญด้วย เพื่อเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในจะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปให้คำปรึกษา หรือ
เป็นที่ปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจใกล้เคียงได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.53 หน่วยรับตรวจควรได้รับการแจ้ง
ล่วงหน้าก่อนการเข้าตรวจสอบอย่างน้อย 1 สัปดาห์ พร้อมรายละเอียดของเอกสารที่จะต้อง
จัดเตรียมในการตรวจสอบมีค่าเฉลี่ย 4.50 รายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ ผู้
ตรวจสอบภายในควรใช้เป็นข้อมูลในการประเมินความเสี่ยงและวางแผนการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย
4.41 หน่วยตรวจสอบภายในควรจัดอบรมให้ความรู้ในรูปแบบของการอภิปรายแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม และเรียนรู้วิธีการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกัน
ให้แก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในมากกว่าการบรรยาย และผู้ตรวจสอบต้องแจ้งปฏิทินการเข้า
ตรวจสอบให้แก่สถานศึกษาทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบมีค่าเฉลี่ย 4.38 เมื่อมีการตรวจสอบจาก
เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องติดตามผลการตรวจสอบซ้ำอีกครั้ง
หนึ่ง มีค่าเฉลี่ย 4.24 สถานศึกษาจะต้องได้รับการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน

อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และได้รับการติดตามผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง มีค่าเฉลี่ย 4.15

ผู้ตอบแบบสอบถามที่อายุการทำงาน 16-25 ปี ให้ความสำคัญเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในที่นอกเหนือจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน ควรจัดทำในลักษณะ “เพื่อนช่วยเพื่อน” มากกว่าการเข้าตรวจสอบเพื่อไม่ให้เกิดการระแวงไม่ยอมให้เข้าตรวจสอบ และหน่วยรับตรวจควรมีการประเมินความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายในเพื่อให้หน่วยตรวจสอบภายในใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยรับตรวจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.50 การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในควรใช้การตรวจสอบแบบกัลยาณมิตร แทนการตรวจสอบแบบจับผิด และรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ ผู้ตรวจสอบภายในควรใช้เป็นข้อมูลในการประเมินความเสี่ยงและวางแผนการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.45 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยตนเองในเรื่องที่มีความซับซ้อน หรือเป็นงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต แทนการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในเข้าตรวจสอบ และหน่วยรับตรวจควรได้รับรายงานผลการตรวจสอบภายในเชิงลึกที่รอบด้าน มีสาระสำคัญ อีกทั้งควรระบุถึงความผิดปกติที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง โดยอ้างกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องด้วย มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.41 นอกจากผู้ตรวจสอบภายในจะต้องมีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ด้านการตรวจสอบภายในแก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในให้มีความเชี่ยวชาญด้วย เพื่อเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในจะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปให้คำปรึกษา หรือเป็นที่ปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจใกล้เคียงได้ มีค่าเฉลี่ย 4.36 ก่อนการเข้ารับการตรวจสอบภายใน หน่วยรับตรวจควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองก่อน เพื่อเปรียบเทียบกับผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.27 หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องแจ้งแนวทางการตรวจสอบให้แก่กลุ่มงานและสถานศึกษาทราบทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 4.23 ผู้ตรวจสอบต้องแจ้งปฏิทินการเข้าตรวจสอบให้แก่สถานศึกษาทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบมีค่าเฉลี่ย 4.18 หน่วยตรวจสอบภายในควรจัดอบรมให้ความรู้ในรูปแบบของการอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม และเรียนรู้วิธีการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกันให้แก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในมากกว่าการบรรยาย เมื่อมีการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องติดตามผลการตรวจสอบซ้ำอีกครั้งหนึ่ง และหน่วยรับตรวจควรได้รับการแจ้งล่วงหน้าก่อนการเข้าตรวจสอบอย่างน้อย 1 สัปดาห์ พร้อมรายละเอียดของเอกสารที่จะต้องจัดเตรียมในการตรวจสอบมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.14 และสถานศึกษาจะต้องได้รับการ

ตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และได้รับการติดตามผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง มีค่าเฉลี่ย 3.95 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่อายุการทำงานมากกว่า 25 ปี ให้ความคิดเห็นในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในที่นอกเหนือจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ให้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ หน่วยรับตรวจควรได้รับรายงานผลการตรวจสอบภายในเชิงลึกที่รอบด้าน มีสาระสำคัญ อีกทั้งควรระบุถึงความผิดปกติที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง โดยอ้างอิงระเบียบที่เกี่ยวข้องด้วย มีค่าเฉลี่ย 4.83 หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องแจ้งแนวทางการตรวจสอบให้แก่กลุ่มงานและสถานศึกษาทราบทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบ และก่อนการเข้ารับการตรวจสอบภายใน หน่วยรับตรวจควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองก่อน เพื่อเปรียบเทียบกับผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ คือ 4.50 เมื่อมีการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องติดตามผลการตรวจสอบซ้ำอีกครั้งหนึ่ง มีค่าเฉลี่ย 4.38 การใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน ควรจัดทำในลักษณะ “เพื่อนช่วยเพื่อน” มากกว่าการเข้าตรวจสอบเพื่อไม่ให้เกิดการระแวงไม่ยอมให้เข้าตรวจสอบ และนอกจากผู้ตรวจสอบภายในจะต้องมีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ด้านการตรวจสอบภายในแก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในให้มีความเชี่ยวชาญด้วย เพื่อเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในจะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปให้คำปรึกษา หรือเป็นที่ปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจใกล้เคียงได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ คือ 4.33 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยตนเองในเรื่องที่มีความซับซ้อน หรือเป็นงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต แทนการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในเข้าตรวจสอบ หน่วยตรวจสอบภายในควรจัดอบรมให้ความรู้ในรูปแบบของการอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม และเรียนรู้วิธีการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกัน ให้แก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในมากกว่าการบรรยาย และหน่วยรับตรวจควรได้รับการแจ้งล่วงหน้าก่อนการเข้าตรวจสอบอย่างน้อย 1 สัปดาห์ พร้อมรายละเอียดของเอกสารที่จะต้องจัดเตรียมในการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ คือ 4.17 การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในควรใช้การตรวจสอบแบบกัลยาณมิตร แทนการตรวจสอบแบบจับผิด มีค่าเฉลี่ย 4.00 รายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ ผู้ตรวจสอบภายในควรใช้เป็นข้อมูลในการประเมินความเสี่ยงและวางแผนการตรวจสอบ หน่วยรับตรวจควรมีการประเมินความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายในเพื่อให้หน่วยตรวจสอบภายในใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยรับตรวจ และสถานศึกษาจะต้องได้รับการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และได้รับการติดตามผลการ

ตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ คือ 3.67 และผู้ตรวจสอบต้องแจ้งพฤติกรรมการเข้าตรวจสอบให้แก่สถานศึกษาทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบมีค่าเฉลี่ย 3.50 ตามลำดับ

4.3.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 เพิ่มเติมในด้านคุณสมบัติและด้านการปฏิบัติงานที่นอกเหนือจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ดังนี้

4.3.3.1 การพัฒนาคุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายในเพิ่มเติมที่นอกเหนือจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ

นอกจากการพัฒนาคุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายในให้ขึ้นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในควรมีคุณสมบัติเพิ่มเติม ดังนี้ เป็นผู้ใช้การตรวจสอบแบบกัลยาณมิตร (7 คน) เป็นผู้มีความรู้ มีประสบการณ์ในการให้คำแนะนำ มีความรู้ความสามารถ สามารถชี้แนะแนวทางการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องสม่ำเสมอ (6 คน) เป็นผู้มีทักษะในการสื่อสาร สนทนา อธิบายได้ชัดเจน เข้าใจง่าย (4 คน) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เพื่อให้หน่วยรับตรวจได้ขอความปรึกษาด้วยความเป็นกันเอง (3 คน) มีความเชี่ยวชาญในข้อระเบียบกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องอย่างลึกซึ้ง แม่นยำในกฎระเบียบ และนำมาอธิบายให้หน่วยรับตรวจเข้าใจง่าย ๆ พร้อมยกตัวอย่าง (2 คน) เป็นผู้มีคุณธรรมความเที่ยงตรงในการตรวจสอบ (2 คน) เป็นผู้ที่พัฒนาความรู้ด้านต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถตอบรับการเปลี่ยนแปลงและทันต่อเหตุการณ์ (1 คน) เป็นผู้มีประสบการณ์สามารถให้คำแนะนำ มีความรู้ความสามารถในหลายวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา (1 คน) มีทักษะในการพูดโน้มน้าวคนให้ปฏิบัติตามคำแนะนำ (1 คน) มีทักษะในการสื่อสาร สนทนา อธิบายได้อย่างละเอียดชัดเจน (1 คน) มีความสามารถในการให้คำแนะนำปรึกษา แนะนำ เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในเพื่อช่วยดำเนินการตรวจสอบให้เป็นไปตามมาตรฐาน (1 คน) ไม่เลือกปฏิบัติ (1 คน) มีจิตวิทยาในการเสริมแรงให้กำลังใจผู้ปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี (1 คน) มีความเป็นกันเอง (1 คน)

4.3.3.2 การพัฒนาการปฏิบัติงานเพิ่มเติมที่นอกเหนือจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ

นอกจากการพัฒนาการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐด้านการปฏิบัติงานแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในควรปรับปรุงการปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับงานตรวจสอบภายใน ดังนี้ จัดประชุมสัมมนาครูผู้รับผิดชอบงานตรวจสอบ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อทบทวนการรายงานผล (การเขียนรายงาน) ที่ถูกต้อง ชัดเจน (4 คน) ควรจัดทำเอกสารคู่มือและกระดาษทำการ นำลงในเว็บไซต์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 เพื่อความสะดวกในการศึกษาและใช้งาน ได้สะดวกรวดเร็ว (3 คน) มีการสรุปผลการตรวจสอบ และแจ้งจุดบกพร่อง หรือข้อเสนอแนะให้หน่วยรับตรวจทราบทุกครั้งเพื่อหน่วยรับตรวจจะได้ทำการแก้ไขในจุดบกพร่อง (3 คน) ศึกษาตัวอย่างต่างๆ ที่พบจากการไปตรวจสอบให้มาก แล้วนำมาชี้แนะให้หน่วยรับตรวจได้ศึกษาเป็นตัวอย่าง (3 คน) การเพิ่มช่องทางอื่นในการติดต่อสื่อสารได้อย่างรวดเร็ว เช่น การตอบคำถามผ่านทางอินเทอร์เน็ต หรือกระดานในเว็บไซต์ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจในระเบียบต่างๆ และเป็นประโยชน์ต่อบุคคลอื่นที่มีปัญหาหรือข้อสงสัยเหมือนกัน และยังได้ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอีกด้วย (2 คน) ควรเป็นตรวจสอบเชิงป้องกันการทุจริตอย่างแท้จริง และหากมีการทุจริตควรดำเนินการอย่างเด็ดขาด เพื่อป้องกันการทุจริตในระบบราชการ ป้องกันประโยชน์ของชาติ (2 คน) ควรสร้างความเชื่อมั่นให้หน่วยรับตรวจ (1 คน) การให้ข้อมูลที่ถูกต้อง การแนะนำ ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน หากมีข้อที่ต้องแก้ไขควรเป็นที่ปรึกษาที่ดีให้กับหน่วยรับตรวจ (1 คน) ควรมีการสุ่มตรวจเอกสารการเบิกจ่ายให้มากเกินกว่า 70% (1 คน) ควรสร้างหน่วยรับตรวจที่สามารถเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างในการปฏิบัติงานภายในเครือข่าย (1 คน) ควรมีการนิเทศ ติดตาม ให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผน โครงการ/งานต่างๆ ของโรงเรียนให้เป็นปัจจุบัน ทำงานได้อย่างต่อเนื่อง (1 คน) การรายงานผลการปฏิบัติงาน ควรทำแบบฟอร์มเป็นไฟล์ข้อมูลที่สถานศึกษาสามารถนำไปแก้ไขข้อมูลและการส่งต่อให้สถานศึกษาทุกปี เพราะเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบมีการเปลี่ยนแปลงทุกปี (1 คน) ควรมีการจัดทำระเบียบ คู่มือ การปฏิบัติงานต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินงานของหน่วยงาน และการตรวจสอบให้ครอบคลุมให้ทันสมัยไว้บริการหน่วยรับตรวจ (1 คน) มีบทบาทลงโทษที่ชัดเจนสำหรับผู้ไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบที่วางไว้ (1 คน) แนะนำแนวทางการปฏิบัติแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (1 คน) แนะนำการปฏิบัติงานที่ต้องช่วยเหลือกัน (1 คน) หลังจากทางโรงเรียนได้ส่งรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน ทางผู้ตรวจสอบควรตรวจสอบและเสนอแนะคำแนะนำให้กับโรงเรียน (1 คน)

4.3.3.3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ควรกำหนดระยะเวลาในการตรวจสอบให้ชัดเจน เหมาะสมกับขนาดโรงเรียน (1 คน) ทำปฏิทินการออกปฏิบัติงานใน 1 ปี และแจ้งให้สถานศึกษาทราบ (1 คน) ควรนำตัวอย่างการปฏิบัติงานที่ดี ๆ มาเป็นตัวอย่างในการศึกษา (1 คน) ควรเพิ่มจำนวนบุคลากรในงานตรวจสอบให้เพียงพอกับปริมาณงาน (1 คน) ในการปฏิบัติงานในพื้นที่ควรมีการฝึกประสบการณ์ให้แก่ครูผู้รับผิดชอบในงานต่างๆของสถานศึกษาด้วย ซึ่งประกบด้วยการฝึกปฏิบัติกับงานที่ต้องปฏิบัติจริง (1 คน) การตรวจสอบควรยืดหยุ่นบ้างในบางโอกาสเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ที่ถูกรับผิดชอบ (1 คน) ในกรณีบุคลากรในหน่วยตรวจสอบภายในไม่เพียงพอกับปริมาณงานที่รับผิดชอบ ควรลดปริมาณงานตรวจสอบ หรือกำหนดงานตรวจสอบให้เหมาะสมต่อจำนวนบุคลากร (1 คน)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าในหัวข้อเรื่อง การพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในด้านการเงินและการบัญชีของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ตามโครงการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ โดยมีขอบเขตการศึกษาเป็นการศึกษามาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน มาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการ และแนวทางการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ตามโครงการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารในฐานะผู้ตรวจสอบ จำนวน 10 คน และรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามผู้ปฏิบัติงานในฐานะผู้รับการตรวจสอบ จำนวน 86 คน สามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคลากรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคลากรสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ในฐานะผู้ตรวจสอบ จำนวน 10 คน พบว่า

การพัฒนางานตรวจสอบภายในตามเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นในการพัฒนางานตรวจสอบให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดตามมาตรฐานด้านคุณสมบัติ ในด้านกฎบัตรการตรวจสอบภายในควรเพิ่มเติมในเรื่อง การประเมินผลทางการบริหาร วัดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน อีกทั้งมีความเชี่ยวชาญในเรื่องการตรวจสอบการบริหารงาน การตรวจสอบผลการดำเนินงาน การตรวจสอบสารสนเทศ และความรู้ความสามารถในการประเมินความเสี่ยง การปฏิบัติงาน

ตรวจสอบภายในต้องมีความระมัดระวังรอบคอบในเรื่องการตรวจสอบการบริหาร ซึ่งเป็นการตรวจสอบผลการบริหารงานมิใช่การตรวจสอบผู้บริหาร ส่วนในการให้คำแนะนำปรึกษาต้องมีความถูกต้องและแม่นยำผู้ตรวจสอบภายในมีการพัฒนาความรู้ในวิชาชีพการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนางานตรวจสอบภายใน ส่วนการประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบจากองค์กรภายนอก หน่วยตรวจสอบภายในควรได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานจากองค์กรภายนอก เพราะจะทำให้เกิดความน่าเชื่อถือและเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติงาน สามารถนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนางานตรวจสอบให้ดีขึ้น

การพัฒนางานตรวจสอบภายในตามเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นในการพัฒนางานตรวจสอบให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดตามมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน คือ ด้านการวางแผนการตรวจสอบภายใน การกำหนดขอบเขตของงาน ให้มีการกำหนดช่วงเวลาในการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมทั้งหน่วยตรวจสอบภายในและหน่วยรับตรวจ การนำผลการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในการวางแผนการตรวจสอบเป็นสร้างมาตรการที่ใช้ในการควบคุมการปฏิบัติงานและป้องกันความเสี่ยง ใช้เป็นแนวทางในการเก็บข้อมูลและตรวจสอบในครั้งต่อไป และใช้เป็นมาตรการป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นใหม่ ความเพียงพอและประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณ ใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในในการตรวจสอบในการแก้ไขปัญหาจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอกับปริมาณที่รับผิดชอบ โดยการอบรมสร้างความเข้าใจแก่ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ปฏิบัติงาน การจัดทำคู่มือการรายงานผลการปฏิบัติงาน การสร้างเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพ เน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มงานและสถานศึกษาในสังกัด สร้างความรู้ความเข้าใจแก่หน่วยรับตรวจถึงกฎระเบียบ นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ การประชาสัมพันธ์ข้อบกพร่องที่รับผิดชอบ กิจกรรมการตรวจสอบภายในมีส่วนช่วยในการสนับสนุนให้มีการปรับปรุงกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมของหน่วยรับตรวจ การวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ควรมีการประเมินความเสี่ยงของงานตรวจสอบภายใน การประกันคุณภาพงานตรวจสอบ และพัฒนาบุคลากรของหน่วยตรวจสอบภายในสู่มาตรฐาน โดยให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานตามขั้นตอนการตรวจสอบภายในทุกขั้นตอน และควรเน้นในเรื่องการปฏิบัติการตรวจสอบ และการกำกับติดตามผลการปฏิบัติงาน ซึ่งทำให้ทราบถึงผลการแก้ไขตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่ได้รับ สามารถนำผลการติดตามให้ผู้บริหารนำไปประกอบการตัดสินใจในการบริหารงานต่อไปได้

นอกจากการพัฒนางานตรวจสอบภายในให้เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐแล้ว หน่วยตรวจสอบภายในควรมีการพัฒนาเพิ่มเติมในเรื่อง การพัฒนาความรู้ในวิชาชีพที่เป็นมาตรฐานสากลเพื่อรองรับการเปิดเสรีการค้าอาเซียน การเขียน

รายงานผลการตรวจสอบที่สามารถนำมาใช้ในเชิงการบริหารและพัฒนาองค์กร การพัฒนา
เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในให้มีความเข้มแข็ง คุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายในควรมีความรู้
หลากหลายด้าน และควรศึกษาการนำระบบสารสนเทศเข้ามาใช้ในงานตรวจสอบ

ส่วนในกระบวนการตรวจสอบภายใน โดยใช้เครือข่ายแบบมีส่วนร่วม เป็นการ
แก้ไขปัญหาค่าจนวนบุคลากรไม่เพียงพอกับปริมาณงานของหน่วยตรวจสอบภายใน ซึ่งทำหน้าที่เป็น
ผู้ตรวจสอบเบื้องต้นให้แก่หน่วยรับตรวจ เป็นผู้เก็บข้อมูลและดำเนินการตรวจสอบภายในเบื้องต้น
ช่วยเป็นที่ปรึกษาและเป็นพี่เลี้ยงให้แก่สถานศึกษาที่อยู่ห่างไกล การเดินทางเข้าถึงลำบาก และช่วย
ลดความตึงเครียดให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน แต่ในปัจจุบันยังขาดการยอมรับของหน่วยรับตรวจ เนื่องจาก
เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในเป็นผู้บริหารระดับเดียวกัน และไม่มีความรู้ความเข้าใจในการ
ปฏิบัติงานอย่างแท้จริง อีกทั้งผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในมีการโยกย้าย
บ่อย และละเลยการปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบภายใน แนวทางแก้ไขโดยการจัดทำคู่มือการอบรม
เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในเพื่อสร้างความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของเครือข่ายช่วยตรวจสอบ
ภายในและพัฒนาเครือข่ายให้มีความรู้อย่างสม่ำเสมอ

การพัฒนาเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน โดยใช้เกณฑ์การประเมินการประกัน
คุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ สามารถช่วยพัฒนางานตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพ
และเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในจะสามารถปฏิบัติงานตรวจสอบให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมาก
ยิ่งขึ้น เนื่องจากมีเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน และสามารถนำมาเป็นแนวทางการปฏิบัติงานได้อย่าง
ถูกต้อง

5.1.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้ปฏิบัติงานในฐานะผู้รับตรวจ

จากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้ปฏิบัติงานในฐานะผู้รับตรวจ จำนวน 86 คน
ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 68.60 มีอายุ 31-40 ปี ร้อยละ 43.02 จบการศึกษาระดับปริญญา
ตรี ร้อยละ 50 และปริญญาโท ร้อยละ 47.67 จบการศึกษาสาขาบริหารการศึกษา ร้อยละ 46.51
ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ร้อยละ 52.33 ระดับตำแหน่ง ชำนาญการพิเศษ ร้อยละ
51.16 โดยดำรงตำแหน่งงาน 6-15 ปี ร้อยละ 39.53 มีประสบการณ์ในการรับราชการในตำแหน่ง
อื่นก่อนดำรงตำแหน่งปัจจุบัน 6 – 15 ปี ร้อยละ 47.67 ที่ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนา
กระบวนการตรวจสอบภายใน เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในตามเกณฑ์
การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเด็น คือ มาตรฐานด้าน
คุณสมบัติ และมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน

ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความเห็นในแนวทางการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในตามเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ตามประเด็นมาตรฐานด้านคุณสมบัติ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็น ระดับเห็นด้วยมาก ซึ่งเมื่อจำแนกตามอายุ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน มีความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ มีความเห็นด้วยมากที่สุดในการปฏิบัติงานที่เป็นอิสระและเที่ยงธรรม ความระมัดระวังรอบคอบในการดำเนินการตรวจสอบ การพัฒนาความรู้ในวิชาชีพการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง การประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน และความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

แนวทางการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในตามเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ตามประเด็นมาตรฐานด้านการปฏิบัติงานผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นด้วย ระดับเห็นด้วยมาก ซึ่งเมื่อจำแนกตามอายุ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน มีความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ มีความเห็นด้วยมากที่สุดในด้าน การประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบการวางแผนการตรวจสอบ การเสนอ และอนุมัติแผนการตรวจสอบ นโยบายและแนวทางการปฏิบัติงาน การประสานงาน การวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบ งบประมาณและอัตรากำลังของหน่วยตรวจสอบภายใน กิจกรรมการตรวจสอบภายใน รายงานผลการปฏิบัติงาน รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนของหน่วยตรวจสอบภายใน และการติดตามผลการตรวจสอบ

แนวทางการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในที่นอกเหนือจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นด้วย ระดับเห็นด้วยมากที่สุดในเรื่อง หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องแจ้งแนวทางการตรวจสอบให้แก่กลุ่มงานและสถานศึกษาทราบทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบ การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในควรใช้การตรวจสอบแบบกัลยาณมิตรแทนการตรวจสอบแบบจับผิด การใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในควรจัดทำในลักษณะ “เพื่อนช่วยเพื่อน” มากกว่าการเข้าตรวจสอบเพื่อไม่ให้เกิดการระแวงไม่ยอมให้เข้าตรวจสอบ และมีความคิดเห็น ระดับเห็นด้วยมาก ในเรื่องและผู้ตรวจสอบภายในจะต้องมีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบแล้วผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ด้านการตรวจสอบภายในแก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในให้มีความเชี่ยวชาญด้วย เพื่อเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในจะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปให้คำปรึกษา หรือเป็นที่ปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจใกล้เคียงได้ รายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ ผู้ตรวจสอบภายในควรใช้เป็นข้อมูลในการประเมินความเสี่ยงและวางแผนการตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยตนเองในเรื่องที่มีความซับซ้อน หรือเป็นงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต แทนการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในเข้าตรวจสอบ หน่วยตรวจสอบภายในควรจัดอบรมให้ความรู้ใน

รูปแบบของการอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม และเรียนรู้วิธีการ
แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกันให้แก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในมากกว่าการบรรยาย
ก่อนการเข้ารับการตรวจสอบภายใน หน่วยรับตรวจควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง
ก่อน เพื่อเปรียบเทียบกับผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบภายใน หน่วยรับตรวจควรมีการ
ประเมินความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายในเพื่อให้หน่วยตรวจสอบภายใน
ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยรับตรวจ
เมื่อมีการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องติดตามผลการ
ตรวจสอบซ้ำอีกครั้งหนึ่ง สถานศึกษาจะต้องได้รับการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบ
ภายในอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และได้รับการติดตามผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบอย่างน้อยปี
ละหนึ่งครั้ง ผู้ตรวจสอบต้องแจ้งปฏิทินการเข้าตรวจสอบให้แก่สถานศึกษาทุกครั้งก่อนการเข้า
ตรวจสอบ หน่วยรับตรวจควรได้รับการแจ้งล่วงหน้าก่อนการเข้าตรวจสอบอย่างน้อย 1 สัปดาห์
พร้อมรายละเอียดของเอกสารที่จะต้องจัดเตรียมในการตรวจสอบ และหน่วยรับตรวจควรได้รับ
รายงานผลการตรวจสอบภายในเชิงลึกที่รอบด้านมีสาระสำคัญ อีกทั้งควรระบุถึงความผิดปกติที่
เกิดขึ้นจากการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง โดยอ้างกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องด้วย

5.2 การอภิปรายผล

จากการศึกษาการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ทำให้ทราบแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการนำมาพิจารณา
ในการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่
เขต 5 เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ และทำให้เกิด
ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบ
ภายในของส่วนราชการ

จากการศึกษาพบว่า เมื่อเปรียบเทียบเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบ
ภายในภาครัฐกับการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงใหม่ เขต 5 พบว่า ยังมีการปฏิบัติงานที่มีข้อจำกัด จึงควรมีการพัฒนาการปฏิบัติงานทั้งใน
ประเด็นตามมาตรฐานด้านคุณสมบัติและประเด็นตามมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน ได้แก่ กฎบัตร
การตรวจสอบภายใน เชี่ยวชาญในการตรวจการบริหาร การตรวจสอบผลการดำเนินงาน และการ
ตรวจสอบสารสนเทศ มีความระมัดระวังรอบคอบในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน มีการพัฒนา
ความรู้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อมาใช้ในการพัฒนางานตรวจสอบภายใน การได้รับการ

ประเมินผลการปฏิบัติงานจากองค์กรภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับ วารุณี สุกใส (2550) ได้ทำการศึกษาการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นจากผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน พบว่าภาพรวมของการปฏิบัติงานในประเด็นต่างๆ ของกระบวนการตรวจสอบภายใน ซึ่งประกอบด้วย การประเมินผลความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบประจำปี การจัดทำแผนการตรวจสอบประจำปี การเสนอขออนุมัติแผนการตรวจสอบประจำปี การวางแผนการปฏิบัติงาน การสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายใน การตรวจสอบรายงานการเงินประจำปี การตรวจสอบการดำเนินงาน การตรวจสอบพัสดุ การให้บริการคำปรึกษา การจัดองค์กรและการพัฒนาบุคลากร มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง การตรวจสอบภายในจะประสบความสำเร็จ และเกิดคุณค่าแก่มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีไม่น้อยเพียงใด ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับผู้บริหารของมหาวิทยาลัยที่จะเห็นความสำคัญของงานตรวจสอบภายใน ทั้งในเรื่องกรอบอัตรากำลัง งบประมาณ เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ การมอบหมายงานที่เหมาะสมกับหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบภายใน รวมทั้งการทำให้หน่วยงานที่อยู่ในความรับผิดชอบและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือและยอมรับผู้ตรวจสอบภายใน และการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน นอกจากนี้ยังสัมพันธ์กับ กรณีการ์ปัญญาดี (2554) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา โดยได้ทำสัมภาษณ์บุคลากรที่มีหน้าที่ในการจัดให้มีการตรวจสอบดูแลการควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา และทำการเปรียบเทียบกระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาในปัจจุบันกับมาตรฐานการตรวจสอบภายในของส่วนราชการและระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ. 2551 เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาต่อไปในอนาคต พบว่ากระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในยังมีข้อจำกัดตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ. 2551 และยังพบปัญหา อุปสรรค ข้อยกพร่องด้านการดำเนินงาน ได้แก่ กฎบัตร กรอบอัตรากำลัง ความรู้ความสามารถความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบภายใน การประกันคุณภาพการตรวจสอบภายใน และด้านกระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ซึ่งได้แก่ ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบและขั้นตอนการจัดทำรายงานและติดตามผล ดังนั้น จึงต้องมีแนวทางการพัฒนาด้านการดำเนินงานและด้านกระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ได้แก่ การทบทวนกฎบัตรให้สอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงานและมาตรฐานการตรวจสอบภายใน ด้านกรอบ

อัตรากำลังควรนำเรื่องทรัพยากรที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อหารือกับผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบ

ส่วนด้านการปฏิบัติงาน ควรมีการพัฒนาในเรื่องการวางแผนการตรวจสอบภายใน การกำหนดขอบเขตการตรวจสอบภายใน การนำผลการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในการวางแผนการตรวจสอบ การบริหารงบประมาณและบุคลากร นโยบายและการสนับสนุนของผู้บริหาร การจัดอบรมสร้างความเข้าใจแก่หน่วยรับตรวจ การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับ นิวัตร์ชนะपाल (2550) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติการตรวจสอบภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก โดยการสัมภาษณ์ความต้องการและไม่ต้องการแนวทางการปฏิบัติการตรวจสอบภายในของสถานศึกษาจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู พบว่า มีความต้องการแนวทางการปฏิบัติการตรวจสอบภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก จำนวน 5 ประเด็น คือ หลักการสำคัญของการตรวจสอบภายใน วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบภายใน ขอบข่ายการตรวจสอบภายใน คณะทำงานการตรวจสอบภายใน และกระบวนการตรวจสอบภายใน และแนวทางการปฏิบัติการตรวจสอบภายในของสถานศึกษาตรงกับความต้องการและตรงกับมาตรฐานทางวิชาการ มี 2 รายการที่ไม่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานทางวิชาการ คือ คุณสมบัติทั่วไปของคณะทำงานตรวจสอบภายใน และการแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบภายใน ปัญหาที่เกิดขึ้นกับการดำเนินงานตรวจสอบภายใน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก คือ มีการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบปฏิบัติ ปฏิบัติไม่ครบถ้วน และไม่เป็นปัจจุบัน ปัญหาการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดเล็ก คือ ผู้ตรวจสอบไม่ได้ตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ การจัดทำรายงานไม่ถูกต้องและทำส่งล่าช้า

ในส่วนการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 โดยการใช้อุปกรณ์ช่วยตรวจสอบภายในในการช่วยเหลือการตรวจสอบเพื่อแก้ไขปัญหาด้านบุคลากรที่ไม่เพียงพอ ทำให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างผู้บริหาร ผู้ตรวจสอบ และหน่วยรับตรวจ ซึ่งสอดคล้องกับ รัศมี ยาสุมุทร (2546) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการประยุกต์ใช้การจัดการคุณภาพโดยรวม (TQM) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบภายในของกรมบัญชีกลางโดยใช้วิธีสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากคณะทำงานด้านการตรวจสอบภายใน เพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน พบว่า เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในมีการสับเปลี่ยนหน้าที่ ทำให้งานที่ตรวจสอบไม่ต่อเนื่อง และเมื่อนำระบบการจัดการคุณภาพโดยรวมมาประยุกต์ใช้กับการปรับปรุงคุณภาพของรายงานการตรวจสอบภายใน โดยการนำวงจรคุณภาพ PDCA มาใช้ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อให้ข้อเสนอแนะที่เพิ่มคุณค่าแก่ฝ่ายบริหารในการ

ปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน เพิ่มประสิทธิผลและการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า ซึ่งมีกลยุทธ์ในการดำเนินงานคือ การพัฒนารายงานการตรวจสอบให้ตอบสนองต่อความต้องการของหน่วยงานต่างๆ ให้สามารถสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่องค์กรโดยรวมและสามารถมีระบบการควบคุมภายในที่ดีเหมาะสม พร้อมถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ และการพัฒนาผู้ตรวจสอบภายในให้มีความรู้ ความสามารถเพียงพอที่สามารถสร้างผลงานที่เป็นลักษณะเพิ่มคุณค่า ให้แก่องค์กรตามความคาดหวังของผู้ใช้บริการงานด้านการตรวจสอบภายใน ผลที่ได้รับจากการศึกษาพบว่าการทำงานของผู้ตรวจสอบภายในเป็นระบบมากขึ้น มีคุณภาพ มีการทำงานเป็นทีม โดยได้รับความร่วมมือจากผู้บริหาร หน่วยรับตรวจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพิจารณาสั่งการ ดำเนินการตรวจสอบและนำข้อเสนอแนะไปสู่การปฏิบัติจริง การรายงานมีคุณค่าได้รับความร่วมมือจากผู้บริหาร หน่วยรับตรวจ องค์กรมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงในระดับกลยุทธ์นำไปสู่ความเป็นองค์กรชั้นนำระดับสากล

5.3 ข้อค้นพบ

จากผลการศึกษาการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้ศึกษามีข้อค้นพบดังนี้

1. การควบคุมภายในเป็นการควบคุมการบริหารงานทั้ง 4 ด้านของสถานศึกษา ประกอบด้วย ด้านวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป เพื่อลดความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน
2. การใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในช่วยในการตรวจสอบภายในยังมีปัญหาซึ่งเกิดจากการโยกย้ายของบุคลากรทำให้ขาดความต่อเนื่องของผู้ปฏิบัติงานเครือข่าย และยังคงจัดอบรมให้ความรู้แก่เครือข่ายเพื่อสร้างความเข้าใจและนำไปปฏิบัติงานได้
3. การใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในเป็นลักษณะเพื่อนช่วยเพื่อนทำให้เกิดการปฏิบัติงานเป็นไปในทางเดียวกัน
4. การตรวจสอบภายในควรเน้นการตรวจสอบผลของการดำเนินงานมากกว่าการตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกบัญชี
5. ผู้ตรวจสอบควรนำระบบสารสนเทศเข้ามาใช้ในการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในให้มากขึ้น
6. เมื่อเสร็จสิ้นการตรวจสอบภายในแต่ละครั้ง ควรจัดส่งสำเนารายงานผลการตรวจสอบให้แก่หน่วยตรวจสอบทราบด้วยทุกครั้ง

7. คุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายในควรมีความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากการเงิน บัญชี เช่น การตรวจสอบการบริหาร การตรวจสอบผลการดำเนินงาน การตรวจสอบในระบบสารสนเทศ หรือการนำระบบสารสนเทศเข้าใช้ในกระบวนการตรวจสอบภายใน

5.4 ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

5.4.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการศึกษา

5.4.1.1 หน่วยตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 5 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน ซึ่งควรกำหนดแนวทางการ ดำเนินการ อำนาจ บทบาทหน้าที่ และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้แก่ คณะกรรมการอย่างชัดเจน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการดำเนินการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อการปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานการ ตรวจสอบภายในของส่วนราชการและระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายใน ของส่วนราชการ พ.ศ. 2551

5.4.1.2 แนวทางการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมกับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 โดยรวมยังต้องมีการพัฒนาในด้านการ ดำเนินการ และกระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ในด้านความรู้ ทักษะ และความสามารถ ด้านการตรวจสอบในระบบสารสนเทศ เนื่องจากผู้ตรวจสอบภายในส่วนใหญ่จบการศึกษาด้าน บัญชี และเป็นงานเทคนิคเฉพาะ ดังนั้น หน่วยงานต้นสังกัดและผู้บริหารจึงควรสนับสนุนให้ บุคลากรตรวจสอบภายในเข้ารับการอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงการ บริหารงานภาครัฐไปสู่การบริหารจัดการแนวใหม่ที่สำคัญกับผลสัมฤทธิ์ของงาน มุ่งระบบ ปฏิรูประบบงบประมาณ โดยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้ทรัพยากร

5.4.1.3 หน่วยตรวจสอบภายในควรมีการรายงานผลการตรวจสอบให้กับหน่วย รับตรวจนำข้อมูลไปจัดทำแผนควบคุมความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น เพื่อให้หน่วยรับตรวจเกิดความ ระมัดระวังในการปฏิบัติงาน

5.4.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

5.4.2.1 ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่อง การพัฒนา
เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในโดยใช้กระบวนการตรวจสอบภายในแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

5.4.2.2 ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการนำเกณฑ์การประกันคุณภาพงาน
ตรวจสอบภายในภาครัฐไปพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของหน่วยงานตรวจสอบภายในใน
หน่วยงานอื่น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เอกสารอ้างอิง

- [กรมบัญชีกลาง, 2545] กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง มาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายในส่วนราชการ 2545
- [กรมบัญชีกลาง, 2546] กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง แนวปฏิบัติการตรวจสอบภายใน 2546
- [กรมบัญชีกลาง, 2555] กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง การประเมินการประกันคุณภาพการตรวจสอบภายในภาครัฐ เอกสารอัดสำเนาในการประชุมชี้แจงหลักเกณฑ์และแนวทางการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ พ.ศ. 2555 ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ คอนเวนชั่น วันที่ 30 เมษายน 2555
- [กรรณิการ์ ปัญญาดี, 2554] กรรณิการ์ ปัญญาดี แนวทางการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา การค้นคว้าแบบอิสระ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตุลาคม 2554
- [กระทรวงการคลัง, 2551] กระทรวงการคลัง ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายใน พ.ศ.2551 2551
- [สุลิกาญจน์ ไชยเมืองดี, 2548] สุลิกาญจน์ ไชยเมืองดี การศึกษาระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและการบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ การค้นคว้าแบบอิสระบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 2548
- [ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย, 2548] ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย แนวทางการตรวจสอบภายใน บริษัท คูมาย เบส จำกัด 2548
- [นิวัตร ชนะพาล, 2550] นิวัตร ชนะพาล การพัฒนาแนวทางการปฏิบัติการตรวจสอบภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก วิทยานิพนธ์ บช.ม.(บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา 2550

- [พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525, 2538]
พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 อักษรเจริญทัศน์
2538
- [รัศมี ยาสมุทร, 2546]
รัศมี ยาสมุทร แนวทางการประยุกต์ใช้การจัดการคุณภาพ
โดยรวม (TQM) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบภายในของ
กรมบัญชีกลาง การค้นคว้าอิสระ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2546
- [วารุณี สุกใส, 2550]
วารุณี สุกใส การพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏ ภูมิศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
วิทยานิพนธ์ บช.ม.(บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยราช
ภัฏอุบลราชธานี 2550
- [สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย, 2554]
สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย มาตรฐานสากลการ
ปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน 2554
- [สำนักกำกับและพัฒนาการตรวจสอบภาครัฐ, 2554]
สำนักกำกับและพัฒนาการตรวจสอบภาครัฐ กรมบัญชีกลาง
กระทรวงการคลัง แนวทางการประกันคุณภาพงานตรวจสอบ
ภายในภาครัฐ 2554
- [สำนักกำกับและพัฒนาการตรวจสอบภาครัฐ, 2555]
แนวทางการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ 2555
- [สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2545]
สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน แนวทางการจัดวางระบบการ
ควบคุมภายในและการประเมินผลการควบคุมภายใน บริษัท ซีส
เต็ม โพร่ กราฟฟิกส์ จำกัด 2554
- [สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5, 2556]
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 สถิติ
ข้อมูลทางการศึกษา ประจำปี 2556
- [สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5, 2557]
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 คำสั่ง
แต่งตั้งเครือข่ายผู้ช่วยผู้ตรวจสอบภายใน 2557

[สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551]

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หน่วยตรวจสอบ
ภายใน คู่มือการตรวจสอบภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์อักษรไทย (น.ส.พ.ฟ้าเมืองไทย)
2551

[สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551]

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คู่มือการ
ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในสำหรับผู้ตรวจสอบภายใน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์
อักษรไทย (น.ส.พ.ฟ้าเมืองไทย) 2551

[สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 2549]

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
โครงสร้างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์การพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อผู้สัมภาษณ์

.....

2. วันเดือนปีที่สัมภาษณ์

.....

เวลาที่สัมภาษณ์

.....

3. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

.....

ตำแหน่ง

.....

กลุ่มงาน

.....

อายุราชการ

.....

ส่วนที่ 2 เนื้อหาที่สัมภาษณ์

1. กระบวนการตรวจสอบภายในโดยใช้เครือข่ายแบบมีส่วนร่วม

1.1 ท่านคิดว่าการควบคุมภายในมีความสำคัญต่องานตรวจสอบภายในอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

1.2 ท่านคิดว่า การตรวจสอบภายในมีประโยชน์ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 5 อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

1.3 ท่านคิดว่า นอกจากขอบเขตการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่เป็นไปตามภารกิจของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 แล้ว ควรเพิ่มเติมการตรวจสอบงาน ด้านใดอีกบ้าง

.....
.....
.....

1.4 ตามกฎบัตรการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 กำหนดบทบาทของผู้ตรวจสอบภายในว่า “บทบาทของผู้ตรวจสอบภายใน คือ การตรวจสอบการ ปฏิบัติตามนโยบาย ระเบียบ และ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมภายในของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 เพื่อให้มั่นใจว่าการควบคุมเพียงพอที่จะบรรลุภารกิจของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5” ท่านคิดว่า ควรจะเพิ่มเติมในเรื่องใด หรือเรื่องใดที่มีความจำเป็นน้อยควรตัดออก

.....
.....
.....

1.5 ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยตรวจสอบภายในที่ระบุในกฎบัตรการตรวจสอบภายใน

“1. การสอบทานการปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 5 โดยมีอำนาจในการเข้าถึงข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ทรัพย์สิน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

2. ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะด้านการตรวจสอบตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในของ ส่วนราชการ ส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตามและพัฒนาการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5”

ท่านคิดว่าควรเพิ่มเติมอะไรบ้าง หรือลดไว้ในส่วนไหนบ้าง

.....
.....
.....

1.6 ท่านคิดว่าขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่ระบุไว้ในมาตรฐานการปฏิบัติงาน ในหัวข้อต่อไปนี้ควรมีการพัฒนาอย่างไร

- การวางแผนการตรวจสอบภายใน

.....
.....
.....

- การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

.....
.....
.....

- การจัดทำรายงาน

.....
.....
.....

- การติดตามผล

.....
.....
.....

1.7 ท่านสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการรายงานผลตรวจสอบภายในปัจจุบันไปปรับใช้ได้อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

1.8 ท่านคิดว่างานตรวจสอบภายในปัจจุบันมีปัญหา อุปสรรค ใดบ้าง และควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

.....
.....
.....

1.9 ท่านคิดเห็นว่าการใช้เครือข่ายตรวจสอบภายในช่วยพัฒนางานตรวจสอบภายในอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

1.10 ท่านคิดว่าการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในช่วยตรวจสอบภายในสถานศึกษามีปัญหาอุปสรรคอย่างไรบ้าง และควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

.....
.....
.....

1.11 ท่านคิดเห็นว่าการพัฒนาความเชี่ยวชาญของผู้ช่วยผู้ตรวจสอบภายในในเรื่องใดหรือส่วนไหนบ้าง

.....
.....
.....
.....

2. เกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานหลัก 2 มาตรฐาน คือมาตรฐานด้านคุณสมบัติ 6 ประเด็น และมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน 10 ประเด็น ท่านคิดเห็น ว่า หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ได้มีการปฏิบัติงานเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง และเห็นควรปรับปรุงหรือเสนอแนะแนวทางการพัฒนาอย่างไรบ้าง

2.1 มาตรฐานด้านคุณสมบัติ

- จากคำนิยามของการตรวจสอบภายใน “การตรวจสอบภายในเป็นกิจกรรมให้ความเชื่อมั่น และการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ” ท่านคิดว่ามีความครอบคลุมงานตรวจสอบภายในหรือไม่ หากไม่ครอบคลุมควรเพิ่มเติมในเรื่องใด

.....
.....

.....
.....
- ท่านคิดว่า ผู้ตรวจสอบภายในควรมีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
ด้านใดบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....
- ท่านคิดว่าผู้ตรวจสอบภายในควรรีใช้ความระมัดระวังรอบคอบในการปฏิบัติงานตรวจสอบ
ภายในเรื่องใดบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....
- ท่านคิดว่าผู้ตรวจสอบภายในควรมีการพัฒนาความรู้ในวิชาชีพการตรวจสอบภายใน
อย่างต่อเนื่องหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....
.....
.....
.....
- ท่านคิดว่า หน่วยตรวจสอบภายใน ควรได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ
ภายในจากองค์กรภายนอกหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....
.....
.....
.....
- หากมีการประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในจากองค์กรภายนอกแล้ว ท่านคิดว่า
ควรนำผลการประเมินจากองค์กรภายนอกนั้นมาปรับปรุงคุณภาพงานทั้งหมดหรือไม่ เพราะเหตุใด

2.2 มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน

- ท่านคิดว่านอกจากการวางแผนการตรวจสอบภายในในเรื่อง การปฏิบัติงาน งบประมาณ จำนวนบุคลากรที่ใช้ในการตรวจสอบภายในแล้ว ควรมีการวางแผนในเรื่องใดเพิ่มเติมบ้าง

.....
.....
.....

- ท่านคิดว่านอกจากในการนำผลการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในการวางแผนการตรวจสอบภายในแล้ว ผลการตรวจสอบภายในควรนำไปสร้างมาตรการเพื่อควบคุมภายในให้รัดกุมยิ่งขึ้นใช่หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

- ท่านคิดว่า หน่วยตรวจสอบภายในมีงบประมาณเพียงพอ เหมาะสมกับการบริหารหรือไม่ และมีการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด และควรพัฒนาการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นอย่างไร

.....
.....

- ท่านคิดว่า หน่วยตรวจสอบภายในมีบุคลากรเพียงพอกับปริมาณงานที่รับผิดชอบหรือไม่ ถ้าไม่เพียงพอ หน่วยตรวจสอบภายในควรดำเนินการอย่างไร

.....
.....

- นโยบาย แนวทางการปฏิบัติงาน ของหน่วยตรวจสอบภายในสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และครอบคลุมงานที่รับผิดชอบหรือไม่ อย่างไร และควรปรับปรุงในเรื่องใดบ้าง

.....
.....

- ท่านคิดว่า ลักษณะงาน / กิจกรรมการตรวจสอบภายในสามารถประเมิน และช่วยสนับสนุนให้มีการปรับปรุงกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ได้หรือไม่อย่างไร

.....
.....
.....

- นอกจาก หน่วยตรวจสอบภายในมีการวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน โดย
คำนึงถึงข้อพิจารณาในการวางแผน การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดขอบเขตการปฏิบัติงาน มี
การจัดสรรทรัพยากร และการวางแผนการปฏิบัติงาน ท่านคิดว่าควรเพิ่มเติมข้อพิจารณาในการ
วางแผนในเรื่องใดอีกบ้าง

.....
.....
.....

- ท่านคิดว่า หน่วยตรวจสอบภายในมีการปฏิบัติงานตามขั้นตอนของการตรวจสอบภายใน
คือ การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และประเมินผล การบันทึกข้อมูล การกำกับดูแลการปฏิบัติงาน
มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด และควรให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานในขั้นตอนใดมากที่สุด
เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

- หน่วยตรวจสอบภายในควรมีการติดตามผลการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอหรือไม่ เพราะเหตุ
ใด

.....
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved
.....

3. ท่านคิดว่าการพัฒนาเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน โดยใช้เกณฑ์การประเมินการประกัน
คุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐมาช่วยพัฒนางานตรวจสอบภายใน เครือข่ายช่วยตรวจสอบ
ภายในจะสามารถปฏิบัติงานตรวจสอบภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

4. ท่านคิดว่าควรเพิ่มเติมหรือปรับปรุงงานตรวจสอบภายในด้านใดบ้าง เพื่อให้งานตรวจสอบภายในเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามความคิดเห็น

การพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่

เขต 5

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าอิสระของ นางสาวดารารัตน์ วงศ์สถาน ตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรื่อง การพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ข้อมูลจากแบบสอบถามนี้จะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวมและจะนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาเท่านั้น ผู้ศึกษาจะเก็บข้อมูลของท่านไว้เป็นความลับ ขอขอบพระคุณท่านผู้ตอบแบบสอบถามที่กรุณา สละเวลาในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน

2.1 แนวทางการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในตามเกณฑ์การประกัน

คุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ

2.2 แนวทางการพัฒนาที่นอกเหนือจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบ

ภายในภาครัฐ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

นางสาวดารารัตน์ วงศ์สถาน

โทร. 085 – 2094009

E-mail: dara2620@gmail.com

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงไปใน ( ) หรือเติมข้อความในช่องว่าง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 เพศ ชาย หญิง

1.2 อายุ น้อยกว่า 31 ปี 31-40 ปี 41-50 ปี มากกว่า 50 ปี

1.3 ระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

1.4 สาขาที่สำเร็จการศึกษา ด้านสังคมศาสตร์ ด้านบริหารการศึกษา

ด้านบริหารธุรกิจ ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านการเกษตร ด้านวิศวกรรม

ด้านอื่นๆ ระบุ.....

1.5 ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง.....

1.6 ระดับตำแหน่งตามข้อ 1.5 ปฏิบัติการ ชำนาญการ

ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ

อื่น ๆ ระบุ.....

1.6 ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งตามข้อ 1.5

น้อยกว่า 6 ปี 6-15 ปี 16-25 ปี มากกว่า 25 ปี

1.7 ประสบการณ์การรับราชการในตำแหน่งอื่นก่อนดำรงตำแหน่งปัจจุบัน

ระบุตำแหน่ง.....

น้อยกว่า 6 ปี 6-15 ปี 16-25 ปี มากกว่า 25 ปี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร จาก การดำเนินการของหน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 5 ที่นำเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ มาใช้ในการ พัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 5

โปรดเติมเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

ระดับความเห็น

5 = เห็นด้วยมากที่สุด   4 = เห็นด้วยมาก   3 = เห็นด้วยปานกลาง
2 = เห็นด้วยน้อย   1 = เห็นด้วยน้อยมาก

หมายเหตุ

หน่วยรับตรวจ หมายถึง กลุ่มงานและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

2.1 แนวทางการพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในตามเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ

ลำดับ ที่	ประเด็น	ระดับความเห็น				
		5	4	3	2	1
1	<p>มาตรฐานด้านคุณสมบัติ กฎบัตรการตรวจสอบภายใน</p> <p>1.1 กฎบัตรการตรวจสอบภายใน ซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบตามมาตรฐานและจริยธรรมในการปฏิบัติงาน ที่มีการทบทวนและได้รับความเห็นชอบโดยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกปี หน่วยตรวจสอบภายในควรแจ้งประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แทนการส่งเป็นเอกสารให้หน่วยรับตรวจทราบทุกปี</p>					
	<p>1.2 จากคำนิยามของการตรวจสอบภายใน “การตรวจสอบภายในเป็นกิจกรรมให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ” นอกจากนี้ หน่วยตรวจสอบภายในต้องเป็นผู้ประเมินผลทางการบริหารและวัดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจด้วย</p>					

ลำดับ ที่	ประเด็น	ระดับความเห็น				
		5	4	3	2	1
	1.4 จากคำนิยามของการตรวจสอบภายใน “การตรวจสอบภายในเป็นกิจกรรมให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ” นอกจากนี้ “หน่วยตรวจสอบภายในต้องสามารถเข้าถึงเอกสาร ข้อมูล ที่จำเป็นในการตรวจสอบของหน่วยรับตรวจได้”					
2	การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่เป็นอิสระและเที่ยงธรรม หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องมีความเป็นอิสระในการตรวจสอบและรักษา มาตรฐานการตรวจสอบที่เสมอภาคกันในทุกพื้นที่ที่รับผิดชอบ โดยไม่เลือก ปฏิบัติไม่ว่าสถานศึกษานั้นอยู่ห่างไกลทุรกันดารหรือสถานศึกษาที่มีความ พร้อมทุกด้าน					
3	ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน 3.1 นอกจากผู้ตรวจสอบภายในจะต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการ ปฏิบัติงานตรวจสอบทั้ง 6 ประเภท ซึ่งได้แก่ การตรวจสอบทางการเงิน การ ตรวจสอบการดำเนินงาน การตรวจสอบการบริหาร การตรวจสอบการปฏิบัติ ตามข้อกำหนด การตรวจสอบระบบสารสนเทศ และการตรวจสอบพิเศษ แล้ว ยังต้องเป็นผู้ให้คำแนะนำในเรื่องกรอบนโยบายการบริหารของผู้บริหารของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ด้วย					
	3.2 นอกจากนโยบายของ สพฐ. ที่เน้นการตรวจสอบทางการเงิน การตรวจสอบ การปฏิบัติตามข้อกำหนด และตรวจสอบการดำเนินงาน หน่วยตรวจสอบ ภายในควรตรวจสอบให้ครบทุกประเภทของการตรวจสอบ เพื่อลด ข้อผิดพลาดและป้องกันการทุจริตของหน่วยรับตรวจ					
	3.3 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ที่ศึกษากฎหมาย กฎระเบียบ ในการ ปฏิบัติงานเพื่อช่วยเหลือผู้ปฏิบัติงานให้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง					
	3.4 ในการให้คำแนะนำปรึกษาของผู้ตรวจสอบภายในแก่หน่วยรับตรวจ ควร ใช้ภาษาพูด เขียน และสื่อความหมายให้ชัดเจน เข้าใจง่าย					
	3.5 นอกจากผู้ตรวจสอบภายในจะให้คำแนะนำปรึกษาแล้ว ผู้ตรวจสอบภายใน จะต้องเป็นผู้แจ้งจุดเสี่ยงและเป็นผู้หาแนวทางการควบคุมความเสี่ยงนั้น ร่วมกับหน่วยรับตรวจ					
4	ความระมัดระวังรอบคอบในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน 4.1 เมื่อเสร็จสิ้นการตรวจสอบในแต่ละครั้ง ผู้ตรวจสอบควรมีการประชุมปิด การตรวจเพื่อแจ้งเรื่องที่ตรวจพบและข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะแก่หน่วยรับ ตรวจทุกครั้งก่อนออกรายงานผลการตรวจสอบที่เป็นลายลักษณ์อักษร					

ลำดับ ที่	ประเด็น	ระดับความเห็น				
		5	4	3	2	1
	4.2 แบบกรอกข้อมูลการตรวจสอบภายใน (กระดาษทำการ)ของผู้ตรวจสอบภายในที่จัดทำขึ้นจะแสดงถึงกระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในทั้งหมด หน่วยรับตรวจจะต้องลงลายมือชื่อด้วยทุกครั้งเพื่อยืนยันความถูกต้อง และความเชื่อถือได้ของข้อมูล					
5	การพัฒนาความรู้ในวิชาชีพการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง 5.1 นอกจากมาตรฐานกำหนดตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบภายในจะต้องมีคุณสมบัติจบการศึกษาทางด้านบัญชีแล้ว ปัจจุบันยังต้องมีความรอบรู้ในเรื่องระบบสารสนเทศ เทคโนโลยี เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน					
	5.2 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องพัฒนาความรู้ในด้านภาษาต่างประเทศเพื่อให้ทันต่อการเปิดประชาคมอาเซียน					
6	การประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน นอกจากหน่วยตรวจสอบภายในได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานที่เป็นไปตามส่วนราชการกำหนดแล้ว ควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง และได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานจากภายนอกหน่วยงานหรือนอกองค์กรด้วย					
7	มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน การวางแผนการตรวจสอบ การเสนอ และอนุมัติแผนการตรวจสอบ 7.1 หน่วยรับตรวจ และผู้บริหารควรมีส่วนร่วม ในการวางแผนการตรวจสอบภายใน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและการยอมรับผลการตรวจสอบ					
	7.2 หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องวางแผนการปฏิบัติงานให้ครอบคลุมถึงการตรวจสอบด้านการบริหารและการดำเนินงานเพื่อให้สามารถวัดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และผลสัมฤทธิ์ ของหน่วยรับตรวจได้					
	7.3 หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องแจ้งแนวทางการตรวจสอบให้แก่กลุ่มงาน และสถานศึกษาทราบทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบ					
	7.4 หน่วยรับตรวจควรได้รับการติดตามผลการปฏิบัติงานตามข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบภายใน เพื่อติดตามปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นภายหลังจากการตรวจสอบ และสาเหตุที่หน่วยรับตรวจไม่สามารถปฏิบัติตามคำแนะนำได้					
8	การประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบ 8.1 หน่วยรับตรวจควรมีการประเมินความเสี่ยงภายในเพื่อรองรับการตรวจสอบภายใน					

ลำดับ ที่	ประเด็น	ระดับความเห็น				
		5	4	3	2	1
	8.2 การตรวจสอบภายในถือเป็นการตรวจสอบมาตรฐานที่ใช้ควบคุมการปฏิบัติงาน ดังนั้น รายงานผลการตรวจสอบจะบอกถึงผลการปฏิบัติงาน มาตรการควบคุม และข้อเสนอแนะที่จะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น					
	8.3 หน่วยรับตรวจควรนำผลจากการตรวจสอบภายในไปสร้างมาตรการในการควบคุมภายในเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นใหม่					
	8.4 หน่วยรับตรวจควรมีส่วนร่วมในการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ร่วมกับผู้ตรวจสอบภายในและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5					
	8.5 รายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ ผู้ตรวจสอบภายในควรใช้เป็นข้อมูลในการประเมินความเสี่ยงและวางแผนการตรวจสอบ					
9	งบประมาณและอัตรากำลังของหน่วยตรวจสอบภายใน 9.1 หน่วยตรวจสอบภายในทำหน้าที่ในการตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 และตรวจสอบภายในสถานศึกษาที่สังกัด และบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยตรวจสอบภายในมีเพียง 3 คน จึงทำให้มีบุคลากรไม่เพียงพอกับปริมาณที่รับผิดชอบ ควรดำเนินการแก้ไขโดยการแต่งตั้งคณะทำงานเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในในทุกอำเภอและมีตัวแทนผู้อำนวยการกลุ่มงานด้านบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน และศึกษานิเทศก์ร่วมเป็นคณะทำงานอยู่ด้วยทุกเครือข่าย					
	9.2 หน่วยตรวจสอบภายในควรแก้ไขปัญหาในเรื่องปริมาณบุคลากรไม่เพียงพอกับปริมาณงาน โดยการจัดทำคู่มือให้สถานศึกษาในสังกัดรายงานผลการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยตรวจสอบภายในทราบทุกภาคการศึกษา					
	9.3 หน่วยตรวจสอบภายในควรจัดการจัดฝึกอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของหน่วยตรวจสอบภายในแก่ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ปฏิบัติงานด้านการเงิน บัญชี และพัสดุ ซึ่งมีส่วนช่วยในการลดภาระและปริมาณงานตรวจสอบให้น้อยลง					
10	นโยบายและแนวทางการปฏิบัติงาน การประสานงาน 10.1 นอกจากการวางแผนการตรวจสอบภายในในเรื่อง การปฏิบัติงานงบประมาณ จำนวนบุคลากรที่ใช้ในการตรวจสอบแล้ว ควรมีการวางแผนในเรื่องช่วงเวลาการตรวจสอบให้เหมาะสมกับหน่วยรับตรวจ					

ลำดับ ที่	ประเด็น	ระดับความเห็น				
		5	4	3	2	1
	10.2 หน่วยตรวจสอบภายในควรมีการตรวจสอบภาคสนามร่วมกัน หน่วยงานอื่นเพื่อจะได้รับทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริงและร่วมกันหา แนวทางป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับหน่วยรับตรวจ					
11	รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนของหน่วยตรวจสอบภายใน 11.1 นอกจากหน่วยรับตรวจได้รับแจ้งผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะ ระหว่างการตรวจสอบแล้ว หน่วยตรวจสอบภายในควรแจ้งผลการตรวจสอบ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ลายลักษณ์อักษรให้แก่หน่วยรับตรวจด้วย					
	11.2 รูปแบบของรายงานผลการตรวจสอบภายในควรเป็นข้อความที่เข้าใจง่าย ชัดเจน รัดกุม และน่าสนใจ หน่วยรับตรวจสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงโดยไม่ ต้องมีการตีความเพิ่มเติม					
	11.3 ควรมีการนำระบบ Intranet เข้ามาในการรายงานผลการตรวจสอบและ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎระเบียบ กฎหมาย คำสั่งการปฏิบัติงานใหม่ๆ เพื่อให้หน่วยรับตรวจได้ข้อมูลข่าวสารได้สะดวก รวดเร็ว					
	11.4 รายงานผลการตรวจสอบภายในนอกจากการรายงานผลด้านการเงินบัญชี หรือด้านการบริหารว่ามีความถูกต้องหรือไม่ ควรมีการรายงานถึงผลการ ประเมินความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และผลลัพธ์ เพื่อให้หน่วยรับ ตรวจสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน					
12	กิจกรรมการตรวจสอบภายใน 12.1 การตรวจสอบภายในถือเป็นการตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยรับ ตรวจ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความผิดพลาดความเสียหายจากการปฏิบัติงาน ไม่ ถูกต้อง เป็นการตรวจสอบถ่วงดุลภายในองค์กรให้ปฏิบัติงาน โดยถูกต้อง ก่อนหน่วยตรวจสอบจากภายนอกจะเข้าตรวจสอบ					
	12.2 การประเมินความเสี่ยง จะต้องกระทำก่อนการตรวจสอบภายใน และนำ ผลการตรวจสอบจากครั้งก่อนมาเป็นแนวทางในการวางแผนการควบคุม ภายใน					
	12.3 นอกจากการนำผลการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในการวางแผนการ ตรวจสอบภายในแล้ว ผลการตรวจสอบควรนำไปสร้างมาตรการเพื่อควบคุม ภายในให้รัดกุมยิ่งขึ้น					
13	การวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบ 13.1 การวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบจะต้องวางแผนและกำหนดขอบเขต ให้ครอบคลุมถึงการตรวจสอบด้านบริหาร และด้านผลการดำเนินงานด้วย					

ลำดับ ที่	ประเด็น	ระดับความเห็น				
		5	4	3	2	1
	13.2 เมื่อหน่วยตรวจสอบภายในจัดทำแผนการปฏิบัติงานประจำปีแล้ว จะต้องส่งแผนการปฏิบัติงานประจำปีดังกล่าวและปฏิทินกำหนดการเข้าตรวจให้หน่วยรับตรวจทราบอย่างทั่วถึง					
14	การปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม					
	14.1 เมื่อหน่วยตรวจสอบภายในจัดส่งปฏิทินกำหนดการเข้าตรวจสอบให้แก่หน่วยรับตรวจแล้ว จะต้องเข้าตรวจสอบตามปฏิทินที่กำหนดทุกครั้ง					
	14.2 หน่วยตรวจสอบภายในควรแจ้งขอข่างานตรวจสอบให้แก่หน่วยรับตรวจก่อนการเข้าตรวจสอบเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับข้อมูลที่ผู้ตรวจสอบต้องการ					
	14.3 ทั้งก่อนและหลังการตรวจสอบภาคสนามจะต้องมีการประชุมปิดการตรวจที่มีผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมด้วยทุกครั้ง					
15	รายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ					
	15.1 ในแต่ละปีงบประมาณหน่วยตรวจสอบภายในต้องรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตรวจสอบประจำปีเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 และสำเนาส่งเลขธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วควรสำเนาแจ้งให้หน่วยรับตรวจทราบ					
	15.2 นโยบายผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการตรวจสอบภายใน ควรให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในเข้าประชุมคณะผู้บริหารทุกครั้งที่มีการประชุมเพื่อรายงานผลการตรวจสอบ หากมีผิดพลาดที่ตรวจพบจะได้นำมาร่วมกันแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ทันที					
16	การติดตามผลการตรวจสอบ					
	หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องมีการตรวจติดตามผลการตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง					

2.2 แนวทางการพัฒนาที่นอกเหนือจากเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ

ลำดับ ที่	ประเด็น	ระดับความเห็น				
		5	4	3	2	1
1	การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในควรใช้การตรวจสอบแบบกัลยาณมิตร แทนการตรวจสอบแบบจับผิด					
2	การใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายใน ควรจัดทำในลักษณะ “เพื่อนช่วยเพื่อน” มากกว่าการเข้าตรวจสอบเพื่อไม่ให้เกิดการระแวงไม่ยอมยกให้เข้าตรวจสอบ					
3	นอกจากผู้ตรวจสอบภายในจะต้องมีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ด้านการตรวจสอบภายในแก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในให้มีความเชี่ยวชาญด้วย เพื่อเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในจะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปให้คำปรึกษา หรือเป็นที่ปรึกษา แก่หน่วยรับตรวจใกล้เคียงได้					
4	ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยตนเองในเรื่องที่มีความซับซ้อน หรือเป็นงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต แทนการใช้เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในเข้าตรวจสอบ					
5	หน่วยตรวจสอบภายในควรจัดอบรมให้ความรู้ในรูปแบบของการอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม และเรียนรู้วิธีการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกันให้แก่เครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในมากกว่าการบรรยาย					
6	ก่อนการเข้ารับการตรวจสอบภายใน หน่วยรับตรวจควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองก่อน เพื่อเปรียบเทียบกับผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบภายใน					
7	หน่วยรับตรวจควรมีการประเมินความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายในเพื่อให้หน่วยตรวจสอบภายในใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยรับตรวจ					
8	เมื่อมีการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องติดตามผลการตรวจสอบซ้ำอีกครั้งหนึ่ง					
10	สถานศึกษาจะต้องได้รับการตรวจสอบจากเครือข่ายช่วยตรวจสอบภายในอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และได้รับการติดตามผลการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง					
11	ผู้ตรวจสอบต้องแจ้งปฏิทินการเข้าตรวจสอบให้แก่สถานศึกษาทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบ					
12	หน่วยรับตรวจควรได้รับการแจ้งล่วงหน้าก่อนการเข้าตรวจสอบอย่างน้อย 1 สัปดาห์ พร้อมรายละเอียดของเอกสารที่จะต้องจัดเตรียมในการตรวจสอบ					

ลำดับ ที่	ประเด็น	ระดับความเห็น				
		5	4	3	2	1
13	หน่วยรับตรวจควรได้รับรายงานผลการตรวจสอบภายในเชิงลึกที่รอบด้าน มี สาระสำคัญ อีกทั้งควรระบุถึงความผิดปกติที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง โดยอ้างกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องด้วย					

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในให้มี
ประสิทธิภาพมากขึ้น

1. นอกจากการพัฒนาคุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายในให้เป็นไปตามมาตรฐานข้างต้น
แล้ว ผู้ตรวจสอบภายในควรมีคุณสมบัติใดเพิ่มเติมอีกบ้าง เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

2. นอกจากการพัฒนาการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานด้านการปฏิบัติงานแล้ว
ผู้ตรวจสอบภายในควรปรับปรุงการปฏิบัติงานใดเพิ่มเติมอีกบ้าง เพื่อให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม
ให้กับงานตรวจสอบภายใน

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะด้านอื่น

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ประวัติผู้เขียน

- ชื่อ – นามสกุล นางสาวดารารัตน์ วงศ์สถาน
- วัน เดือน ปี เกิด 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2520
- ประวัติการศึกษา ปีการศึกษา 2543 บช.บ. (การบัญชี) สาขาวิชาการบัญชี
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ
- ประวัติการทำงาน ปี พ.ศ. 2543 ลูกจ้าง ตำแหน่ง นักวิชาการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์
สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ลำพูน
ปี พ.ศ. 2547 เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี องค์การบริหารส่วนตำบลออนใต้
ปี พ.ศ. 2552 นักวิชาการเงินและบัญชี เทศบาลตำบลออนใต้
ปี พ.ศ. 2553 นักวิชาการตรวจสอบภายใน ปฏิบัติการ สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5
ปี พ.ศ. 2555 นักวิชาการตรวจสอบภายใน ชำนาญการ สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
right© by Chiang Mai University
rights reserved